

Wójt Gminy Wąsewo

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
FRAGMENTÓW OBREBÓW GEODEZYJNYCH BAGATELE, MOKRYLAS
SZLACHECKI, MOKRYLAS WŁOŚCIAŃSKI, RZAŚNIK WŁOŚCIAŃSKI,
ULASEK, WĄSEWO, WĄSEWO-KOLONIA, ZASTAWIE
W GMINIE WĄSEWO**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

„PRZESTRZEŃ” PRACOWNIA PROJEKTOWA s.c.
autor prognozy: mgr. inż. arch. kraj. Małgorzata Hoser

Warszawa, luty 2022 r.

I. INFORMACJE WSTĘPNE	2
1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.....	2
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	2
3. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	6
4. POWIĄZANIA SPORZĄDZANEGO PLANU MIEJSCOWEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI	8
5. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	6
II. INFORMACJE, ANALIZY I OCENY	11
6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	11
7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU.....	12
8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004R. O OCHRONIE PRZYRODY .	14
9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	15
9.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego Planu	15
9.2. Problematyka ochrony środowiska w projekcie Planu	17
10. ANALIZA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU MPZP NA ŚRODOWISKO I LUDZI, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAMI NA TE ELEMENTY.....	20
10.1. Przewidywane skutki realizacji ustaleń planu miejscowego na poszczególne elementy środowiska	20
10.2. Przewidywane zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi wynikające z realizacji projektu Planu	27
10.3. Ocena oddziaływania projektu Planu na różnorodność biologiczną, faunę, florę, w tym rzadkie i chronione gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze	38
10.4. Ocena oddziaływania projektu Planu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów – podsumowanie analiz.....	41
10.5. Ocena oddziaływania projektu Planu na krajobraz, zabytki i dobra materialne	44
10.6. Ocena oddziaływania projektu Planu na ludzi – podsumowanie analiz	46
11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	47
III. ROZWIĄZANIA ŁAGODZĄCE, ALTERNATYWNE I KOMPENSACYJNE.....	47
STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	48
Załącznik 1. Oświadczenie autora Prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest ocena wpływu realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **fragmentów obrębów geodezyjnych Bagatele, Mokrylas Szlachecki, Mokrylas Włociański, Rząśnik Włociański, Ulasek, Wąsewo, Wąsewo-Kolonia, Zastawie w gminie Wąsewo** (opracowywanego na podstawie Uchwały Nr XXII.184.2021 Rady Gminy Wąsewo z dnia 29 czerwca 2021 r.), nazywanego dalej Planem, na zasoby środowiska przyrodniczego i krajobraz, a także przedstawienie skutków wpływu realizacji ustaleń Planu na stan i funkcjonowanie środowiska, w tym warunki życia ludzi.

Prognoza oddziaływania na środowisko, jako element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, została sporządzona przez autora spełniającego wymagania art. 74a ust. 2 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Załącznik nr 1. Oświadczenie autora o spełnianiu wymagań), zgodnie z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust 1 i 2 ww. ustawy, a także wytycznymi Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowi Mazowieckiej (pismo nr: ZNS.7040.54.2021 z dn. 16 grudnia 2021 r.). Wójt Gminy Wąsewo pismem z dnia 15 grudnia 2021 r. zwrócił się z prośbą do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości stopnia informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu ww. planu miejscowego, jednak powyższy organ nie udzielił odpowiedzi.

Przy sporządzaniu prognozy posłużono się również literaturą z zakresu metodyki sporządzania ocen oddziaływania planów i studiów na środowisko, w tym publikacjami takimi jak:

- Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszar Natura 2000 - Wytyczne metodyczne dotyczące przepisów artykułu 6(3) i (4) Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG,
- Natura 2000 w planowaniu przestrzennym - rola korytarzy ekologicznych, Kistowski, Pchałek, 2009 r.,
- Natura 2000 i inne wymagania europejskiej ochrony przyrody - Niezbędnik urzędnika, Pawlaczyk, 2012 r.,
- Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Informator dla administracji samorządowej. Stefan Różycki, 2011 r.,
- Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do zmian klimatu w ocenie oddziaływania na środowisko, GDOŚ,
- Różnorodność biologiczna w ocenie oddziaływania na środowisko, GDOŚ.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Zgodnie z wymaganiami *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz wytycznych, określeniu i ocenie podlegają skutki rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń zawartych w projekcie Planu, które wpływają na jakość, stan i funkcjonowanie środowiska, w tym obszary Natura 2000 i inne obszary podlegające ochronie na podstawie *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*, a także jakość życia ludzi. Powyższe analizy zostały przeprowadzone dla całego obszaru objętego Planem oraz jego otoczenia.

W pierwszym etapie rozpoznano szczegółowo ustalenia analizowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentów obrębów geodezyjnych Bagatele, Mokrylas Szlachecki, Mokrylas Włociański, Rząśnik Włociański, Ulasek, Wąsewo, Wąsewo-Kolonia, Zastawie w gminie Wąsewo, jako źródła generującego oddziaływanie na środowisko oraz ustalono jego powiązania z innymi dokumentami, w tym stwierdzono brak sprzeczności jego ustaleń z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsewo.

W drugim etapie dokonano rozpoznania stanu środowiska, jego zasobów, zdolności do regeneracji oraz tendencji do zmian, określono istniejące problemy ochrony środowiska oraz cele ochrony na podstawie analiz i wniosków zawartych w dostępnych opracowaniach. Podstawą odniesienia

w prognozie była charakterystyka i ocena stanu istniejącego opracowana na podstawie wizji terenowej i dostępnych materiałów:

- Aktualizacja Planu gospodarki odpadami dla Gminy Wąsewo na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019, 2011 r.;
- Aktualizacja Programu ochrony środowiska dla Gminy Wąsewo na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019, 2011 r.;
- dane dostępne na stronach internetowych (<http://www.pgi.gov.pl/>, <http://www.gios.gov.pl/pl/>, <https://www.gdos.gov.pl/>, <https://bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>, <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>, <http://www.mwz.pl/>)
- dane Głównego Urzędu Statystycznego;
- dane z Urzędu Gminy Wąsewo;
- dane o lokalizacji przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Puszcza Biała uzyskane od RDOŚ 12 kwietnia 2019 r.;
- Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru specjalnej ochrony ptaków Puszcza Biała PLB 140007 w województwie mazowieckim, 2012 r. (dane archiwalne ze strony internetowej: <http://warszawa.rdos.gov.pl/>);
- Dokumentacja warunków środowiska pod lokalizację cmentarza na działce nr 176/1, obręb Mokry Las Włociański, gmina Wąsewo, powiat ostrowski, woj. mazowieckie, Pracownia Usług Botaniczno-Glebowych prof. dr. hab. Bolesław Bieniek, 2014 r.;
- Gminna Ewidencja Zabytków, Zarządzenie nr 40/2013 Wójta Gminy Wąsewo z dnia 5 lipca 2013 r.;
- Inwentaryzacja ornitologiczna gminy Wąsewo, 2008 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne gminy Wąsewo, Przestrzeń Pracowania Projektowa s.c., Warszawa 2004 r.;
- Mapa geośrodowiskowa Polski (II) - plansza A i B, ark. 373 - Goworowo, 1: 50 000, PIG, 2018/2019 r.;
- Mapa hydrogeologiczna Polski, ark. 373 - Goworowo, 1: 50 000, PIG, 2002 r.;
- Mapa litogenetyczna Polski, ark. 373 - Goworowo, 1: 50 000, PIG, 2008 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsewo - uchwała nr XIX/88/08 Rady Gminy Wąsewo z dnia 26 września 2008 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsewo - uchwała nr XXXV/249/2014 Rady Gminy Wąsewo z dnia 17 kwietnia 2014 r.;
- Plan zadań ochronnych Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Puszcza Biała PLB 140007, (Zarządzenie Nr 15 RDOŚ w Warszawie z dn. 31 maja 2014 r., wraz z późniejszymi zmianami);
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, 2018 r.;
- Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu (uchwała Nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r.);
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim - Raport wojewódzki za rok (od 2015 do 2020), 2016 r., 2017 r., 2018 r., 2019 r., 2020 r., 2021 r.;
- Stan środowiska w województwie mazowieckim w roku 2020, 2021 r.;
- Standardowy Formularz Danych obszaru Natura 2000 Puszcza Biała (aktualizacja 2021 r.);
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsewo przyjęte uchwałą Nr XXII.182.2021 Rady Gminy Wąsewo z dnia 29 czerwca 2021 r. wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko;
- Szczegółowa mapa geologiczna Polski, ark. 373 - Goworowo, 1: 50 000, PIG;
- Uchwała Nr 162/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw;
- zdjęcia lotnicze i mapy (<http://maps.geoportal.gov.pl/>).

Na podstawie zebranych danych określono przewidywane oddziaływanie realizacji ustaleń Planu na poszczególne elementy środowiska oraz ustalono ich wpływ na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 i innych form ochrony przyrody – zidentyfikowano możliwe źródła oddziaływań, określono typy oddziaływań, skonfrontowano możliwe oddziaływania z uwarunkowaniami danego obszaru, prognozowano natężenie i zakres oddziaływań, a następnie oceniono ich znaczenie. W przypadku wpływu realizacji ustaleń Planu na obszary sieci Natura 2000 oceniano czy realizacja ustaleń analizowanego dokumentu będzie wywierać negatywne oddziaływanie na integralność danego obszaru (uwzględniając wszystkie elementy środowiska i spójność obszaru) w nawiązaniu do celów ochrony tego obszaru.

Należy podkreślić, iż plan miejscowy jest zbiorem wytycznych, na podstawie którego można realizować zagospodarowanie. Nie przedstawia on jednak ostatecznego i pełnego obrazu zagospodarowania, tylko możliwe kierunki jego rozwoju. Z tego względu ocena ustaleń tego planu dotyczy kierunków procesów, które mogą zajść pod wpływem realizacji ustaleń planu, a nie dotyczy rzeczywistych procesów, które zajdą. W prognozie założono, że zostanie zrealizowany wariant maksymalnego zagospodarowania terenu wg reguł określonych w planie (również tych najmniej korzystnych dla środowiska). Ponadto w prognozie wzięto pod uwagę fakt, że plan miejscowy nie może naruszać wg ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W związku z tym w planie nie ma możliwości wprowadzenia ustaleń dotyczących przeznaczenia terenów innych niż jest to określone w Studium. Zatem ocena ustaleń planu i możliwości rozwiązań alternatywnych dotyczy kształtowania zagospodarowania w ramach określonej w Studium funkcji terenu (zaaprobowanej na etapie uzgadniania i opiniowania projektu Studium przez organy ochrony środowiska i wyłożonej do publicznego wglądu na etapie wyłożenia projektu Studium).

Przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ani innej ustawy nie regulują metod analizy ustaleń planu. W prognozie przyjęto metodę oceny porównawczej i opisowej przewidywanych zmian w środowisku w odniesieniu do stanu istniejącego oraz planowanego w obowiązujących aktach prawa miejscowego dla przedmiotowego obszaru. Przy dużym stopniu ogólności zapisów planu brak jest możliwości zastosowania takich metod jak np. macierzy. W pierwszym etapie oceny zidentyfikowano możliwe procesy, które zajdą pod wpływem realizacji ustaleń planu, a następnie oceniono ich znaczenie.

Zgodnie z wytycznymi metodycznymi - jeżeli w prognozie stwierdzono możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji ustaleń planu, pierwszym krokiem jest ustalenie rozwiązań łagodzących - ograniczających i zapobiegających (etap ten został zrealizowany w fazie projektowej, przy współpracy z autorów planu i prognozy, a dostępne środki łagodzące wprowadzono do ustaleń planu). Jeżeli mimo zastosowania środków łagodzących zagrożenie dla środowiska nadal występuje drugim krokiem jest zaproponowanie rozwiązań alternatywnych, a następnie poddanie ich prognozie oddziaływania na środowisko. W przypadku gdy brak jest rozwiązań alternatywnych, które wykluczą negatywne oddziaływanie planu na środowisko, trzecim krokiem jest określenie i ocena środków kompensujących. Należy jednak podkreślić, iż w przypadku negatywnego oddziaływania ustaleń planu na cele ochrony obszarów Natura 2000 kompensacja przyrodnicza jest środkiem nadzwyczajnym. Dopuszcza się ją jedynie w przypadku gdy wystąpi nadrzędny interes publiczny - o charakterze społecznym lub gospodarczym. Ponadto wymaga ona uzyskania zezwolenia RDOŚ lub/i opinii Komisji Europejskiej.

Prognoza zawiera rysunki określające przewidywane kierunki zmian w obszarze Planu, wskazując tereny, w obrębie których nie zajdą zasadnicze przekształcenia stanu i funkcjonowania środowiska w związku z realizacją ustaleń sporządzanego Planu (tereny istniejącej i planowanej w obowiązujących aktach prawa miejscowego zabudowy i dróg, a także zachowane tereny rolne i leśne) oraz tereny, w obrębie których przewiduje się takie zmiany. Wyznaczono obszary, gdzie przewiduje się umiarkowane lub istotne negatywne oddziaływanie Planu na środowisko. Załączniki graficzne do prognozy mają formę poglądową - schematów w formacie A4 lub A3.

Opracowując prognozę wykorzystano następujące akty prawa krajowego:

- *ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.)

- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2021 r. poz. 1098 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2022 r. poz. 503)
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1326 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2021 r. poz. 710 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 777 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2021 r. poz. 610 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz.U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2021 r. poz. 779 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz.U. 2020 r. poz. 1947)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. z 1959 r. nr 52 poz. 315)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. z 2014 r. poz. 1713)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r. poz. 2183 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011 r. Nr 25 poz. 133, z późn. zm.)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1187)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1475)
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2021 r. poz. 845)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r. poz. 112)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2019 r. poz. 1065 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2020 r. poz. 10)
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r. Nr 192 poz. 2448)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1311)
- rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1757),
- rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1690 z późn. zm.).

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Po wejściu w życie planu miejscowego skutki jego realizacji będą analizowane zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi. Zgodnie z art. 32 ust. 2 *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* wójt gminy, co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady gminy, przeprowadza analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym i po uzyskaniu odpowiednich opinii przekazuje radzie gminy uzyskane wyniki. Wskazuje się, aby w dokumencie tym oceniono czy przewidywane w niniejszej prognozie skutki są zgodne z rzeczywistym stanem. W przypadku stwierdzenia negatywnych oddziaływań nieprzewidzianych w niniejszym dokumencie należałoby podjąć odpowiednie działania określone w art. 27 powyższej ustawy.

4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Regulacje zawarte w Planie mają na celu ustalenie zasad zagospodarowania i użytkowania terenów, w tym w szczególności zmianę obowiązujących w prawie miejscowym planowanych zasad użytkowania i zagospodarowania obszarów opracowania, a także określenie regulacji dotyczących kształtowania przestrzeni.

W Planie zostało określone:

- przeznaczenie i zasady zagospodarowania obszaru Planu, w tym: zasady i warunki zabudowy;
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz kształtowania krajobrazu;
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym wskazano obowiązek przestrzegania rygorów ochrony przyrody w obszarze Natura 2000 „Puszcza Biała”, ustalono: zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zasady lokalizacji zakładów zaliczanych do zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, ochrony przed hałasem, ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony funkcjonowania przyrodniczego i kształtowania krajobrazu;
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych: wskazano obszar wpisany do rejestru zabytków, obiekt będący w Gminnej Ewidencji Zabytków oraz wyznaczono strefę ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego;
- zasady wynikające z położenia części obszaru Planu w strefie 50 i 150 m od granicy cmentarza;
- zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości;
- minimalne powierzchnie nowo wydzielonych działek budowlanych;
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji;
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, w tym ustalenia z zakresu:
  - zaopatrzenia w wodę
  - odprowadzania i oczyszczania ścieków
  - usuwania odpadów stałych
  - zaopatrzenia w energię elektryczną
  - zaopatrzenia w gaz
  - zaopatrzenia w ciepło
  - telekomunikacji;
- sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznacza tereny:

MN – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

MNu – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług. W budynkach usługowych i lokalach użytkowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych dopuszczono usługi, bez przesądzenia ich profilu, za wyjątkiem usług takich jak: usługi obsługi komunikacji typu stacje paliw lub lakiernie; zakłady pogrzebowe wymagające pomieszczeń do przechowywania zwłok; obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 100 m²; usługi wymagające placów składowych lub bazy pojazdów transportu towarowego,

MU – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej. W budynkach usługowych i lokalach użytkowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych ustalono bez przesądzenia ich profilu, za wyjątkiem usług takich jak usługi obsługi komunikacji typu stacje paliw lub lakiernie; zakłady pogrzebowe wymagające pomieszczeń do przechowywania zwłok; obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 200 m²; usługi wymagające placów składowych lub bazy pojazdów transportu towarowego,

RM – zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych. W terenach tych dopuszczono wydzielenie lokalu użytkowego w budynku mieszkalnym o powierzchni całkowitej nieprzekraczającej 30% powierzchni całkowitej budynku i w budynku gospodarczym. W budynku mieszkalnym dopuszczono usługi skorelowane z funkcją rolniczą z zakresu handlu, gastronomii, rzemiosła i biur; w budynku gospodarczym dopuszczono usługi skorelowane z funkcją rolniczą z zakresu rzemiosła i biur, handlu, przetwórstwa rolno-spożywczego i stacji obsługi pojazdów. Zakazano działalności takiej jak stacje paliw płynnych i lakiernie,

U – zabudowy usługowej. W budynku usługowym ustalono usługi bez przesądzenia ich profilu, za wyjątkiem usług takich jak: usługi obsługi komunikacji typu stacje paliw płynnych lub lakiernie; usługi handlu o powierzchni sprzedaży obiektu handlowego powyżej 300 m²; usługi związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci lub młodzieży, szpitale, domy opieki społecznej; zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego, bądź zakładów przechowujących artykuły żywności,

UPZ – zabudowy usług publicznych (usługi oświaty i opieki nad dziećmi, kultury, administracji, zdrowia, opieki społecznej, pocztowe, bezpieczeństwa publicznego, w tym straży pożarnej) z zielenią urządzoną. Przeznaczeniem dopuszczalnym tego terenu, za wyjątkiem strefy 50 m od cmentarza czynnego, są usługi gastronomii,

PU – zabudowy produkcji, składów, magazynów, usług. W budynkach usługowych ustalono usługi bez przesądzenia ich profilu, przy czym zakazano usług takich jak obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²; szpitali, domów opieki społecznej i usług związanych z czasowym lub stałym pobytem dzieci i młodzieży,

ZCu – zaplecza cmentarza czynnego z zakazem pochówków, lokalizacji katakumb i kolumbarium. W budynku usługowym zakazuje się usług takich jak usługi handlu o powierzchni sprzedaży obiektu handlowego większej niż 100 m² oraz zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego, bądź zakładów przechowujących artykuły żywności. Dopuszczono również lokalizację domu pogrzebowego,

ZC – cmentarza czynnego. Przeznaczeniem dopuszczalnym tego terenu jest zabudowa służąca obsłudze terenu,

ZP – zieleni urządzonej, sportu i rekreacji. Przeznaczeniem dopuszczalnym tego terenu są usługi służące obsłudze terenu z zakresu usług gastronomii, kultury i edukacji,

R – rolnicze, to jest grunty użytkowane jako rolne w rozumieniu przepisów odrębnych, za wyjątkiem wszelkich budynków, parków wiejskich, rodzinnych ogrodów działkowych i ogrodów botanicznych,

RZL – rolnicze z dopuszczeniem zalesień,

ZL – lasu to jest grunty użytkowane jako leśne w rozumieniu przepisów odrębnych, za wyjątkiem wszelkich budynków, parkingów leśnych i urządzeń turystycznych,

WR – urządzeń wodnych – rowu,

KS – parkingu,

KDZ – drogi publicznej klasy zbiorczej,

KDL – drogi publicznej klasy lokalnej,

KDD – drogi publicznej klasy dojazdowej,

KD – stanowiące fragmenty dróg publicznych (klasy zbiorczej, lokalnej i dojazdowej).

Ponadto na rysunku Planu wyznaczono m.in.: nieprzekraczalne linie zabudowy określające obszar tzw. ruchu budowlanego w obrębie terenów gdzie dopuszczono lokalizację budynków, granice stref 50 m i 150 m od granicy cmentarza czynnego, strefę ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, strefy potencjalnego oddziaływania napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia, strefę gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych oraz strefę zieleni izolacyjnej wyznaczoną w terenie PU. Informacyjnie na rysunku Planu oznaczono obszar położony w obszarze Natura 2000 Puszcza Biała, obszar będący w rejestrze zabytków wraz z numerem, obiekt będący

w Gminnej Ewidencji Zabytków, numer stanowiska archeologicznego w siatce Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP), napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia, a także przeznaczenie terenów w otoczeniu analizowanych obszarów Planu.

5. POWIĄZANIA SPORZĄDZANEGO PLANU MIEJSCOWEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przeznaczenie terenu, jak również inne ustalenia, w tym zasady ochrony środowiska, należy opracować w projekcie Planu na podstawie wytycznych określonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Dla gminy Wąsewo Studium zostało zatwierdzone uchwałą Nr XXII.182.2021 Rady Gminy Wąsewo z dnia 29 czerwca 2021 r. W trakcie procedury sporządzania Studium, dla ww. dokumentu uzyskano pozytywne opinie właściwych organów ochrony środowiska.

W obowiązującym Studium wyodrębniono strefy funkcjonalno-przestrzenne, w ramach których wydzielono obszary o przewadze danych funkcji. Ustalono, iż zasięg wyznaczonych w Studium stref należy traktować jako przybliżony schemat ich przebiegu. Niniejsze studium określa przeznaczenie terenów o powierzchni co najmniej 1 ha. Ustalono, że granice terenów powinny zostać jednoznacznie określone w planach miejscowych za pomocą linii rozgraniczających w wyniku analizy aktualnej ewidencji gruntów, stanu prawnego, aktualnego zagospodarowania, szczegółowej analizy uwarunkowań oraz dokładniejszej skali opracowania.

W Studium w obrębie stref funkcjonalno-przestrzennych, poza przeznaczeniem podstawowym, określono również możliwość lokalizacji terenów towarzyszących funkcjom podstawowym infrastruktury technicznej i komunikacji, a w strefach wielofunkcyjnych o dominacji funkcji mieszkaniowej oraz o dominacji funkcji usługowej i produkcyjnej również terenów zieleni urządzonej lub nieurządzonej, parkingów, terenów sportu i rekreacji, a także terenów rolniczych i lasów.

W obrębie granic analizowanego Planu wyznaczono następujące strefy funkcjonalno-przestrzenne:

Strefę wielofunkcyjną o dominacji funkcji mieszkaniowej, obejmującą obszary:

MU – zabudowy mieszkaniowej lub usługowej obejmujące tereny: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, istniejącej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, istniejącej zabudowy zagrodowej, zabudowy usług publicznych, zabudowy pozostałych usług. W obrębie tych obszarów określono:

- *minimalną powierzchnię biologicznie czynną na działce budowlanej*: 60% dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 30% dla terenów istniejącej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy zagrodowej, 20% dla terenów zabudowy usługowej;
- *maksymalną wysokość budynków*: 15 m – mieszkalnych w zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej, 10 m – mieszkalnych w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej, 12 m – usługowych i gospodarczych w zabudowie zagrodowej, 6 m – gospodarczych i garaży w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej.

W Planie w tych obszarach wyznaczono tereny oznaczone symbolami: MU, MNu, MN, U.

RMU – zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej lub usługowej, obejmujące tereny: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy zagrodowej, zabudowy usług publicznych, pozostałych usług, istniejące tereny zabudowy produkcyjno-magazynowej. W obrębie tych obszarów określono:

- *minimalną powierzchnię biologicznie czynną na działce budowlanej*: 60% dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 30% dla terenów zabudowy zagrodowej, 20% dla terenów zabudowy usługowej oraz terenów istniejącej zabudowy produkcyjno-magazynowej;
- *maksymalną wysokość budynków*: 12 m – usługowych, gospodarczych w zabudowie zagrodowej, produkcyjnych i magazynowych, 10 m – mieszkalnych w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej, 6 m – gospodarczych w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej.

W Planie w tym obszarze wyznaczono tereny oznaczone symbolami: RM, MN, MNu. Jako uzupełnienie tej funkcji wyznaczono również teren lasu.

Strefę wielofunkcyjną o dominacji funkcji usługowej i produkcyjnej, obejmującą obszary:

UZP – usług z zielenią towarzyszącą, obejmujące tereny: zabudowy usługowej, w tym z zakresu usług publicznych, zieleni urządzonej, sportu i rekreacji; dopuszczono lokalizację budynków lub

lokali mieszkalnych właścicieli lub zarządców obiektów usługowych. W obrębie tych obszarów określono:

- *minimalną powierzchnię biologicznie czynną na działce budowlanej: 50%;*
- *maksymalną wysokość budynków: 12 m, za wyjątkiem obiektów sakralnych.*

W Planie w tym obszarze wyznaczono tereny oznaczone symbolami UPZ i KS.

PU - usługowo-produkcyjne, obejmujące tereny: zabudowy usługowej, zabudowy produkcyjnej, w tym produkcji energii z odnawialnych źródeł energii o mocy poniżej 100 kW, za wyjątkiem elektrowni wiatrowych, tereny składów lub magazynów, obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, obsługi komunikacji samochodowej, w tym parkingi, stacje paliw, stacje obsługi pojazdów, myjnie, dopuszczono też lokalizację budynków lub lokali mieszkalnych właścicieli lub zarządców obiektów przeznaczenia podstawowego. W obrębie tych obszarów określono:

- *minimalną powierzchnię biologicznie czynną na działce budowlanej: 20%, za wyjątkiem terenów obsługi komunikacji samochodowej;*
- *maksymalną wysokość budynków: 15 m.*

W Planie w tym obszarze wyznaczono tereny oznaczone symbolami PU i KS.

ZP - zieleni urządzonej lub ogrodów działkowych, obejmujące tereny: zieleni urządzonej, sportu i rekreacji oraz obsługi imprez masowych, w tym zabudowy usług sportowych, tereny ogrodów działkowych. W obrębie tych obszarów określono:

- *minimalną powierzchnię biologicznie czynną na działce budowlanej: 70%;*
- *maksymalną wysokość budynków: 12 m*

W Planie w tym obszarze wyznaczono tereny oznaczone symbolami ZP i KS.

Strefę obszarów infrastruktury technicznej i gospodarki komunalnej:

ZC1 - cmentarz czynny wraz z rezerwą terenową pod powiększenie cmentarza, zlokalizowany w miejscowościach Wąsewo i Mokrylas. W obrębie tego obszaru określono *minimalną powierzchnię biologicznie czynną na działce budowlanej: 25%*.

W Planie w tym obszarze wyznaczono tereny oznaczone symbolami ZC i ZCu.

Strefę rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, obejmującą obszary:

R1 - rolne, bez dopuszczenia zabudowy związanej z gospodarką rolną i zalesień, obejmujące: grunty rolne III klasy bonitacyjnej z zakazem zabudowy wchodzącej w skład gospodarstw rolnych i służącej produkcji rolniczej oraz przetwórstwu rolno-spożywczemu, za wyjątkiem płyt gnojowych oraz zbiorników na płynne odchody zwierzęce realizowanych zgodnie z przepisami odrębnymi oraz istniejące obiekty budowlane.

W Planie w tych obszarach wyznaczono tereny oznaczone symbolem R (z zakazem lokalizacji budynków).

R2 - rolne z dopuszczeniem zabudowy związanej z gospodarką rolną i zalesień, obejmujące: grunty rolne od IV do VI klasy bonitacyjnej (w tym również niewielkie zbiorniki wodne, tereny pod urządzenia melioracji wodnych, zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne) oraz nieużytki, w tym tereny objęte formami ochrony przyrody, dla których obowiązują przepisy odrębne. W obrębie tych terenów dopuszczono:

- sposoby zagospodarowania zgodne z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych, w tym realizację zabudowy zagrodowej oraz rozbudowę i przebudowę istniejących obiektów budowlanych. Podstawową zasadą zabudowywania tych obszarów powinno być lokalizowanie nowych terenów zabudowy w powiązaniu z istniejącymi urządzeniami infrastruktury technicznej, a także infrastrukturą społeczną. Zakazuje się lokalizacji nowej zabudowy zagrodowej w obrębie Systemu Przyrodniczego Gminy (SPG) (wyznaczonego na rysunku Studium). W Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Puszcza Biała, poza SPG, lokalizacja tej zabudowy powinna być ograniczona i powinna uwzględniać cele i przedmioty ochrony tego Obszaru;
- wprowadzenie zalesień, podstawowo tak, aby tworzyły zwarte kompleksy leśne, a także uzupełnianie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i przydrożnych. W obrębie Systemu

Przyrodniczego Gminy zakazuje się wprowadzania zalesień na łąkach i pastwiskach. Wprowadzenie zalesień w Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Puszcza Biała, poza łąkami i pastwiskami położonymi w SPG, należy ograniczyć zgodnie z ustaleniami Planu zadań ochronnych tego Obszaru i uzależnić od lokalizacji miejsc gniazdowania i żerowania gatunków ptaków, będących przedmiotem ochrony w tym Obszarze tak, aby wprowadzenie zalesień nie spowodowało pogorszenia warunków siedliskowych tych gatunków.

W obrębie tych obszarów określono parametry i wskaźniki urbanistyczne zagospodarowania przestrzennego dla budynków związanych z gospodarką rolną: *maksymalna wysokość budynków*: 10 m – budynki mieszkalne, 12 m – budynki gospodarcze i inwentarskie.

W Planie w tych obszarach wyznaczono tereny oznaczone symbolem R (z zakazem lokalizacji budynków), RZL i WR.

Zgodnie z art. 20 *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* plan miejscowy nie może być sprzeczny z ustaleniami Studium. Analizując powyższe ustalenia kierunkowe Studium, a także inne uwarunkowania takie jak istniejący stan zagospodarowania i użytkowania gruntów, należy stwierdzić, że projekt Planu (scharakteryzowany w rozdziałach 5 i 9.2.) nie narusza ustaleń Studium.

Wyrys ze Studium znajduje się na rysunku prognozy i Planu.

Dla ww. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wąsewo została sporządzona prognoza oddziaływania na środowisko. W powyższym dokumencie stwierdzono, że ustalenia Studium adaptują cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu regionalnym (które to cele uwzględniają z kolei cele ustanowione na szczeblu krajowym, międzynarodowym, wspólnotowym). W prognozie ustalono, że nie przewiduje się istotnego negatywnego oddziaływania ustaleń kierunkowych Studium na środowisko, w tym w szczególności na istniejące w rejonie gminy formy ochrony przyrody.

W niniejszej prognozie zostały również uwzględnione informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów, powiązanych z obszarem analizowanego Planu (stanowiących obowiązujące prawo miejscowe w obrębie sporządzanego Planu i w jego sąsiedztwie):

- prognoza oddziaływania na środowisko do **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsewo przyjętego uchwałą nr XIX/88/08** z dnia 26 września 2008 r. W obrębie tego planu położona jest duża część obszarów objętych obecnie sporządzanym Planem, podstawowo w ich obrębie plan z 2008 r. wyznaczał tereny rolne, lasów i zalesień, rowów melioracyjnych, komunikacji, ale również określono tereny: **MNu** w Wąsewie i Wąsewie-Kolonii, **Up** w Wąsewie, **KS** w Wąsewie, **RMu** w Wąsewie, Mokrymlesie Włociańskim, Zastawiu, Ulasku i Bagatelach, **ZCc** w Wąsewie, **P** w Zastawiu;
- prognoza oddziaływania na środowisko do **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsewo przyjętego uchwałą nr XXXV/249/2014** z dnia 17 kwietnia 2014 r. W obrębie tego planu położona jest część obszaru zlokalizowanego w sołectwach Wąsewo i Wąsewo-Kolonia, w jej obrębie w planie tym wyznaczono tereny oznaczone symbolami: **MNu**, **MU**, **U**, **ZP**, **KS/KP**, **ZCu**, a także tereny komunikacji;

Podsumowując, w obowiązujących obecnie na obszarze sporządzanego aktu prawa lokalnego planach miejscowych, wyznaczono tereny o następującym przeznaczeniu:

- **MNu** - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług (w budynkach wolnostojących lub dobudowanych),
- **MU** - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej,
- **RMu** - zabudowy zagrodowej, a w planie z 2008 r. również zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, z dopuszczeniem usług nieuciążliwych wbudowanych w mieszkania lub w obiektach wolnostojących,
- **Up** - zabudowy usługowej – publicznej;
- **U** - zabudowy usługowej z zakazem lokalizowania zakładów żywienia zbiorowego oraz zakładów przechowujących artykuły żywności,
- **P** - obiektów produkcyjnych, składów i magazynów;

- **KS** - zaplecza komunikacji samochodowej - stacje paliw i obsługi samochodów z usługami towarzyszącymi,
- **KS/KP** - zaplecza komunikacji samochodowej - parking ogólnodostępny i/lub ciąg pieszy,
- **ZCc** - cmentarza czynnego
- **ZCn** - cmentarza - usług związanych z funkcjonowaniem cmentarza,
- **ZP** - zieleni urządzonej,
- **R** - rolnicze, w obrębie których dopuszczono lokalizację zabudowy zagrodowej poza obszarami wskazanymi jako tereny o dominacji funkcji przyrodniczej oraz poza obszarem Natura 2000 Puszcza Biała,
- **ZL/ZLp** - leśne tj. lasów i projektowanych zalesień,
- **WS/WSs** - wód powierzchniowych - płynących oraz stojących,
- komunikacji.

Na rysunku niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wskazano te tereny, które dotychczas były przeznaczone pod różne formy zabudowy, komunikacji, zieleni urządzonej z towarzyszącą zabudową oraz cmentarza wraz z zapleczem. Na tych terenach planowana zmiana prawa miejscowego nie spowoduje zasadniczej zmiany oddziaływania realizacji ustaleń Planu na środowisko. Na części z tych terenów nie uległa zmianie zasadnicza funkcja terenu, jak i wskaźniki zabudowy, a na części z nich całkowitej lub częściowej zmianie uległo przeznaczenie terenu, jednak parametry zabudowy nie zmieniły się zasadniczo.

W Prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla ww. planów miejscowych stwierdzono, iż rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne oraz ustalenia dotyczące ochrony środowiska i krajobrazu kulturowego nie powodują drastycznych konfliktów w krajobrazie oraz nie będą miały negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi.

II. INFORMACJE, ANALIZY I OCENY

6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

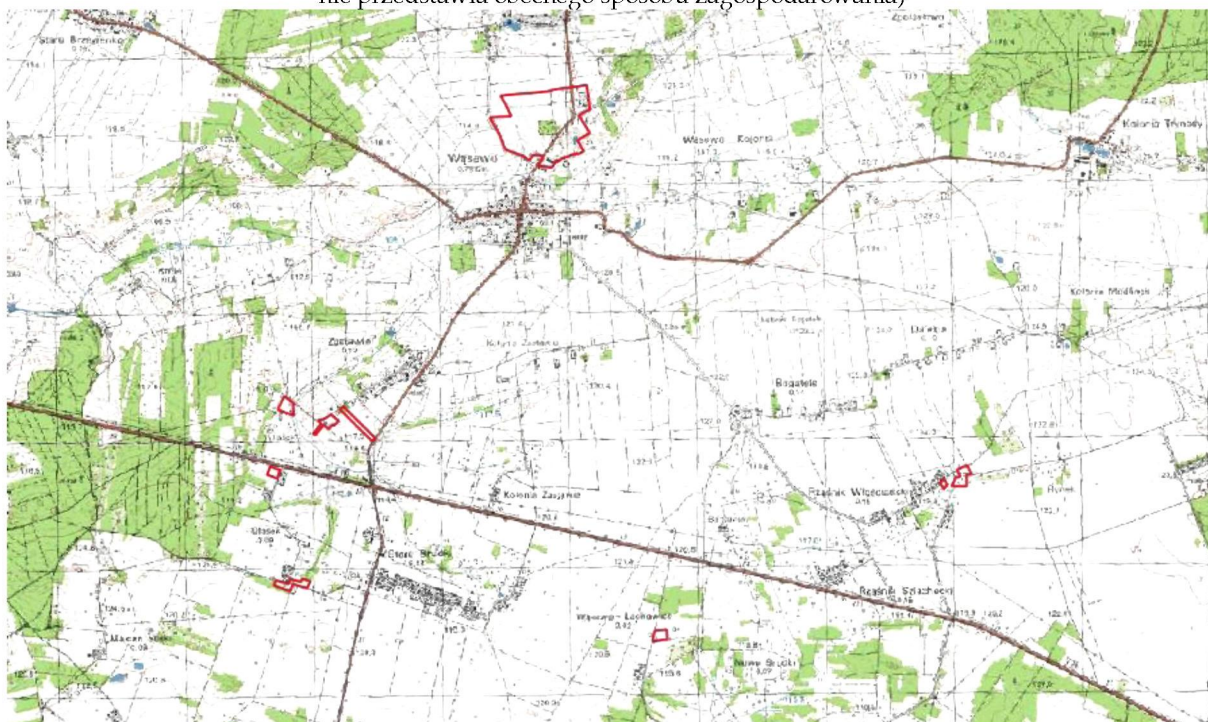
Obszar Planu położony jest w gminie wiejskiej Wąsewo, w 8 sołectwach: Bagatele, Mokrylas Szlachecki, Mokrylas Włociański, Rząśnik Włociański, Ulasek, Wąsewo, Wąsewo-Kolonia i Zastawie. Na obszar Planu składa się 9 oddzielnych obszarów, które razem zajmują powierzchnię około 42 ha. Obszary Planu są usytuowane podstawowo w środkowej i środkowo-zachodniej części gminy.

Gmina Wąsewo zajmuje powierzchnię 11 949 ha, w tym największy udział w jej powierzchni mają użytki rolne stanowiące 71,7% jej powierzchni. Jest to więc gmina typowo rolnicza. Znaczą część stanowią również grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - 24,9% powierzchni gminy. Większe kompleksy leśne występują w południowej i zachodniej części gminy. Pozostałe grunty to: grunty zabudowane i zurbanizowane stanowiące 2,5% powierzchni gminy, nieużytki stanowiące 0,8% powierzchni gminy oraz grunty pod wodami stanowiące 0,1% powierzchni gminy.

Ze względu na duże walory przyrodnicze południowa część gminy wraz z jej wschodnimi obrzeżami została objęta ochroną w postaci Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Puszcza Biała (kod obszaru PLB 140007). Obszar Planu położony w sołectwie Bagatele znajduje się w ww. obszarze ochrony przyrody.

Obszar gminy położony jest w dorzeczu rzeki Narwi, na silnie zdenudowanej wysoczyźnie moreny dennej. Dominuje tu krajobraz otwarty. Brak jest tu aktualnie dużych terenów produkcyjno-usługowych. Z zachodu na wschód gminę rozcina droga krajowa nr 60 relacji Topola Królewska (Kutno, woj. łódzkie) - Ostrów Mazowiecka (woj. mazowieckie). W bliskim sąsiedztwie tej drogi znajduje się jeden z obszarów Planu położony w sołectwie Ulasek. W północno-wschodnim skraju gminy znajduje się droga wojewódzka nr 627 (w przyszłości droga ta ma mieć powiązanie z drogą ekspresową S61).

Rys. 1. Lokalizacja obszarów Planu na mapie topograficznej (granice obszarów oznaczono czerwoną linią; mapa nie przedstawia obecnego sposobu zagospodarowania)

Obecnie część terenów w obszarze Planu jest zainwestowana, m.in. w postaci funkcjonującego cmentarza parafialnego, szkoły podstawowej wraz z przedszkolem, boiska wielofunkcyjnego oraz hali sportowej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bądź zagrodowej, a także część terenu stanowią drogi publiczne lub ich fragmenty. W obszarze Planu, rejonem najbardziej zurbanizowanym są tereny położone w sołectwach Wąsewo i Wąsewo-Kolonia. Pozostała część terenu objęta opracowaniem planu miejscowego w większości jest użytkowana rolniczo bądź stanowi nieużytki. Na działce 2/8 w miejscowości Ulasek znajduje się niewielki kompleks leśny, ponadto do części terenów przylegają istniejące grunty leśne, bądź tereny planowanych w prawie miejscowym zalesień. W sołectwach Wąsewo, Mokrylas Włociański i Mokrylas Szlachecki znajduje się rów melioracyjny. Ponadto w granicach Planu znajdują się również drogi klasy dojazdowej, lokalnej i zbiorczej.

Tereny Planu nie są usytuowane w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Większość obszarów Planu nie jest położona w zasięgu oddziaływania znaczących uciążliwości antropogenicznych. Niemniej przez część obszarów przebiegają linie średniego napięcia, z którymi związane jest występowanie pola elektromagnetycznego. W pobliżu jednego z obszarów w sołectwie Ulasek przebiega droga krajowa, z obecnością której związane jest występowanie podwyższonego poziomu hałasu, zanieczyszczeń atmosferycznych czy zagrożenia związane z przewozem materiałów niebezpiecznych. Ponadto część obszarów położonych w sołectwach Wąsewo, Wąsewo-Kolonia, Mokrylas Szlachecki i Mokrylas Włociański znajduje się w zasięgu strefy od 0 do 150 m od czynnego cmentarza.

Na przedmiotowych obszarach gminy i w ich najbliższym otoczeniu nie wyznaczono obszarów ograniczonego użytkowania (na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska), nie występują tu również zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz gazociągi przesyłowe.

Szczegółowe informacje o stanie i funkcjonowaniu środowiska zamieszczono w rozdziale 10 (oznaczono te informacje kursywą), jako materiał wstępny do dalszych analiz.

7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU

W obrębie całego przedmiotowego obszaru obowiązują plany miejscowe. W związku z powyższym w przypadku nie sporządzenia zmiany dotychczasowego prawa miejscowego możliwe jest zagospodarowanie i użytkowanie tego obszaru zgodnie z ustaleniami obowiązujących dokumentów planistycznych. W rozdziale 4 przedstawiono jakiego typu formy zagospodarowania i użytkowania zostały zaplanowane (na mapie prognozy przedstawiono tereny, dla których w obowiązujących planach wyznaczono tereny zabudowy, cmentarza czynnego, zieleni urządzonej i komunikacji, a także te które już obecnie są w ten sposób zagospodarowane). Wpływ tego zagospodarowania został określony w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla ww. aktów prawa miejscowego. W opracowaniach tych przewiduje się w obrębie planowanych terenów zabudowy, powiększenia cmentarza i komunikacji, iż nastąpią zmiany w zakresie:

- ukształtowania powierzchni terenu (wyrównywanie i nasypywanie gruntu – w niedużym zakresie ze względu na korzystne w większości ukształtowanie terenów do celów budowlanych, istotniejsze zmiany mogą dotyczyć terenów zabudowy zaplanowanych w obrębie nielegalnego wyrobiska piasku w Wąsewie-Kolonii),
- struktury gruntów, spowodowane pracami budowlanymi (zagęszczenie, ubicie i wymieszanie gruntu, co skutkuje ograniczeniem ruchu wody i tlenu w glebie, zmniejszeniem odporności na suszę roślin, ograniczeniem pobierania składników pokarmowych przez nie, a w skrajnych przypadkach zahamowaniem wzrostu oraz zamieraniem i usychaniem korzeni roślin),
- ograniczenia retencji naturalnej i zwiększenia odpływu powierzchniowego spowodowanego zwiększeniem intensywności zabudowy, pokryciem materiałami nieprzepuszczalnymi gruntu, ww. ubiciem gruntu oraz ograniczeniem powierzchni biologicznie czynnej,
- likwidacji dużej części istniejącej szaty roślinnej i lokalnie, w obrębie ustalonej w planach powierzchni biologicznie czynnej, zastąpienie jej nowymi nasadzeniami roślinności urządzonej, w tym obcej dla rodzimych siedlisk,
- możliwego niewielkiego pogorszenia warunków sanitarnych atmosfery związanego z lokalnym zaopatrzeniem w ciepło oraz zwiększeniem ruchu pojazdów silnikowych,
- możliwego niedużego zwiększenia emisji hałasu na drogach spowodowanego wzrostem liczby pojazdów silnikowych w związku z pojawieniem się nowej zabudowy,
- zwiększenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz ścieków sanitarnych i ewentualnie technologicznych oraz zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych powstających na tych terenach (w szczególności terenach parkingów czy terenie produkcyjno-usługowym i usługowym),
- zmniejszenia obszaru bytowania fauny drobnej – gryzoni, płazów, owadów, ptaków związanych z krajobrazem rolniczym,
- walorów krajobrazu kulturowego z zachowaniem większości zasad ładu przestrzennego.

W prognozie sporządzonej do planu z 2008 r. wskazano, iż powiększenie cmentarza na działkach ewid. nr. 221 w sołectwie Mokrylas Szlachecki i 251 w sołectwie Wąsewo spełnia wymagania przepisów odrębnych, tj. w planie tym prawidłowo wskazano zasady zgodne z przepisami odrębnymi dla strefy 50 i 150 m od tego powiększenia.

Na wyznaczonych w planach miejscowych terenach rolniczych i lasu najczęściej zachowane zostanie istniejące ukształtowanie terenu, lokalny klimat i szata roślinna (na gruntach rolnych podstawowo monokultury upraw rolnych, na gruntach leśnych lasy). Na gruntach wykorzystywanych rolniczo będą dominować procesy odpływu wody nad procesami retencji. Gleby i wody będą zanieczyszczane poprzez środki ochrony roślin oraz nawozy. Biorąc pod uwagę, iż na terenie gminy od 2008 r. zrealizowano pojedyncze nowe zabudowania zagrodowe na terenach rolniczych wyznaczonych w prawie miejscowym, można założyć, że w przyszłości taka zabudowa nie zostałaby zrealizowana na terenach rolniczych objętych opracowaniem Planu i nie nastąpi w ich obrębie zmiana stanu i funkcjonowania środowiska związana z przekształceniem ich zagospodarowania.

Pozytywne zmiany stanu środowiska prognozowano na terenach przeznaczonych do zalesień, a także terenie zieleni urządzonej, gdzie przewidywano zwiększenie retencji wodnej przez rośliny i glebę (dzięki pojawieniu się roślinności stałej, w tym wysokiej, a także warstwy próchnicznej gleby), jakości

powietrza i klimatu oraz pojawienie się zbiorowisk roślinnych stanowiących miejsca bytowania gatunków zwierząt (na terenie zieleni urządzonej mogą to być gatunki związane z siedzibami ludzkimi, a na terenach zalesień związane z siedliskami leśnymi lub ekotonowymi).

8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

W rozdziale 10 szczegółowo rozwinięto tematykę i scharakteryzowano istniejące zagrożenia dla stanu i funkcjonowania środowiska, w związku z tym niniejszy rozdział jest syntetycznym przedstawieniem przeprowadzonych analiz.

Obszary Planu odznaczają się przeważnie niskimi walorami przyrodniczymi, ale większość występujących tu problemów należy zaliczyć do umiarkowanie znaczących. Najistotniejsze problemy wynikają z położenia tych obszarów w krajobrazie przekształconym przez człowieka – głównie rolniczym, a lokalnie również zurbanizowanym, w tym z funkcjonującym cmentarzem. W wyniku działalności człowieka nastąpiła zmiana naturalnego sposobu użytkowania terenu, a co z tym związane m.in. lokalne pokrycie materiałami nieprzepuszczalnymi gruntu, zmiany składu gatunkowego zbiorowisk roślinnych (występowanie zbiorowisk typowo antropogenicznych) i zwierząt, lokalne zmiany rzeźby terenu, profilu glebowego, hydrogeologiczne (na znacznej części terenu opracowania brak roślinności i warstwy próchnicznej gleby, które odgrywałaby istotne znaczenie w retencjonowaniu wody), wprowadzenie melioracji odwadniających grunty rolne, a także przekształcenia jakości środowiska.

Do najistotniejszych problemów ochrony środowiska w rejonie obszarów Planu należy więc zaliczyć:

- przekształcenie powierzchni ziemi oraz przekształcenie struktury gleby w związku z jej użytkowaniem na cele sezonowych upraw (pozbawienie gruntu warstwy próchnicznej), a także lokalnie realizacją i funkcjonowaniem zabudowy, cmentarza i terenów komunikacji (ubicie, zmiany warunków tlenowych oraz krążenia wody w glebie). Przekształcenia w zakresie struktury gleb są na większości obszarów stosunkowo znaczące, natomiast przekształcenie rzeźby terenu są stosunkowo nieduże, dotyczą głównie terenów dróg. Do istotnej zmiany ukształtowania terenu doszło w sołectwie Wąsewo-Kolonia, gdzie nielegalnie wydobywano kruszywo naturalne (dz. ewid. 3/2);
- zmiany bilansu wodnego wynikające z położenia tych obszarów w terenach pokrytych najczęściej niską roślinnością lub pozbawionym stałej roślinności - stale uprawianym, zmeliorowanych lub pokrytych materiałami nieprzepuszczalnymi. Powoduje to zwiększenie odpływu wód opadowych do wód powierzchniowych. Szybki odpływ wód opadowych skutkuje natomiast zmianą składu chemicznego gruntu. Wg opracowanego w 2020 r. *Planu przeciwdziałania skutkom suszy* podstawowym zagrożeniem dla gminy Wąsewo jest susza hydrogeologiczna (związana ze zmniejszeniem zasobności wód podziemnych), a w nieco mniejszym stopniu susza rolnicza (związana z niedoborem wody dla roślin, spowodowana nadmiernym przesuszaniem gleby);
- zagrożenie przedostawaniem się zanieczyszczeń do wód i gleb w związku z brakiem na części obszarów Planu kanalizacji sanitarnej, a także w związku z wykorzystaniem na tych terenach gruntów rolnych. Szczególne zagrożenie stanowią obszary intensywnego stosowania nawozów i środków ochrony roślin, których nadmiar splukiwany jest z pól uprawnych i przedostaje się do układu hydrologicznego (głównie związki azotu i fosforu). Dotyczy to przede wszystkim terenów o małej przydatności dla rolnictwa, które dominują na terenie Planu. Ponadto w sołectwach Wąsewo, Wąsewo-Kolonia, Mokrylas Szlachecki i Mokrylas Włociański potencjalnym zagrożeniem dla jakości wód gruntowych jest funkcjonowanie cmentarza;
- zagrożenie zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego związane z niską emisją z indywidualnych instalacji zapatrzenia w ciepło, w większości których wykorzystywane są paliwa zawierające duże ładunki zanieczyszczeń (węgiel kamienny i pochodne, w tym ekogroszek, a także drewno, odpady);
- występowanie obszarów narażonych na promieniowanie elektromagnetyczne związane z przebiegiem linii elektroenergetycznych średniego napięcia;
- występowanie obszarów potencjalnie narażonych na hałas komunikacyjny związany z ruchem pojazdów na drodze krajowej nr 60.

Główne zagrożenia dla obszaru Natura 2000 Puszcza Biała, w obrębie którego położony jest obszar Planu usytuowany w sołectwie Bagatele to wg Standardowego Formularza Danych (2021) tego Obszaru:

- zaniechanie lub brak koszenia - w gminie Wąsewo problem ten dotyczy głównie pastwisk i łąk położonych w części wschodniej OSO, gdzie część użytków zielonych jest nieużytkowana ze względu na niską jakość gleb rolniczych. W obszarze Planu w sołectwie Bagatele występują grunty orne i tereny zabudowane;
- restrukturyzacja gospodarstw domowych (rolnych) - w części południowej gminy, w obrębie której wyznaczono OSO, restrukturyzacja gospodarstw następuje powoli ze względu na niską jakość gleb i dochodowość rolnictwa;
- zalesianie terenów otwartych - obowiązujące prawo miejscowe ogranicza zalesienia gruntów rolnych w OSO, w tym w obszarze w sołectwie Bagatele nie wyznaczono terenów zalesień;
- wnikanie zabudowy rozproszonej - na terenie gminy w okresie ostatnich 20 lat powstało niewiele nowych terenów zabudowy w OSO, a te które zostały zrealizowane powstały głównie w rejonie istniejących zabudowań wsi. Nie mniej położone w OSO wsie były w dużej mierze lokowane jako tereny zabudowy rozproszonej, typowymi przykładami takich wsi są wsie Choiny i Rząśnik-Majdan, które do tej pory nie mają na swoim terenie obszarów zwartej zabudowy, czy wykryształizowanego centrum miejscowości. Cała zabudowa w tych wsiach była sytuowana luźno w sąsiedztwie dolin cieków;
- zasypywanie terenu, melioracje, osuszanie - w drugiej połowie ubiegłego stulecia na terenie gminy został wykonany system melioracyjny, który odwadnia tereny podmokłe w tym również położone w OSO;
- intensywne koszenie lub intensyfikacja koszenia;
- usuwanie żywopłotów i zagajników lub roślin karłowatych - na terenie gminy w OSO nie występuje lub jest to znikome;
- drogi i autostrady - w gminie Wąsewo przez OSO przebiega droga krajowa nr 60 o umiarkowanym ruchu pojazdów;
- intensywne utrzymywanie parków publicznych, czyszczenie plaż - na terenie gminy w OSO brak jest parków publicznych i plaż;
- drapieżnictwo.

9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

9.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego Planu

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym zostały ujęte w odpowiednim zakresie przestrzennym w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsewo, jak wynika z ustaleń prognozy oddziaływania na środowisko tego dokumentu. Z pośród informacji i ustaleń ww. Studium, istotne dla sporządzanego Planu są następujące wskazania:

- usankcjonowanie ochrony obszaru Natura 2000 „Puszcza Biała” położonego w gminie i przestrzeganie rygorów ochronnych związanych z jego obecnością (jeden z obszarów Planu jest położony w Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków, w Planie wskazano obowiązek przestrzegania rygorów dla tej formy ochrony przyrody);
- wytyczenie Systemu Przyrodniczego Gminy (w SPG położony jest wyznaczony w projekcie Planu teren 5R usytuowany w sołectwie Ulasek), w obrębie którego ustalono następujące zasady zagospodarowania i użytkowania:
  - pozostawienie obszarów w dotychczasowym ekstensywnym użytkowaniu, w tym na terenach rolnych w dolinach rzecznych i zagłębieniach bezodpływowych zachowanie istniejących łąk i pastwisk z zadrzewieniami oraz nie wprowadzenie nowych zalesień na tych gruntach (w SPG w obszarze Planu występują pastwiska z pojedynczymi drzewami),
  - ograniczenie naruszania walorów przyrodniczych i krajobrazowych,

- ograniczenie usuwania zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, łąkowych, nadwodnych i przydrożnych, za wyjątkiem niezbędnych działań związanych z budową lub przebudową infrastruktury komunikacyjnej i technicznej;
  - ograniczenie naruszania stosunków wodnych w celu zachowania stabilności hydrologicznej, w tym zakaz likwidacji i przekształceń naturalnych zbiorników wodnych oraz obszarów podmokłych (*w SPG w obszarze Planu brak jest naturalnych zbiorników wodnych, natomiast poziom wód gruntowych okresowo może być wysoki; w Planie ustalono zagospodarowanie umożliwiający zasilanie i retencję wodną w obrębie tego terenu*),
  - zakaz wykonywania prac ziemnych zniekształcających rzeźbę terenu w sposób istotny i trwały, za wyjątkiem prac związanych z realizacją niezbędnych urządzeń infrastruktury komunikacyjnej i technicznej,
  - zakaz lokalizowania nowych terenów zabudowy zagrodowej w obrębie obszarów rolnych z dopuszczeniem zabudowy związanej z gospodarką rolną i zalesień oznaczonych symbolem R2;
- ustalenie zakazu lokalizacji przedsięwzięć, które mogą spowodować przekroczenie standardów jakości środowiska poza obszarem do którego inwestor posiada tytuł prawny, jak również mogą powodować zagrożenie funkcjonowania lokalnych wartościowych ekosystemów, a także zagrożenie dla zdrowia ludzi. Zakaz ten nie dotyczy inwestycji celu publicznego;
- ustalenie zakazu lokalizacji zakładów zaliczanych do zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii;
- ustalenie zachowania w miarę możliwości istniejących zadrzewień liniowych i wprowadzenie nowych - wzdłuż dróg w celu regulacji warunków klimatycznych i aerosanitarnych, a także prawidłowego funkcjonowania hydrologicznego oraz biologicznego (pasy drzew są miejscem bytowania wielu gatunków ptaków i owadów);
- w zakresie ochrony zasobów wód podziemnych i powierzchniowych ustalono:
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych w miarę możliwości powierzchniowo do gruntu, a w przypadku odprowadzania wód opadowych i roztopowych z zanieczyszczonych szczelnych powierzchni poprzez otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne - wymóg ich wstępnego podczyszczenia zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - zachowanie jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach przeznaczonych do zabudowy, zgodnie ze wskazaniami określonymi w Studium dla poszczególnych obszarów funkcjonalno-przestrzennych,
  - pozostawianie w stanie naturalnym lub zbliżonym do naturalnego lokalnych cieków i zbiorników wodnych wraz z ich dolinkami oraz w miarę możliwości renaturalizacja koryt cieków i ich brzegów, przywracanie naturalnych meandrów w celu: zapewnienia optymalnych warunków zasilania cieków oraz wspomagania naturalnych procesów retencji oraz samooczyszczania się cieków wodnych,
  - wprowadzanie działań służących zapobieganiu skutkom suszy zgodnie z wytycznymi dokumentów z tego zakresu;
- w zakresie ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych, w tym wody pobieranej na potrzeby zaopatrzenia ludności ustalono:
- ograniczanie przedostawania się zanieczyszczeń do wód poprzez rozbudowę systemu oczyszczania ścieków - odprowadzanie ścieków bytowych do gminnych oczyszczalni ścieków, bądź przydomowych oczyszczalni ścieków, rozbudowa sieci kanalizacyjnej, a także prawidłowe, zgodne z przepisami, funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami,
  - tworzenie i ochronę roślinnych pasów ochronnych,
  - przestrzeganie zasad użytkowania i zagospodarowania stref wokół cmentarza zgodnie z przepisami odrębnymi (*w obszarze Planu znajduje się cmentarz czynny i planowane jest jego powiększenie o działkę ewid. nr. 176/1 w Mokrymlesie Włociańskim oraz znajdują się strefy 50 i 150 m od cmentarza i jego powiększenia*),
  - przestrzeganie zasad użytkowania i zagospodarowania stref ochrony od ujęć wód podziemnych (*w obszarze Planu brak stref ochrony od ujęć wód*),

- przestrzeganie zasad użytkowania i zagospodarowania obszarów ochrony Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, po ich ustanowieniu (w obszarze Planu brak ustanowionych obszarów ochrony GZWP);
- w zakresie ochrony jakości powietrza:
  - wprowadzenie w planach miejscowych zasad sposobu zaopatrzenia w ciepło ograniczających stosowanie paliw stałych w indywidualnych źródłach ciepła,
  - wskazanie w planach miejscowych wykorzystania odnawialnych źródeł energii (promieniowania słonecznego, geotermalnych, aerotermalnych, biomasy) w indywidualnych urządzeniach zaopatrzenia w ciepło i energię oraz wykorzystania technologii łącznego wytwarzania energii elektrycznej, ciepła i chłodu,
  - wskazana rozbudowa systemu zaopatrzenia w gaz,
  - zachowanie i kształtowanie zieleni urządzonej w obrębie terenów zabudowy, w tym alei drzew wzdłuż dróg publicznych i parków,
  - tworzenie systemu dróg rowerowych wzdłuż dróg publicznych;
- w zakresie ochrony przed hałasem:
  - ustalenie w planach miejscowych zasady przestrzegania norm w zakresie ochrony akustycznej zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - przy planowaniu rodzajów zabudowy w planach miejscowych należy uwzględnić oddziaływanie akustyczne drogi krajowej nr 60 oraz drogi wojewódzkiej nr 627 zgodnie z aktualnymi danymi określającymi zasięg ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego tych dróg, a także należy uwzględnić oddziaływanie akustyczne linii kolejowej Ostrołęka-Małkinia,
  - zachowanie i kształtowanie zieleni urządzonej w obrębie terenów zabudowy, w tym alei drzew i parków,
  - tworzenie systemu dróg rowerowych wzdłuż dróg publicznych;
- w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym: przestrzeganie zasad zagospodarowania w strefie oddziaływania elektromagnetycznego linii elektroenergetycznej wysokiego bądź najwyższego napięcia.

Realizacją polityki ochrony środowiska przyrodniczego jest m.in. ochrona przyrody na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Jeden z obszarów Planu usytuowany w sołectwie Bagatele jest położony w obrębie Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków sieci Natura 2000 (OSO) – „Puszcza Biała” PLB 140007 (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 wraz z późniejszymi zmianami, Dz.U. z 2011 r. nr 25 poz. 133, z późn. zm.). W rozdziale 10.4 szczegółowo przedstawiono charakterystykę tego obszaru, zaś w rozdziale 8 scharakteryzowano zagrożenia dla tego obszaru.

9.2. Problematyka ochrony środowiska w projekcie Planu

W Planie zaadaptowano istniejące, a także wyznaczone w dotychczasowych planach miejscowych tereny zabudowy, cmentarza wraz z jego zapleczem, zieleni urządzonej oraz komunikacji (dróg i terenów parkingów). Tereny te stanowią około 18 ha tj. 42,9% powierzchni Planu. Sporządzany Plan w większości zaadaptował dotychczas ustalone prawem miejscowym funkcje ww. terenów, a jedynie lokalnie nastąpiła zmiana tych funkcji tj. zaplanowano przekształcenie części terenów zabudowy zagrodowej na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Ponadto w ustaleniach Planu zaadaptowano teren gruntu leśnego (ok. 0,13 ha), a także część terenów rolniczych, rów melioracyjny oraz wyznaczono teren rolniczy z dopuszczeniem zalesień. Tereny rolnicze, lasu, rolnicze z dopuszczeniem zalesień i urządzeń wodnych – rowu w sporządzanym Planie zajmują ok. 18,93 ha tj. 45,1% jego powierzchni.

Nowe tereny zabudowy i powiększenia cmentarza stanowią ok. 12,5% powierzchni sporządzanego Planu. Zostały one zlokalizowane na terenach o małych wartościach przyrodniczych (poza Systemem Przyrodniczym Gminy określonym w Studium czy poza gruntami leśnymi; przy czym obszar w sołectwie Bagatele, w którym wyznaczono powiększenie istniejących terenów zabudowy usytuowany jest w obszarze Natura 2000) oraz w obrębie gleb o niskiej przydatności dla rolnictwa. Na terenach zabudowy wprowadzono nieprzekraczalne linie zabudowy m.in. od dróg, w celu

odsunięcia budynków mieszkalnych od tych terenów i zmniejszenia oddziaływania terenów komunikacji na miejsca stałego pobytu ludzi (co jest szczególnie istotne w przypadku terenu położonego w rejonie drogi krajowej). Wprowadzono również nieprzekraczalne linie zabudowy na terenie produkcji, składów, magazynów i usług przy granicy z terenem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w celu zmniejszenia potencjalnego negatywnego oddziaływania terenów produkcyjno-usługowych (m.in. hałasu technologicznego lub komunikacyjnego, zmniejszenia nasłonecznienia działki) na tereny o funkcji mieszkaniowej. Ustalono również nieprzekraczalne linie zabudowy w celu uniemożliwienia lokalizacji zabudowy: w terenach o mniej korzystnych warunkach gruntowo-wodnych - od rowów melioracyjnych, a także w terenach zagrożonych pożarami - od granicy gruntów leśnych i planowanych w prawie miejscowym terenów zalesień.

Biorąc pod uwagę przedstawione w rozdziale 9.1. wskazania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, występowanie obszaru Natura 2000 oraz uwarunkowania ekofizjograficzne, w sporządzanym Planie wprowadzono również następujące ustalenia lub wskazania mające na celu ochronę środowiska i zdrowia ludzi:

- obowiązek przestrzegania przepisów odrębnych w **obszarze Natura 2000 „Puszcza Biała”**,
- **zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko:**
  - o zakaz realizacji przedsięwzięć mogących **zawsze znacząco oddziaływać na środowisko** w rozumieniu przepisów odrębnych za wyjątkiem realizacji uzbrojenia terenu i urządzeń wodnych,
  - o zakaz realizacji przedsięwzięć mogących **potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko** w rozumieniu przepisów odrębnych na terenach oznaczonych symbolami literowymi MN, MNu, MU, U, UPZ, ZP, ZCu, za wyjątkiem realizacji uzbrojenia terenu i urządzeń wodnych,
  - o nakaz, aby prowadzona działalność usługowa lub produkcyjna, nie powodowała przekroczenia standardów jakości środowiska, w tym powodowała ograniczeń w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów, poza granicami nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny (za wyjątkiem działalności z zakresu łączności publicznej, jeżeli takie przedsięwzięcie jest zgodne z przepisami odrębnymi),
  - o zakaz lokalizacji zakładów zaliczanych do zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii;
- nakaz ograniczenia wpływu na środowisko i percepcję krajobrazu terenu oznaczonego symbolem PU, poprzez kształtowanie **zieleni izolacyjnej** w strefie określonej na rysunku Planu. Ustalono, że zieleni izolacyjna musi mieć charakter piętrowy;
- **zasady ochrony wód podziemnych i powierzchniowych** poprzez:
  - o wskazanie obowiązku przestrzegania zasad odprowadzania ścieków do wód i ziemi zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu Prawa wodnego,
  - o wprowadzenie zakazu lokalizacji zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności w strefie 50 m od granicy cmentarza,
  - o wprowadzenie nakazu zaopatrzenia w wodę wszystkich budynków korzystających z wody do picia lub dla potrzeb gospodarczych w oparciu o komunalne urządzenia i sieci zaopatrzenia w wodę oraz zakaz lokalizacji studni służących do czerpania wody do picia lub potrzeb gospodarczych w strefie 150 m od granicy cmentarza,
  - o nakaz odprowadzania ścieków bytowych do gminnej oczyszczalni ścieków poprzez sieci kanalizacji sanitarnej,
  - o dopuszczenie odprowadzania ścieków bytowych do przydomowych oczyszczalni ścieków oraz tymczasowo, do czasu realizacji ww. sieci do zbiorników bezodpływowych, a następnie ich transport do oczyszczalni ścieków,
  - o wskazanie wstępnego oczyszczania ścieków technologicznych z zanieczyszczeń przemysłowych zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków,
  - o nakaz odprowadzania wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony, w tym do dołów chłonnych, zbiorników retencyjnych lub rowów przepuszczalnych, oraz dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z powierzchni szczelnych terenów dróg oraz terenów oznaczonych symbolami literowymi U, PU i KS do otwartych lub zamkniętych

- systemów kanalizacyjnych odprowadzających te wody do wód powierzchniowych położonych poza obszarem Planu,
- o wskazanie obowiązku podczyszczania wód opadowych i roztopowych z zanieczyszczonych szczelnych powierzchni zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu Prawa wodnego,
  - o obowiązek utrzymania rowu oznaczonego symbolem WR w formie otwartej,
  - o ustalenie nieprzekraczalnej linii zabudowy od rowów melioracyjnych (w tym położonych poza obszarem Planu) w odległości co najmniej 7 m;
- **zasady ochrony klimatu akustycznego** poprzez:
- o obowiązek przestrzegania dopuszczalnych norm hałasu na terenach oznaczonych symbolami MN, MNu, RM jak dla terenów „na cele zabudowy mieszkaniowej”, w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu Prawa ochrony środowiska,
  - o obowiązek przestrzegania dopuszczalnych norm hałasu na terenach oznaczonych symbolem MU jak dla terenów „na cele zabudowy mieszkaniowo-usługowej”, w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu Prawa ochrony środowiska,
  - o obowiązek przestrzegania dopuszczalnych norm hałasu na terenie oznaczonym symbolem UPZ jak dla terenów „pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży”, w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu Prawa ochrony środowiska,
  - o wyznaczenie nieprzekraczalnej linii zabudowy w odległości 34-40 m od krawędzi jezdni drogi krajowej w terenie 6MN;
- **zasady ochrony powietrza atmosferycznego** poprzez ustalenie zaopatrzenia w ciepło budynków z indywidualnych źródeł ciepła z zastosowaniem gazu ziemnego, gazu płynnego, energii elektrycznej, a także dopuszczono stosowanie rodzajów instalacji i paliw konwencjonalnych innych niż wyżej wymienione zgodnie z przepisami odrębnymi (obecnie m.in.: *rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe, uchwała nr 162/17 z 24 października 2017 r. Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw*) lub zaopatrzenie w ciepło budynków z sieci ciepłowniczej zasilanej z urządzeń ciepłowniczych zlokalizowanych poza obszarem Planu, po ich zrealizowaniu. Dopuszczono również zasilanie w energię elektryczną oraz ciepło z indywidualnych instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii, przy czym w obszarze Planu zakazano lokalizacji instalacji wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii: o mocy przekraczającej 100 kW; z biogazu, biogazu rolniczego oraz biopłynów; wykorzystujących energię wiatru, z wyłączeniem urządzeń o mocy mikroinstalacji w rozumieniu przepisów odrębnych;
- **zasady ochrony przed polami elektromagnetycznymi** poprzez:
- o nie dopuszczenie lokalizowania w sąsiedztwie części linii elektroenergetycznej średniego napięcia obiektów gdzie mogą przebywać czasowo lub na stałe ludzie wyznaczając tereny 2KDD, ZL, 5R, czy nieprzekraczalne linie zabudowy w terenie 2MNu,
  - o nie dopuszczenie lokalizowania w strefach potencjalnego oddziaływania pozostałych napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia obiektów gdzie mogą przebywać czasowo lub na stałe ludzie wyznaczając w Planie w terenach z możliwością lokalizacji budynków strefy potencjalnego oddziaływania napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia, w obrębie których zakazano lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi;
- **zasady ochrony powierzchni ziemi przed zanieczyszczeniami** poprzez ustalenie usuwania odpadów stałych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- **zasady ochrony zdrowia ludzi** – powyższe zasady, a także ustalenie zaopatrzenia w wodę do celów bytowych w oparciu o komunalne urządzenia zaopatrzenia w wodę. Do czasu realizacji urządzeń komunalnych, tymczasowo, dopuszczono budowę i ujmowanie wody do celów bytowych z indywidualnych ujęć, za wyjątkiem wyznaczonej na rysunku Planu strefy położonej w odległości 150 m od granicy czynnego cmentarza w Wąsewie;
- w zakresie ochrony **funkcjonowania przyrodniczego** ustalono:
- o ochronę przed zmianą użytkowania i zagospodarowania terenów otwartych położonych w Systemie Przyrodniczym Gminy – zachowanie istniejących pastwisk w terenie rolniczym 5R,

- o ochronę przed zmianą użytkowania i zagospodarowania innych terenów otwartych: pozostałych wyznaczonych w Planie terenów rolniczych, terenie lasu i terenie urządzeń wodnych – rowu,
- o wyznaczenie terenu rolniczego z dopuszczeniem zalesień,
- o obowiązek zachowania części powierzchni działek budowlanych jako powierzchni biologicznie czynnej (pbc) na poziomie minimum:
  - 70% na terenie zieleni urządzonej, sportu i rekreacji - ZP
  - 60% na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – MN, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług – MNu, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej – MU
  - 50% na terenie zabudowy usług publicznych z zielenią urządzoną – UPZ
  - 30% na terenach zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych – RM
  - 25% na terenach cmentarza czynnego – ZC i zaplecza cmentarza czynnego – ZCu
  - 20% na terenie zabudowy usługowej – U i zabudowy produkcji, składów, magazynów, usług – PU
  - 10% na terenach parkingu – KS.

Biorąc pod uwagę ustalenia Planu w terenach R, RZL, ZL, WR nie dopuszczono zagospodarowania, które mogłoby spowodować pokrycie terenu przez materiały nieprzepuszczalne, co by uniemożliwiło retencję wód opadowych oraz roślinność, zaś w terenach komunikacji – KDZ, KDL, KDD i KD może dojść do zupełnej redukcji powierzchni biologicznie czynnej.

Jak wskazano wyżej obecnie część terenów już jest zabudowana i pokryta materiałami nieprzepuszczalnymi, a na części wyznaczonych w obowiązujących aktach prawa miejscowego tereny zabudowy, cmentarza wraz z jego zapleczem, zieleni urządzonej i komunikacji. Nowe, wyznaczone obecnie sporządzanym Planem, tereny zabudowy zajmują około 5,1 ha (tj. ok. 12,1% powierzchni Planu), w tym tereny gdzie zgodnie z ustaleniami Planu możliwa jest realizacja zabudowy i utwardzenie terenu zajmują powierzchnię 2,4 ha. Zatem w wyniku realizacji ustaleń sporządzanego aktu prawa miejscowego może nastąpić zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej o około 5,7% powierzchni całego Planu, w stosunku do stanu istniejącego i zaplanowanego w obowiązujących aktach prawa miejscowego.

Ogółem w obszarze Planu zostanie zachowane minimum około 60-70% powierzchni nieutwardzonego gruntu, na którym będzie możliwa roślinność i retencja wód opadowych na umiarkowanym poziomie.

10. ANALIZA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU MPZP NA ŚRODOWISKO I LUDZI, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY

10.1. Przewidywane skutki realizacji ustaleń planu miejscowego na poszczególne elementy środowiska

Przewidywane skutki realizacji ustaleń Planu na ukształtowanie powierzchni terenu i gleby

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski J. Kondrackiego (2000 r.) gmina Wąsewo leży w pasie Nizin Środkowopolskich, w makroregionie: Nizina Północnomazowiecka (318.6), mezoregionie: Międzyrzecze Łomżyńskie (318.67). Międzyrzecze Łomżyńskie jest wysoczyzną moreny dennej. Ukształtowanie terenu, wynikające z działalności akumulacyjnej lodowca (stadiału środkowopolskiego oraz stadiału Wkry i Mławoy), a także działalności erozyjno-akumulacyjnej wód lodowcowych, zostało silnie przekształcone peryglacjalnie. Spowodowało to wyrównanie wcześniejszej niwelety. Znaczący wpływ na ukształtowanie terenu miała działalność akumulacyjna i erozyjna rzek.

Na terenie opracowania wyróżniono kilka jednostek morfogenetycznych. Na arkuszu 1, w rejonie istniejącego cmentarza, występują wzgórza kemowe otoczone przez wysoczyznę moreny dennej zajmującą północno-wschodnią, zachodnią i południową część tego arkusza. Pozostałe tereny w obszarze Planu usytuowane są w większości na równinie sandrowej. Wyjątek stanowi obszar położony na arkuszu 3 w Ulasku (tereny ZL,

5MN) usytuowany na zdenudowanych wzgórzach moreny czołowej oraz tereny 4MNu i 5MNu usytuowane w Rząśniku Włociańskim i teren 5R usytuowany w Ulasku, położone w dolinach niewielkich cieków.

Rzeźba terenu większości obszaru Planu nie została w sposób istotny przekształcona antropogenicznie. Niewielkie odkształcenia mogły powstać w wyniku prowadzenia prac polowych, a nieco większe przy realizacji dróg, infrastruktury technicznej oraz zabudowań. W wyniku tych działań powstały niewielkie nasypy lub wykopy antropogeniczne. Najistotniejsze zmiany rzeźby terenu występują w sołectwie Wąsewo-Kolonia po południowej stronie drogi powiatowej, skąd nielegalnie był wydobywany piasek. Pod względem ukształtowania terenu brak jest tu form wyróżniających się w krajobrazie, bądź form zmniejszających przydatności terenu dla zabudowy.

Na terenie opracowania i w jego najbliższym otoczeniu nie zdiagnozowano zagrożenia wystąpienia ruchów masowych ziemi ze względu na małe spadki terenu oraz występowanie utworów geologicznych, które nie uplastyczniają się pod wpływem wody. Nie stwierdzono tu również występowania udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego lub innych kopalin, obszarów perspektywicznych i prognostycznych występowania tych złóż a także udokumentowanego podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Wierzchnią warstwę utworów powierzchniowych w gminie stanowią utwory czwartorzędowe. Miąższość utworów czwartorzędowych, stanowiących wierzchnią warstwę gruntu w gminie Wąsewo, jest różna, waha się od 100 do 200 m. Najstarszymi osadami czwartorzędowymi są piaski i mułki rzeczne peryglacjału. Na nich leżą kilkunastometrowej wysokości osady zlodowacenia środkowopolskiego. Pokrycie terenu gliną zwałową po przejściu lodowca spowodowało zupełne wyrównanie wcześniejszej nitwelety. W wielu profilach glina została zanieczyszczona przez działalność wód fluwoglacialnych, które osadziły wyżej leżące piaski i żwiru. W obrębie obszarów Planu występują następujące utwory czwartorzędowe (na poziomie 0-4,5 m p.p.t.):

- gliny zwałowe piaszczyste (utwory czwartorzędowe, plejstocenu, zlodowacenie środkowopolskiego stadiu północnomazowieckiego) – są to utwory akumulacji lodowcowej, słaboprzepuszczalne lub nieprzepuszczalne, zwarte, w kontakcie z wodą miękkoplastyczne. Na powierzchni terenu występują w terenach 1R, części 3R, 4R, 2MN, i południowej części UPZ, a także na towarzyszących tym terenom, terenach komunikacji;
- piaski i żwiru moren martwego lodu, wodnolodowcowe, kemów (utwory czwartorzędowe, plejstocenu, stadiu północnomazowieckiego) – utwory średnio zagęszczone i zagęszczone, o zmiennym składzie granulometrycznym. Utwory te, jako warstwa przypowierzchniowa, dominują na terenie gminy. Lokalnie budują wzgórza kemowe, równinę sandrową oraz pagórki moren (obszary, których wierzchnią warstwę gruntów stanowią piaski i żwiru pochodzenia lodowcowego i wodnolodowcowego to tereny niewymienione w pozostałych kategoriach);
- piaski humusowe i namuły torfiaste (utwory czwartorzędowe, plejstoceni i holoceni) – utwory o zmiennej miąższości, miękkoplastyczne, występują w dnach dolin – występują w obrębie wyżej wymienionych terenów den dolin w Rząśniku Włociańskim i Ulasku.

W obrębie istniejących terenów komunikacji i części terenów zabudowy wierzchnią pokrywą glebową stanowią lokalnie nasypy gruntów antropogenicznych, najczęściej piasków i żwirów.

Wg Przeglądowej mapy geologiczno-inżynierskiej Polski (1955 r.) w gminie Wąsewo dominują korzystne warunki budowlane w obrębie terenów zbudowanych z utworów piaszczysto-żwirowych, żwirowo-kamienistych lub glin zwałowych o nachyleniu zboczy od 0-3%. Niewielką powierzchnię w gminie zajmują grunty piaszczysto-madowe tarasów zalewowych położone wzdłuż cieków wodnych, charakteryzujące się gorszymi warunkami budowlanymi.

W obszarze Planu znaczącą część jego powierzchni zajmują użytki rolne. Przeważają grunty orne i pastwiska średnich i niskich klas bonitacyjnych – IV, V i VI klasy bonitacyjnej. Występują również dwa niewielkie płaty gruntów ornich klasy III, usytuowane w sołectwach: Wąsewo i Rząśnik Włociański, podlegające ochronie przed zmianą zagospodarowania i użytkowania na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Gleby na obszarze opracowania są zagrożone zmianami spowodowanymi intensywnym wykorzystywaniem rolniczym (prace agrotechniczne tj. melioracje, drenaż, nawożenie). Na szczególnie istotne zagrożenia narażone są gleby słabe, które wymagają intensywnych zabiegów.

Plan adaptuje istniejące i wyznaczone w dotychczasowym prawie miejscowym tereny zabudowy, cmentarza czynnego, zieleni urządzonej i komunikacji, część terenów rolnych i grunt leśny oraz wyznacza nowe tereny zabudowy i powiększenie terenu cmentarza w obrębie gruntów rolnych – niskich i średnich klas bonitacyjnych. Około 12,5% powierzchni obszaru Planu będzie mogło zmienić formę użytkowania i zagospodarowania, w wyniku realizacji jego ustaleń, z terenów otwartych (gruntów rolnych). Na niecałych 1,5% powierzchni Planu na gruntach rolnych dopuszczono wprowadzenie zalesień, zaś na pozostałych około 86% powierzchni zostanie zachowane obecne lub

planowane w obowiązujących aktach prawnych użytkowanie i zagospodarowanie. Na tych ostatnich terenach nie przewiduje się zasadniczych zmian ukształtowania terenu wynikających z realizacji ustaleń Planu (*tereny te wskazano na rysunku prognozy*).

Wyznaczenie terenu rolniczego z dopuszczeniem zalesień jest również adaptacją stanu istniejącego, ponieważ już obecnie teren ten porastają zadrzewienia. Tym samym ustalenia Planu umożliwiają w jego obszarze (tak jak w przypadku terenu lasu) zachowanie istniejącej rzeźby terenu oraz korzystnej struktury gruntu z kształtującą się warstwą próchniczą gleby.

Na terenach, na których ustalenia Planu umożliwiają lokalizację nowych w stosunku do stanu istniejącego i prawa miejscowego, obiektów budowlanych, może nastąpić niekorzystna zmiana struktury gleb oraz mogą wystąpić zmiany niwelety terenu o charakterze chwilowym lub stałym. Zasadniczo regulacje Planu generują zmiany krótkoterminowe związane z realizacją zabudowy (fundamentowaniem) i podziemnej infrastruktury technicznej.

Na terenach, gdzie planuje się wprowadzenie nowej zabudowy i powiększenie cmentarza (*tereny te wskazano na rysunku prognozy*), mogą wystąpić stałe zmiany związane z kształtowaniem niwelety terenu oraz na terenach zabudowy mogą również powstać krótkoterminowe lub trwałe nasypy i wykopy powstałe w trakcie budowy. Na nowych terenach zabudowy przekształcenia będą dotyczyć głównie strefy przypowierzchniowej - najczęściej do 2,0 m p.p.t. Będą związane z ewentualnym podpiwniczeniem budynków oraz instalacją podziemnych przewodów infrastruktury technicznej. Przy czym rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej, z którą wiąże się bezpośrednio prowadzenie głębokich wykopów, dotyczyć będzie przede wszystkim istniejących i wyznaczonych w obowiązujących aktach prawa miejscowego dróg publicznych. Na działkach budowlanych będą jedynie prowadzone przyłącza, a także będą wykonywane wykopy związane z fundamentowaniem budynków. Grunty z wykopów będą częściowo wywożone lub mogą posłużyć do formowania nasypów na terenach Planu. Spowodować to może niewielkie, trwałe podniesienie powierzchni terenu.

Występujące w obszarach Planu grunty są w dużej części korzystne dla posadowienia standardowych budowli. Dotyczy to wyżej określonych terenów zbudowanych z piasków, żwirów i glin zwałowych. Na tych obszarach nie przewiduje się więc potrzeby przeprowadzenia prac uzdatniających takich jak wymiana lub nasypywanie gruntu. Na gruntach o mniej korzystnych warunkach dla budownictwa położonych w obrębie den dolinek niewielkich cieków w Planie ustalono m.in. teren rolny 5R - bez prawa zabudowy (teren 5R położony jest w wyznaczonym w Studium gminy Systemie Przyrodniczym Gminy - SPG, zatem ustalenie w Planie zachowania dotychczasowego użytkowania jest realizacją ustalenia Studium dla tego obszaru o braku zmian użytkowania i zagospodarowania, a co z tym związane braku zmian rzeźby terenu). Tereny zabudowy w rejonie dolinek cieków wyznaczono w Planie w terenach 4MNu i 5MNu w Rząśniku Włociańskim (poza SPG). Na tych terenach istnieje więc możliwość nasypania gruntów przepuszczalnych w celu uzdatnienia terenu na potrzeby zagospodarowania związanego z zabudową terenu (pod warunkiem spełnienia wymogu określonego w *rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*, że wody opadowe nie będą spływały na nieruchomości sąsiednie).

Przewidywane przekształcenia ukształtowania terenu dotyczą obszarów o mało wyróżniającej się niwelecie. Nie przewiduje się lokalizacji nowego zagospodarowania na obszarach odznaczających się większymi walorami ze względu na rzeźbę terenu.

W wyniku realizacji ustaleń Planu nastąpi wyłączenie części gruntów rolnych z produkcji, w związku z planowaną zmianą przeznaczenia gruntów rolnych na inne cele. Zakres wyłączeń będzie dotyczył wyłącznie gleb średnich i niskich klas bonitacyjnych, niepodlegających ochronie na podstawie *ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych*.

Jednym z czynników mających wpływ na powierzchnię ziemi jest **wytwarzanie odpadów**. Oddziaływanie ustaleń Planu w zakresie wytwarzania i składowania odpadów zostało przedstawione w rozdziale 10.2.

W związku z brakiem na przedmiotowym terenie udokumentowanych złóż kopalin w prognozie nie przedstawiono wpływu realizacji ustaleń Planu na ich zasoby i racjonalne wykorzystanie.

Przewidywane skutki realizacji ustaleń Planu na bilans wód podziemnych

Obszar Planu znajduje się w **dorzeczu Narwi**, a odwadniany jest podstawowo przez rzekę Czarną (JCWP nr RW200017265689) i jej dopływy (całkowita długość tego JCWP to 20,7 km, a obszar zlewni wynosi prawie 50 km²). Jedynie częściowo tereny położone w sołectwach Bagatele i Rząśnik Włościański znajdują się w zlewni rzeki Kabot (JCWP nr RW2000172657129, całkowita długość tego JCWP to 32,5 km, a obszar zlewni wynosi prawie 95 km²). Są to niewielkie cieki, których koryta zostały w znacznym stopniu uregulowane. Potok Czarna wypływa u podnóża wzgórza kemowego we wschodniej części gminy, a następnie w części zachodniej przecina wał moreny czołowej tworząc przełomy. Kabot bierze swój początek w pobliżu miejscowości Bagatele. Obszar położony w sołectwie Ulasek, planowany teren 5R, znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie dopływu rzeki Czarna, zaś teren położony w sołectwie Rząśnik Włościański, planowany teren 4MNu, w bezpośrednim sąsiedztwie dopływu rzeki Kabot.

W obszarze Planu brak jest jednak znaczących zbiorników wód płynących, bądź stojących. Jedynie na arkuszu 1 w sołectwach Wąsewo, Mokrylas Szlachecki i Mokrylas Włościański znajduje się rów melioracyjny odwadniający okoliczne pola uprawne.

Dla obu ww. rzek nie opracowano Mapy ryzyka powodziowego i Mapy zagrożenia powodziowego i tym samym nie wyznaczono obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Obszar gminy Wąsewo położony jest w obrębie **Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 51**. Wody w tym JCWPd zalegają w utworach porowych i szczelinowych, liczba warstw wodonośnych waha się od 2 do 3, a ich średnia miąższość wynosi powyżej 40 m (lokalnie 10-20 m). Naktad warstw wodonośnych to utwory głównie przepuszczalne.

Znaczna część obszarów Planu charakteryzuje się swobodnym zwierciadłem wody pierwszego poziomu wodonośnego (tzw. wody gruntowe). Związane jest to z występowaniem w utworach powierzchniowych łatwo przepuszczalnych piasków i żwirów. Jedynie na terenach zalegania powierzchniowego glin zwałowych moreny dennej (gliny zwałowe zalegają na powierzchni terenów: 1R, część 3R, 4R, 2MN, i północnej części UPZ, a także w obrębie towarzyszących im dróg) ciągłość pierwszego zwierciadła wody może ulec zakłóceniu i wykazuje napięcie. W tym rejonie występują w niektórych miejscach, okresowo, wody przypowierzchniowe (tzw. wierzchówki), które utrzymują się na głębokości od 0,5 do 3,5 m i okresowo, w czasie suszy, mogą zanikać.

Na przeważającej części terenów zwierciadło wody gruntowej kształtuje się na głębokości od 2 do 4 m p.p.t. Głębiej, poniżej 4 m p.p.t. wody gruntowe występują na obszarze wzgórz kemowych w rejonie cmentarza w Wąsewie, natomiast płytsze występowanie wód pierwszego poziomu jest związane z obniżeniem się poziomu terenu w obrębie den dolin niewielkich cieków wodnych (tereny: 5R, północna część terenu 4MNu). Wahaniami rocznymi, w zależności od pory roku, mogą wynosić od 0,5 do 1,5 m, dlatego w wielu dolinnych częściach gminy obserwuje się wiosenne (luty – kwiecień) podtopienia łąk, związane z podniesieniem się poziomu wód.

Pierwszy poziom wodonośny zasilany jest przez wody opadowe. Część wód przesącza się wskutek grawitacji w głąb profilu, część spływając powierzchniowo zasila w wodę sieć rzeczna i rowy melioracyjne. Deformacje pierwotnego zwierciadła wody wywoływane są przez melioracje, drenaż, brak stałej pokrywy roślinnej w obrębie gruntów ornych, a także są związane z istnieniem na terenie gminy odkrywkowych wyrobisk piasku i żwiru. Wg Mapy łączonego zagrożenia suszą (1987-2018 suma klas zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną) – ocena w siatce pól podstawowych zamieszczonej w projekcie Planu przeciwdziałania skutkom suszy (2020 r.) gmina Wąsewo jest w większości w umiarkowanym stopniu narażona na suszę (zakwalifikowana została do typu zagrożenia 2 stopnia narażenia na suszę w skali 0-4, gdzie występują 2 typy suszy w 3 lub 4 klasie, są to susze rolnicza i hydrologiczna). Podstawowym zagrożeniem dla gminy jest susza hydrogeologiczna związana ze zmniejszeniem zasobności wód podziemnych, a w nieco mniejszym susza rolnicza związana z niedoborem wody dla roślin, spowodowana nadmiernym przesuszaniem gleby. Pozytywny wpływ na zahamowanie zmian stosunków wodnych ma zachowanie na terenie gminy dolin cieków wodnych, a także kompleksów leśnych.

Drugi poziom wodonośny występuje na głębokości 23 - 62 m p.p.t. pod glinami Stadiatu Wkry. Woda tego poziomu ujmowana jest na cele wodociągu gminnego w miejscowościach: Bartosy, Brzezienko, Majdan Suski, Przyborowie, Rząśnik Włościański i Wąsewo. Woda z gminnych ujęć dostarczana jest do prawie 95% mieszkańców gminy. Potencjalna wydajność ujęć wody kształtuje się na wysokim poziomie od 50 do 70 m³/dobę lub powyżej 70 m³/dobę w dominującej części gminy. Na niewielkich fragmentach gminy wydajność spada do 30-50 m³/dobę. Drugi poziom wodonośny jest całkowicie izolowany od powierzchni ziemi, przez co wody w nim występujące są czyste, wymagają jedynie prostego uzdatniania.

Wg danych Państwowego Instytutu Geologicznego w obrębie JCWPd nr 51 wykorzystano dotychczas 9% zasobów tego zbiornika.

W obszarze gminy znajduje się udokumentowany Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 221 - Dolina Kopalna Wyszków (GZWP to zespół przepuszczalnych utworów wodonośnych o znaczeniu użytkowym wydzielony ze względu na jego szczególne znaczenie dla obecnego i perspektywicznego zaopatrzenia w wodę, spełniający określone kryteria ilościowe i jakościowe: wydajność potencjalnego otworu studziennego powyżej 70 m³/h, wydajność ujęcia powyżej 10 000 m³/d, wodoprzewodność warstwy wodonośnej wyższa niż 10 m²/h, woda nadająca się do zaopatrzenia ludności w stanie surowym lub po jej ewentualnym prostym uzdatnieniu przy pomocy stosowanych obecnie i uzasadnionych ekonomicznie technologii). Został on udokumentowany w 2013 r. Sporządzona dokumentacja tego zbiornika określa warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych (proponowany obszar ochrony ma obejmować 48 km² - proponowane zakazy i nakazy nie przewidują likwidacji istniejących zakładów ani ograniczenia powierzchni produkcji rolnej, a raczej wskazują na konieczność wprowadzania zmian sposobu użytkowania ukierunkowanych na zmianę technologii, ograniczenie emisji itp. Ograniczenia lokalizacyjne dotyczą nowych, uciążliwych inwestycji stanowiących potencjalne zagrożenie dla środowiska, które powinny być wykonywane poza obszarami ochronnymi). Jest to zbiornik składający się z 3, 4 warstw piaszczysto-żwirowych wypełniających strukturę doliny kopalnej. Spływ wód do tego zbiornika następuje z kierunku północnego. Najczęściej spotykana głębokość studni wynosi 100 m. Cały obszar Planu znajduje się w zasięgu tego zbiornika.

W utworach trzeciorzędowych - paleogeńsko-neogeńskich został wstępnie zidentyfikowany nieudokumentowany Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 215 - Subniecka Warszawska. Jest on przykryty przez półprzepuszczalne osady pliocenu i złożone strukturalnie osady czwartorzędowe. Oba ww. zbiorniki nie podlegają obecnie ochronie prawnej.

Wody podziemne stosunkowo łatwo ulegają przekształceniom ilościowym wskutek działalności inwestycyjnej ingerującej bezpośrednio lub pośrednio w środowisko wodne. Najczęściej deformacji ulega pierwszy poziom wód - tzw. wody gruntowe, co jest spowodowane prowadzeniem prac ziemnych, budową rowów melioracyjnych lub kanalizacji deszczowej, regulacją koryt rzecznych, zmianą struktury gleb, zmniejszeniem pokrycia gleb roślinnością wysoką, a także ograniczeniem powierzchni biologicznie czynnej na gruncie rodzimym. Deformacje kolejnych poziomów wodonośnych spowodowane są poborem wód do celów bytowych lub technologicznych. Na obszarze Planu głównymi czynnikami mogącymi lokalnie wpłynąć na bilans wód może być: ograniczenie udziału powierzchni biologicznie czynnej, odwodnienia związane z realizacją podziemnej infrastruktury technicznej i zabudowy oraz pobór wody.

Jednym z głównych zagrożeń dla bilansu wodnego w obszarze Planu będzie ograniczenie infiltracji na terenach zaplanowanych w Planie do zabudowy i powiększenia cmentarza, a w obowiązującym prawie miejscowym przeznaczonych do zachowania istniejącego użytkowania rolniczego. W obszarze Planu powierzchnia biologicznie czynna zostanie ograniczona w stosunku do istniejącego i planowanego zagospodarowania w obowiązujących planach miejscowych w niewielkim stopniu o ok. 5,7%. Na tych terenach, na których zostanie w wyniku realizacji ustaleń Planu zlikwidowana powierzchnia biologicznie czynna, nastąpi modyfikacja sposobu krążenia wód. Na planowanych nowych terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ustalono wysoki wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 60% powierzchni działki budowlanej, zaś na terenach zabudowy zagrodowej oraz powiększenia cmentarza, wskaźnik ten jest stosunkowo niski i wynosi odpowiednio 30% i 25%. Ubytek wody deszczowej będzie dotyczył wody, która odparuje bezpośrednio z terenów utwardzonych oraz wody zebranej z utwardzonych terenów i odprowadzonej do otwartych lub zamkniętych systemów odprowadzania wód. Na planowanych nowych terenach zabudowy nie przewiduje się lokalizacji kanalizacji deszczowej. Wody deszczowe o małym stopniu zanieczyszczenia z terenów zabudowy będą więc podstawowo bezpośrednio odprowadzane do gruntu, co będzie wpływać stabilizująco na poziom wód gruntowych, pomimo ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej. Dodatkowo swobodne zasilanie wód gruntowych wodami opadowymi i roztopowymi będzie również następowało na zachowanych Planem terenach rolniczych, terenie rolniczym z dopuszczeniem zalesień i leśnym, które stanowią około 45,1% powierzchni Planu. Zatem znaczna część wody będzie uczestniczyć w naturalnym obiegu wody. Jedynie w związku z realizacją ustaleń Planu na wyznaczonych w obowiązującym prawie miejscowym terenach U, PU i terenach komunikacji dopuszczono odprowadzanie wód opadowych do zamkniętych lub otwartych systemów odprowadzających wody do wód powierzchniowych. Należy również dodać, iż ogólna powierzchnia terenów zabudowy w gminie, planowana w obowiązujących i aktualnie sporządzanym Planie, jest nieduża w stosunku do powierzchni terenów rolnych i leśnych. Dlatego nieduże zmniejszenie

powierzchni zasilania wód nie będzie powodowało kumulacji negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się znaczącego ograniczenia zasilania wód gruntowych wodami deszczowymi i roztopowymi oraz znaczącego zwiększenia odpływu do wód powierzchniowych, co mogłoby wpływać na zwiększenie poziomu wód w rzekach (zwiększać zagrożenie powodziowe w niższych częściach doliny), a zmniejszać naturalną retencję terenu (przyczyniając się do eskalacji zjawiska suszy w gminie).

W Planie wprowadzono również dopuszczenie realizacji zbiorników retencyjnych na działkach budowlanych, które sztucznie zatrzymują nadmiar wód, ograniczając ich spływ do niższych części zlewni. Realizacja małych zbiorników retencyjnych w obrębie działek budowlanych jest rekomendowana jako jeden z właściwych sposobów zagospodarowywania wód opadowych w rejonie, na który opadają. Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, iż ustalenia Planu stwarzają warunki do zwiększenia retencyjności w terenach zabudowy.

Szczególnie istotna, dla utrzymania istniejącego poziomu zwierciadła wody gruntowej, jest obecność roślinności wysokiej, która poprzez swoje funkcjonowanie wpływa na naturalną retencję wód oraz hamuje spływ powierzchniowy i podziemny. Obecnie w obszarach Planu zieleń wysoka występuje nielicznie na terenach istniejącej zabudowy, gruntach rolnych, a także pokrywa użytek leśny w sołectwie Ulasek. Pozostałe tereny otwarte są obecnie głównie obszarami o przewadze spływu powierzchniowego i podziemnego wód nad retencjonowaniem. W Planie ustalono zachowanie użytku leśnego jako terenu lasu (ZL) oraz wyznaczono teren rolniczy z dopuszczeniem zalesień sankcjonując już występujące zadrzewnia. Z powstaniem nowych terenów zabudowy na gruntach rolnych, poza utratą części powierzchni biologicznie czynnej, będzie się wiązał wzrost ilości roślin nie sezonowych – darni oraz drzew i krzewów, a także wykształcenie warstwy próchnicznej gleby, co może przyczynić się do poprawy warunków retencji roślinnej. Nie należy więc przewidywać zmniejszenia retencji roślinnej i glebowej w obszarach Planu.

Kolejnym czynnikiem mogącym wpływać na bilans wód gruntowych jest drenaż wód podziemnych związany z pracami ziemnymi prowadzonymi przy realizacji kanalizacji sanitarnej, przewodów wodociągowych, kabli różnego typu oraz fundamentowaniu. Powyższe urządzenia i elementy konstrukcyjne prowadzone poniżej zwierciadła wody gruntowej, a w szczególności przepuszczalna strefa gruntu wokół nich działają jak dren. Do drenażu wód gruntowych może dojść na terenach, gdzie poziom wód gruntowych jest wysoki a wody gruntowe znajdują się pod trudnoprzepuszczalną warstwą gruntu. W granicach obszarów Planu lokalnie występują grunty trudnoprzepuszczalne, jednak poziom wód gruntowych jest w większości tych terenów niski. Lokalne obniżenie poziomu wód gruntowych może wystąpić w terenach planowanej zabudowy z wysokim poziomem wód gruntowych tj. na terenach 4MNu i 5MNu w Rząśniku Włociańskim, o ile powstaną tu obiekty budowlane usytuowane poniżej zwierciadła wód gruntowych.

W wyniku realizacji zaplanowanej zabudowy zwiększy się zapotrzebowanie na wodę. Podstawowo Plan zakłada, że woda będzie czerpana z gminnych ujęć wody o ile istnieją warunki do podłączenia budynków do sieci. Ponieważ dominująca część terenów zabudowy wyznaczonych w Planie przylega do dróg, wzdłuż których położone są przewody wodociągowe, dlatego należy założyć, że woda na potrzeby planowanych terenów zabudowy będzie czerpana przede wszystkim z ww. gminnych ujęć wód. Zatem realizacja ustaleń Planu w zakresie poboru wody będzie przede wszystkim oddziaływać na obszary położone poza granicami Planu i przyczyniać się do długoterminowego, niedużego zwiększenia lei depresyjnych wokół istniejących gminnych ujęć wód podziemnych. W Planie dopuszczono tymczasowo, do czasu realizacji sieci wodociągowej, indywidualny pobór wód, nie mniej nie przewiduje się, aby zaistniała konieczność budowy w obszarze Planu indywidualnych ujęć wód, gdyż większość terenów zabudowy znajduje się w bliskim zasięgu obsługi przez sieć wodociągową. Dlatego nie przewiduje się zasadniczego oddziaływania ustaleń Planu na bilans wód podziemnych w tym zakresie.

Na obszarze Planu nie występują naturalne ciekły lub zbiorniki wodne, zatem ustalenia dokumentu nie generują bezpośrednich zmian naturalnego układu hydrologicznego. W Planie zachowano przebieg istniejącego rowu melioracyjnego położonego w sołectwach Wąsewo, Mokrylas Szlachecki i Mokrylas Włociański, a na terenach przylegających do rowów ustalono tereny wolne od zabudowy (wyznaczając bądź tereny rolnicze – 3R, 4R, 5R, bądź określając nieprzekraczalne linie zabudowy w terenach 2MNu, 4MNu), warunkując tym samym zachowanie obszarów zasilania i okresowego większego przepływu tych wód. W wyniku planowanego zagospodarowania nie przewiduje się

istotnego zwiększenia ilości wód opadowych zasilających lokalne rzeki (w wyniku szybkiego odpływu wód), może natomiast zwiększyć się zasilanie związane z odprowadzaniem oczyszczonych ścieków z oczyszczalni (oddziaływanie to nie będzie miało miejsca w przypadku realizacji przynależnych do gospodarstw domowych przydomowych oczyszczalni ścieków, które zostały dopuszczone do realizacji na obszarze Planu).

Reasumując planowane zmiany nie przyczynią się do znaczącej zmiany bilansu wód podziemnych i powierzchniowych, ponieważ w gminie Wąsewo nadal zostały zachowane bardzo duże obszary zasilania wód, a także zachowano obszary jej retencji. Dopuszczone Planem zmiany będą miały charakter lokalny. Realizacja ustaleń Planu może przyczynić się w przyszłości do niewielkiego zwiększenia leja depresyjnego wokół gminnych ujęć wód podziemnych oraz obniżenia poziomu wód gruntowych w rejonach terenów eksploatacji kruszywa naturalnego.

Przewidywane skutki realizacji ustaleń Planu na klimat

Klimat lokalny jest związany z ukształtowaniem i pokryciem terenu. Na obszarze opracowania dominują korzystne warunki klimatyczne dla rozwoju rolnictwa i życia ludzi. Obszarami o mniej sprzyjających warunkach są doliny niewielkich cieków, charakteryzujące się większą wilgotnością powietrza, zaleganiem mgieł oraz możliwością występowania wiosennych przymrozków. Tereny te przyczyniają się jednak do ważnej pionowej wymiany powietrza jako obszary kontrastowe termicznie. Ze względu na występowanie w ich rejonie powierzchniowych zbiorników wód wpływają również pozytywnie na klimat lokalny przyczyniając się do poprawy jakości powietrza (zmniejszenie oddziaływania terenów przegrzewanych, zwiększenie wilgotności tych terenów). Obszary wysoczyzny morenowej, równiny sandrowej, jak również wzgórz kemów, są dobrze następcznione oraz przewietrzane.

Do tej pory na większości obszarów Planu zaszły stosunkowo nieduże zmiany klimatyczne. Główne zmiany są spowodowane występowaniem rozległych terenów otwartych z sezonową niską roślinnością, co powoduje, że tereny te nagrzewają się w okresie letnich upałów, mają stosunkowo niską wilgotność, a także mogą w ich obrębie występować silne wiatry. Intensywność zabudowy, za wyjątkiem terenów położonych w sołectwie Wąsewo i Wąsewo-Kolonia, w obrębie istniejących terenów zabudowy jest stosunkowo nieduża. Nie wpływa więc zasadniczo negatywnie na stan lokalnego klimatu. W obrębie terenów pokrytych przez materiały sztuczne temperatury minimalne są nieco wyższe niż na terenach otwartych (dotyczy to zwłaszcza temperatur nocnych). Powoduje to zmniejszenie dobowych amplitud temperatury powietrza. Taka sytuacja jest spowodowana dostarczaniem dużych ilości sztucznego ciepła do atmosfery m.in. w skutek ogrzewania budynków zimą, działania klimatyzacji latem, ruchu pojazdów silnikowych i obecności innych źródeł ciepła. Dodatkowo, większość powierzchni takich jak beton, asfalt i inne materiały budowlane pochłania więcej promieniowania słonecznego niż powierzchnie naturalne, a następnie to ciepło szybko oddają do powietrza.

W związku z realizacją ustaleń sporządzanego Planu nie przewiduje się wystąpienia zasadniczych zmian w lokalnym klimacie na większości obszaru opracowania. Niewielkie zmiany topoklimatu mogą wystąpić w obrębie nowych, w stosunku do stanu istniejącego i planowanego w obowiązujących aktach prawa miejscowego, terenów zabudowy i powiększenia cmentarza. Na tych terenach nastąpi zmniejszenie udziału powierzchni biologicznie czynnej, na rzecz terenów pokrytych materiałami, które szybko się nagrzewają w dni słoneczne i szybko to ciepło oddają w porze wieczornej, powodując podniesienie temperatur dobowych. Sprzyja temu również brak zjawiska zacieniania, które występuje w otoczeniu drzew i krzewów (obecność drzew ogranicza nagrzewanie się powierzchni sztucznych takich jak asfalt, beton, mury, dachy). Z ograniczonym udziałem roślinności związana jest również mała wilgotność powietrza, gdyż wody deszczowe na takich terenach szybko odparowują lub są splukiwane. Wyznaczone nowe tereny zabudowy i powiększenia cmentarza w Planie zajmują jednak niewielką powierzchnię w skali gminy, jak i sporządzanego Planu, także ich wpływ na mezoklimat będzie stosunkowo nieduży. Zaplanowano niską (budynki podstawowo do 10-12 m wysokości, za wyjątkiem usankcjonowanego zgodnie z obowiązującym prawem miejscowym terenu PU, gdzie dopuszczono budynki do 15 m wysokości) oraz ekstensywną lub umiarkowaną intensywną zabudowę, która nie będzie zasadniczo ograniczała przewietrzania, a także w sposób istotny wpływała na warunki insolacji (przez co nie przyczyni się do powstawania kontrastowych termicznie obszarów powodujących występowanie silnych wiatrów w terenach zabudowy). Z urządzeniem nowych terenów zabudowy będzie wiązało się zwiększenie powierzchni terenów pokrytych stałą roślinnością – muraw, krzewów i drzew, co może w przyszłości ograniczać negatywne oddziaływanie zabudowy. Ważne jest również to, iż w sporządzonym dokumencie

ustalono jasną kolorystykę budynków. Jasne ściany odbijają promienie słoneczne, w mniejszym stopniu się nagrzewając i tym samym mniej oddziałują na lokalny klimat.

Pozytywny wpływ na klimat lokalny będzie miała również adaptacja istniejącego lasu (teren ZL) oraz umożliwienie zachowania zadrzewienia położonego w sołectwie Wąsewo (teren RZL). Zachowanie dotychczasowych ww. drzewostanów będzie wpływać stabilizująco na klimat. Skupiska drzew regulują wilgotność powietrza oraz temperaturę powietrza. Dla zdrowia ludzi przebywających w najbliższym sąsiedztwie skupisk drzew korzystne jest również nasycenie powietrza olejkami eterycznymi powodującymi zmniejszenie ilości chorobotwórczych drobnoustrojów w powietrzu.

10.2. Przewidywane zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi wynikające z realizacji projektu Planu

W stosunku do obowiązującego na tym obszarze prawa miejscowego, analizowany Plan wprowadza szereg nowych uregulowań prawnych dotyczących lokalizacji inwestycji mogących oddziaływać na środowisko. W obszarze całego Planu zakazano lokalizacji zakładów zaliczanych do zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii oraz ustalono, że dopuszczona Planem działalność usługowa lub produkcyjna nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, w tym powodować ograniczeń w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów, poza granicami nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny. Ustalenie to jest istotne z tego względu, iż w obszarze Planu dopuszczono realizację uzbrojenia terenu i urządzeń wodnych zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych. Lokalizacja przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko została zaś wykluczona na terenach oznaczonych symbolami literowymi MN, MNu, MU, U, UPZ, ZP, ZCu.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania gazów i pyłów do powietrza oraz emisji hałasu

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje pomiarów poziomów substancji w powietrzu w odniesieniu do poszczególnych stref w województwie, a następnie je ocenia. Gmina Wąsewo znajduje się w strefie mazowieckiej w klasyfikacji jakości powietrza. Poniżej przedstawiono wyniki klasyfikacji tej strefy w 2020 r. na podstawie kryterium ochrony zdrowia opracowane na potrzeby Rocznej oceny jakości powietrza w województwie mazowieckim – raport wojewódzki za 2020 r. (GIOŚ, 2021). Podstawą klasyfikacji stref w Rocznej ocenie jakości powietrza były wartości poziomów: dopuszczalnego, dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji, docelowego i celu długoterminowego, określone w rozporządzeniu Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu.

Tabela 1. Symbole klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy mazowieckiej w 2020 r. pod kątem ochrony zdrowia

SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}
A	A	A	A	A ¹⁾	C	A	A	A	A	C	A ²⁾

Źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji pt. Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim – raport wojewódzki za 2020 r., GIOŚ 2021 r.

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

²⁾ Dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny II faza, strefa mazowiecka uzyskały klasę C1

W ocenie stwierdzono, że większość zanieczyszczeń atmosferycznych w strefie mazowieckiej mieści się w klasie A, co oznacza, że stężenia zanieczyszczeń w tej strefie nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych. Przekroczenie poziomu dopuszczalnego, docelowego lub długoterminowego stwierdzono dla pyłu zawieszonego PM₁₀ (przekroczenie normy dobowej i rocznej), PM_{2,5} (dla fazy II), bezo(a)pirenu w pyłe oraz ozonu (poziom celu długoterminowego).

Według klasyfikacji, na podstawie kryteriów dotyczących ochrony roślin, strefa mazowiecka została zakwalifikowana do klasy A ze względu na stężenie zanieczyszczeń SO₂, NO₂, i O₂ – poziom docelowego, natomiast do klasy D2 ze względu na stężenie O₃ dla poziomu długoterminowego.

Wg Rocznej oceny jakości powietrza w województwie mazowieckim – raport wojewódzki za rok 2020 r. na terenie gminy Wąsewo na podstawie wyliczeń z modelowania matematycznego nie stwierdzono przekroczeń

poziomu dopuszczalnego pyłów zawieszonych PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu w pyłe wg kryterium ochrony zdrowia.

Wg przygotowanej przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy mapy wykonanej w oparciu o modelowanie matematyczne oraz metodę obiektywnego szacowania „Rozkład przestrzenny średniego rocznego stężenia PM₁₀” w roku 2020 w rejonie obszarów Planu średnioroczne stężenie tych pyłów wynosiło poniżej 20,4 µg/m³ (norma 40 µg/m³; dla porównania w 2019 r. i 2017 r. stężenie to wynosiło pomiędzy 15 a 25 µg/m³). Wg mapy „Rozkład przestrzenny średniego rocznego stężenia PM_{2,5}” w roku 2020 w rejonie obszarów Planu średnioroczne stężenie pyłu PM_{2,5} wynosiło od 10,5 do 12,4 µg/m³ (norma dla fazy II – 20 µg/m³; dla porównania stężenie to wynosiło w 2019 r. – 12,1-14,0 µg/m³, w 2017 r. – 15,0-17,5 µg/m³). Wg zaś mapy „Rozkład przestrzenny średniego rocznego stężenia B(a)P” w roku 2020 w rejonie miejscowości Wąsewo i Zastawie średnioroczne stężenie B(a)P w pyłe wynosiło od 0,76 do 1,0 ng/m³, zaś w rejonie pozostałych obszarów Planu najczęściej pomiędzy 0,51 a 0,75 ng/m³, a w rejonie obszarów usytuowanych w sołectwach Rząśnik Włociański i Bagatele poniżej 0,5 ng/m³ (norma wynosi 1,0 ng/m³, za przekroczenie normy uznaje się wartości powyżej 1,5 ng/m³, dla porównania w 2019 r. – w rejonie sołectwa Wąsewo również średniego rocznego stężenia B(a)P wynosił od 0,76 do 1,0 ng/m³, na pozostałych obszarach pomiędzy 0,51 a 0,75 ng/m³, w 2017 r. w rejonie Wąsewa i Zastawia odnotowano przekroczenie norm tego zanieczyszczenia, średnie roczne stężenia B(a)P wynosiło pomiędzy 1,5 a 2,0 ng/m³, a w rejonie pozostałych obszarów Planu pomiędzy 1,31 a 1,49 ng/m³).

W latach 2016-2020 odnotowano w gminie Wąsewo, na podstawie modelowania krajowego, przekroczenie poziomu długoterminowego ozonu wg kryterium ochrony zdrowia oraz AOT₄₀ wg kryterium dotyczącego ochrony roślin. Źródłem ozonu w powietrzu jest przede wszystkim spalanie paliw w transporcie (samochodowym, w samolotach, lokomotywach spalinowych, sprzęcie budowlanym i ogrodowym), przemysł i duże źródła spalania, a także produkty chemiczne. W rejonie gminy Wąsewo główną przyczyną przekroczenia norm zawartości ozonu w troposferze jest napływ zanieczyszczeń z innych regionów. Na przekroczenie zawartości ozonu mają również wpływ warunki meteorologiczne - im cieplejszy rok tym to przekroczenie jest wyższe. Należy jednocześnie wskazać, iż w obszarach pozbawionych stałej roślinności wysokiej i z niskim poziomem wody gruntowej (takie tereny przeważają w obszarach Planu), które silnie i szybko się nagrzewają w ciągu dnia, temperatury powietrza są wyższe o kilka stopni w stosunku do tych w terenach zadrzewionych, zatem zawartość ozonu w powietrzu wzrasta.

Głównym źródłem pozostałych zanieczyszczeń powietrza w gminie (m.in. benzo(a)pirenu i pyłów zawieszonych) jest emisja niska-powierzchniowa, czyli pochodząca ze spalania paliw stałych w indywidualnych instalacjach zaopatrzenia w ciepło. Widać to bezpośrednio w wynikach badań prowadzonych przez Państwową Inspekcję Ochrony Środowiska - w okresie grzewczym wzrasta poziom zanieczyszczeń, zaś znacząco maleje latem. Zanieczyszczenia są również emitowane przez lokalne kotłownie obiektów użyteczności publicznej. Ponadto źródłem zanieczyszczeń jest pylenie z niepokrytych roślinnością gruntów ornych i dróg gruntowych, a także m.in. ruch pojazdów na drogach szybkiego ruchu – jak znajdująca się w obszarze gminy Wąsewo - droga krajowa nr 60, której obecność najbardziej oddziałuje na tereny położone w jej sąsiedztwie. Na jakość powietrza w gminie ma również wpływ napływ zanieczyszczeń z innych, bardziej zanieczyszczonych, regionów, a także warunki atmosferyczne (utrzymywanie się w ostatnich latach wysokich temperatur powietrza w sezonie grzewczym obniża ilość spalanych paliw stałych i emisję zanieczyszczeń, zmniejszenie zaś ilości opadów i wilgotności powietrza wpływa na zwiększenie poziomu pylenia z terenów zaoranych pól uprawnych, czy dróg gruntowych).

Istotne znaczenie dla jakości powietrza ma obecność stałej zieleni wysokiej, a także terenów otwartych. Roślinność, szczególnie w okresie wegetacyjnym, ma zdolność regeneracji powietrza, zaś duże powierzchnie terenów otwartych zapewniają możliwość rozpraszania i wywiewania zanieczyszczeń atmosferycznych. Drzewa pochłaniają i neutralizują substancje toksyczne, takie jak: dwutlenek węgla, dwutlenek siarki oraz metale ciężkie (ołów, kadm, miedź, cynk). Tereny otwarte, dominujące w obszarach Planu, stwarzają podstawowo warunki do przewietrzania, w tym wywiewania nadmiaru zanieczyszczeń. W obszarze Planu występuje niewiele zadrzewień mających znaczący wpływ na regenerację powietrza. Zadrzewieniem pokryta się nieużytkowana działka rolna przylegająca od południa do terenu cmentarza, ponadto w obszarze Planu występują mniejsze grupy drzew, w tym w Ullasku niewielki kompleks leśny. Są to głównie zadrzewienia sosnowe, czasami mieszane. Położone w obszarze Planu i jego otoczeniu lasy i zadrzewienia iglaste - sosnowe mają nieco mniejszą zdolność do regeneracji powietrza (produkują nieco mniej tlenu, jednak dobrze pochłaniają pyły zawieszane) niż lasy liściaste (szczególnie te zbudowane z gatunków drzew o dużych liściach), wytwarzają one jednak korzystne dla zdrowia ludzi fitoncydy, przez co środowisko takich lasów jest pozbawione chorobotwórczych grzybów i wirusów.

Obecnie część obszarów Planu jest obsługiwana przez sieć gazową, brak jest natomiast na terenie gminy sieci ciepłowniczej i ciepłowni zbiorczej. Gaz, choć stanowi paliwo kopalne, to jednak przejściowo może być dobrą alternatywą dla innych paliw kopalnych, stanowiących zagrożenie dla jakości powietrza. W zależności więc od rodzaju wykorzystywanego paliwa służącego do wytworzenia ciepła na indywidualne potrzeby zaopatrzenia w ciepło budynków, instalacje do wytwarzania tego ciepła mogą być mniejszym lub większym, potencjalnym źródłem zanieczyszczeń powietrza.

W Programie ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu, przyjętym uchwałą Nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r., jako główne działania wskazano:

- ograniczenie emisji pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej, poprzez wymianę/likwidację ogrzewania z kotłów bezklasowych opalanych paliwem stałym (innym niż pelet), a także wymianę/likwidację ogrzewania z kotłów klasy 3 i 4 opalanych paliwem stałym (innym niż pelet), na:
  - kotły opalane paliwem stałym spełniające normy ekoprojektu, wraz z ewentualną termomodernizacją,
  - kotły opalane paliwem gazowym, wraz z ewentualną termomodernizacją,
  - kotły opalane paliwem olejowym, wraz z ewentualną termomodernizacją,
  - ogrzewanie elektryczne, wraz z ewentualną termomodernizacją,
  - odnawialne źródła energii, wraz z ewentualną termomodernizacją,
  - ogrzewanie z sieci ciepłowniczej, wraz z ewentualną termomodernizacją;
- zwiększenie powierzchni zieleni w wybranych gminach strefy mazowieckiej.

Ustalono również działania z zakresu:

- edukacji ekologicznej;
- kontroli przestrzegania uchwały antysmogowej (obecnie obowiązuje ww. Uchwała nr 162/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2017 r.) oraz zakazu spalania odpadów i pozostałości roślinnych;
- ograniczania wtórnej emisji pyłu – czyszczenie ulic na mokro w gminach miejskich województwa mazowieckiego, w granicach obszaru zabudowanego, zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści we wszystkich gminach województwa.

Ponadto przedstawiono przykłady dobrych praktyk wspomagających obniżanie stężeń szkodliwych substancji w powietrzu. W zakresie planowania przestrzennego uwzględnianie dobrych praktyk ma na celu takie wyznaczanie zabudowy i zagospodarowania terenu w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w planach miejscowych, aby umożliwić ograniczenie emisji pyłów poprzez:

- wprowadzenie ustaleń z zakresu minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na poziomie nie mniejszym niż 20% w obrębie zabudowy mieszkaniowej i usługowej,
- projektowanie zieleni ochronnej i urządzonej (w szczególności w otoczeniu placówek edukacyjnych zlokalizowanych wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu) oraz ustalenie niekubaturowego zagospodarowania przestrzeni publicznych obszarów zabudowanych (plac, skwery, „zielone” miejsca wypoczynku dla dzieci i osób starszych),
- tworzenie tzw. zielonej infrastruktury,
- zachowanie istniejących terenów zieleni i terenów wolnych od zabudowy celem lepszego przewietrzania miast,
- zmniejszanie liczby koszeń terenów zieleni, zakładanie łąk kwietnych,
- ustalanie sposobu zaopatrzenia w ciepło z zaleceniem podłączania nowych obiektów do sieci ciepłowniczej w rejonach objętych centralnym systemem ciepłowniczym bądź poprzez niskoemisyjne formy ogrzewania (zapisy dotyczące sposobu pozyskania energii cieplnej powinny być zgodne z uchwałą Sejmiku Województwa podjętą na podstawie art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska, nieuprawnione jest natomiast wprowadzenie do treści planów miejscowych zapisów zawierających ustalenia w kwestii sposobu ogrzewania budynków w zakresie uregulowanym ww. uchwałą Sejmiku Województwa),
- modernizowanie układu komunikacyjnego celem przeniesienia ruchu poza ścisłe centra miast, stosowanie zieleni wysokiej (szpalerów drzew) wzdłuż dróg, w szczególności w terenach zabudowy,
- reorganizację układu komunikacyjnego oraz wprowadzanie stref ograniczających ruch samochodowy w ścisłych centrach miast,
- zapewnienie obsługi transportem zbiorowym na etapie tworzenia planów miejscowych i wydawania decyzji o warunkach zabudowy w miastach,
- zatrudnianie urbanistów.

Gmina Wąsewo nie posiada mapy akustycznej. Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska prowadzi badania poziomu hałasu w zależności od potrzeb, w miejscach o szczególnym zagrożeniu w wybranych punktach województwa, a także w wybranych latach. Dla gminy Wąsewo od roku 2003 nie opublikowano danych z monitoringu hałasu. Rolniczy charakter terenów opracowania oraz mała intensywność zabudowy i małe zaludnienie powodują, że gmina należy do obszarów mało narażonych na uciążliwości związane z hałasem. Głównymi źródłami hałasu w obszarach Planu są czynności wykonywane codziennie związane z użytkowaniem terenów zabudowy i pracami rolniczymi. Dodatkowe źródła emisji hałasu to ruch samochodowy na drogach. W pobliżu obszarów Planu przebiegają najczęściej drogi o małym lub umiarkowanym natężeniu ruchu niestanowiące ponadnormatywnych uciążliwości hałasowych. Największym ruchem pojazdów odznacza się droga krajowa nr 60, w rejonie której położony jest jeden z obszarów Planu usytuowany w Ulasku (dz. ewid. 113/2, 120/2). Wg Generalnego Pomiaru Ruchu z lat 2020/2021 drogą tą na odcinku od Różana do Ostrowi Mazowieckiej w ciągu doby przemieszcza się 4949 pojazdów silnikowych, co jak na drogę krajową klasy głównej jest dość małym natężeniem. Dla porównania na odcinku tej drogi „Maków Mazowiecki – przejście” drogą tą przemieszczało się 11 158 pojazdów silnikowych. Porównując dane dla innych dróg krajowych, ilość pojazdów wzrosła umiarkowanie w ostatnich latach. W 2015 r. przejeżdżało tą drogą w ciągu doby 3560 pojazdów silnikowych. Podstawowo przejeżdżają na tym odcinku samochody osobowe, o umiarkowanej uciążliwości hałasowej. Samochody ciężarowe, autobusy i ciągniki powodujące znaczące uciążliwości hałasowe, stanowią niecałe 25% pojazdów tu się poruszających. Wykazany w GPR z lat 2020/2021 ruch pojazdów nie przekracza 3 000 000 w ciągu roku, stąd dla przedmiotowego odcinka nie będzie wymagane opracowanie mapy akustycznej.

Z realizacją planowanej, w obecnie sporządzanym Planie, zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej i ewentualnie usługowej będzie potencjalnie związana emisja zanieczyszczeń związanych z zaopatrzeniem budynków w ciepło. W obszarze Planu ustalono zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych instalacji, ponieważ w gminie brak jest zbiorczego systemu zaopatrzenia w ciepło, nie mniej uwzględniono tzw. uchwałę antysmogową przyjętą dla województwa mazowieckiego, wskazując zastosowanie rodzajów instalacji i paliw zgodnie z ww. uchwałą. Biorąc pod uwagę istniejącą w gminie sieć gazową, wskazano również jako jedno z możliwych źródeł ciepła gaz ziemny. Nie wykluczono również zaopatrzenia z sieci ciepłej gdyby w przyszłości zaistniały warunki do jej wykonania. Ponadto wskazano na możliwość dywersyfikacji źródeł energii i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych - wykorzystujących w procesie przetwarzania energię geotermalną, aerotermalną, promieniowania słonecznego, a także energię wiatru, ale tylko pozyskaną z mikroinstalacji. Wprowadzone zapisy wykluczają stosowanie w nowych budynkach najbardziej niekorzystnych dla środowiska paliw stałych i nisko wydajnych pieców, powodujących znaczące zwiększenie emisji niskiej z terenów zabudowy. Przyjęte rozwiązania są zgodne z obowiązującymi uchwałami Sejmiku Województwa, a także z prawem powszechnym, z zakresu ochrony jakości powietrza.

Ustalenia Planu będą przyczyniać się więc do redukcji emisji zanieczyszczeń, której źródłem jest najbardziej obecnie powszechna emisja powierzchniowa. Dodatkowo zaplanowanie stosunkowo niskiej zabudowy na większości terenów zabudowy (maksymalnie do 12 m wysokości), za wyjątkiem terenu PU (gdzie dopuszczono maksymalną wysokość budynków do 15 m), ustalenie wymogu zachowania powierzchni biologicznie czynnej w terenach zabudowy, a także adaptacja części terenów otwartych, będzie sprzyjało przewietrzaniu terenów zabudowy w gminie i ewentualnemu wywiewaniu zanieczyszczeń z terenów zabudowy, gdzie na stałe przebywają ludzie. Pozytywne znaczenie ma również zachowanie w obszarze Planie gruntu leśnego w postaci terenu lasu, a także wyznaczenie terenu rolniczego z możliwością zalesień, przez co zaadaptowano istniejący teren zadrzewiony, a także zaadaptowanie terenu zieleni urządzonej zgodnie z obowiązującym prawem miejscowym. Będą to tereny, w obrębie których w obszarze Planu, potencjalnie będzie odbywać się regeneracja powietrza na stosunkowo wysokim poziomie.

W Planie w prawidłowy sposób ustalono ochronę akustyczną dla terenów zabudowy przyporządkowując poszczególnym terenom właściwe dla nich normy akustyczne określone w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Jednym ze źródeł zanieczyszczeń powietrza i hałasu jest ruch pojazdów silnikowych na drogach. Jako korzystne ustalenie Planu, mogące wspomagać ograniczenie ww. emisji, należy uznać dopuszczenie na wszystkich drogach publicznych położonych w obszarze Planu lokalizacji dróg rowerowych. Wytyczne dróg rowerowych będzie promować styl życia bez użycia samochodu.

Planowane zagospodarowanie wpłynie w sposób umiarkowany na generację ruchu pojazdów silnikowych. Nowe tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej z dopuszczeniem usług podstawowych (o niedużej powierzchni sprzedaży) będą generowały umiarkowany ruch pojazdów. W Planie nie wyznaczono nowych terenów zabudowy produkcji, składów, magazynów i usług, jak i terenów usług, a jedynie zaadaptowano tego typu tereny zgodnie z obowiązującym prawem miejscowym. Ustalenia sporządzanego Planu nie przyczynią się więc do generacji ruchu pojazdów związanego z działalnością prowadzoną na tego typu terenach.

Obecnie ruch na drogach w obszarach Planu i w ich najbliższym otoczeniu, za wyjątkiem rejonu drogi krajowej nr 60, jest niewielki. W sporządzanym dokumencie nie planuje się wprowadzenia nowych odcinków dróg kanalizujących ruch pojazdów. Przewiduje się więc, że nieduże zwiększenie ruchu samochodów w związku z realizacją nowych terenów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej nie spowoduje wystąpienia ponadnormatywnego hałasu na drogach obsługujących tereny opracowania oraz terenach sąsiadujących z nimi.

W Planie dopuszczono lokalizację obiektów usługowych na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej, a także dopuszczono lokalizację zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie terenu produkcyjno-magazynowo-usługowego. Obiekty usługowe i produkcyjne mogą generować hałas technologiczny a także bytowy - związany z pobytem ludzi oraz ruchem kołowym wewnątrz terenów zabudowanych. Z wstępnych analiz określających jakiego typu przedsięwzięcia mogą być realizowane w obszarach Planu wynika, iż nie przewiduje się lokalizacji przedsięwzięć mogących stanowić istotne źródło zanieczyszczeń powietrza i hałasu na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub innej gdzie na stałe przebywają ludzie. W terenach tych wykluczono najczęściej lokalizację usług stanowiących istotne źródła uciążliwości takich jak np. stacje paliw, lakiernie itp. Ponadto w sporządzanym dokumencie, w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania jego ustaleń na jakość powietrza atmosferycznego i klimat akustyczny, w terenie produkcji, składów, magazynów, usług oraz pozostałych terenach usług i terenach gdzie te usługi dopuszczono, ustalono opisany wyżej nakaz iż prowadzona działalność nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza granicami terenu do którego prowadzący tę działalność ma tytuł prawny. Co również bardzo istotne, na terenie produkcji, składów, magazynów, usług nie dopuszczono do lokalizacji funkcji podlegających ochronie akustycznej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Ustaleniem wspomagającym ograniczenie negatywnego oddziaływania terenu produkcyjno-magazynowo-usługowego PU jest określenie na nim strefy zieleni izolacyjnej wzdłuż granicy tego terenu, która przylega do planowanego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Ustalona Planem zieleni izolacyjna będzie spełniać szereg funkcji, w tym ograniczać rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń powietrza, jak również fal dźwiękowych.

W Planie nie wyznacza się nowych terenów o przeznaczeniu mieszanym, w obrębie których może jednocześnie być realizowana zabudowa mieszkaniowa, zagrodowa lub produkcyjna, tj. terenów gdzie obiekty potencjalnie uciążliwe mogłyby oddziaływać negatywnie na jakość życia ludzi.

W sporządzanym dokumencie uwzględniono również obecność istniejących uciążliwości hałasowych związanych z ruchem pojazdów po drodze krajowej nr 60. Na planowanym w jej otoczeniu terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 6MN (obecnie oddzielonym od jezdni tej drogi pasem zadrzewień porastających grunt rolny o szerokości 15-28 m), wyznaczono nieprzekraczalną linię zabudowy w odległości 34-41 m od krawędzi jezdni tej drogi. Tym samym stworzono warunki do zachowania istniejącej i nasadzenia nowej roślinności izolacyjnej na działce budowlanej, ograniczającej oddziaływanie akustyczne ww. drogi i jej oddziaływanie na zdrowie ludzi.

Zwiększony poziom hałasu może być związany z fazą budowy nowych obiektów - spowodowany pracą ciężkiego sprzętu i transportem materiałów budowlanych. Faza ta będzie oddziaływać w sposób krótkotrwały.

Reasumując, w związku z realizacją ustaleń Planu, nastąpi nieduże podniesienie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych i hałasu. Nie spowoduje to jednak znaczącego pogorszenia warunków życia mieszkańców gminy Wąsewo oraz nie będzie oddziaływało na najcenniejsze w gminie i w jej sąsiedztwie obszary przyrodnicze.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wytwarzania pola elektromagnetycznego

Wg danych Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska przeprowadzone w latach 2001-2020 pomiary pól elektromagnetycznych w województwie mazowieckim nie wykazały, w miejscach dostępnych dla ludności, przekroczeń poziomów dopuszczalnych. Jednocześnie z „Oceny poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2020 w województwie mazowieckim – opracowanej na podstawie pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska” (GIOŚ, 2021 r.) wynika, że średnia wartość natężeń składowej elektrycznej minimalnie wzrosła na wszystkich badanych obszarach w przeciągu ostatnich 10 lat. W badanych punktach pomiarowych zlokalizowanych na terenach wiejskich w województwie mazowieckim w 2020 r. poziom ten wynosił 0,26 V/m, zaś w roku 2011 poziom ten wynosił 0,11 V/m (dopuszczalny poziom dla częstotliwości objętych monitoringiem tj. od 3 MHz do 300 GHz, w latach 2003-2019 wynosił 7 V/m, od 1 stycznia 2020 r. dopuszczalny poziom składowej elektrycznej dla częstotliwości od 10 MHz do 400 MHz wynosi 28 V/m, a dla 2 GHz do 300 GHz – 61 V/m).

W obszarze opracowania występują obecnie obiekty stanowiące lokalne źródło promieniowania elektromagnetycznego. Są nimi napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia. Wg dostępnych danych przyjmuje się, że obszar promieniowania elektromagnetycznego szkodliwego dla ludzi wokół tego typu linii wynosi około 7 m od osi linii.

W Planie zaadaptowano istniejące źródła promieniowania elektromagnetycznego – napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia (przy czym dopuszczono również możliwość przebudowy linii średniego napięcia na linie kablowe, podziemne) oraz ustalono, iż nowe linie średniego napięcia na terenach zabudowy mogą być realizowane wyłącznie jako linie kablowe tak, aby zminimalizować ich oddziaływanie na poziom pól elektromagnetycznych w powietrzu na terenach gdzie na stałe przebywają ludzie. W obszarach, w którym w obrębie Planu przebiegają istniejące napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia nie dopuszczono lokalizacji zabudowy wyznaczając tereny bez możliwości lokalizacji budynków (tereny ZL, 5R, 2KDD), bądź w terenach z możliwością lokalizacji budynków wyznaczono strefy potencjalnego oddziaływania napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia. W strefach tych, wskazanych na rysunku Planu, ustalono zakaz lokalizowania budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi. Zatem przy lokalizacji wszelkich budowli, w tym zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi, zostanie uwzględnione oddziaływanie istniejących linii elektroenergetycznych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Ponadto zgodnie z obowiązującymi przepisami – art. 46 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych - nie ustanowiono zakazu lokalizowania inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym urządzeń radiokomunikacyjnych, które emitują fale elektromagnetyczne. Zgodnie z ww. ustawą istnieje jednak ograniczenie lokalizowania tych inwestycji na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (na tych terenach jest możliwa jedynie lokalizacja „infrastruktury technicznej o nieznacznym oddziaływaniu”, tj. m.in. instalacji radiokomunikacyjnych wraz z konstrukcją wsporczą do wysokości 5 m, jeżeli nie jest zaliczana do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub nie stanowi przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000). Sytuując powyższe instalacje w terenach dostępnych dla ludzi należy przestrzegać norm zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Urządzenia radiokomunikacyjne umieszcza się na znacznych wysokościach (ok. 25-70 m n.p.t.) i na tym poziomie występuje najmocniejsza wiązka promieniowania. W obrębie analizowanego Planu i jego otoczenia zabudowa przeznaczona na pobyt ludzi będzie miała najczęściej maksymalnie do 10-12 m wysokości (do 15 m na terenie PU), w związku z tym dodatkowo nie przewiduje się negatywnego oddziaływania opisanych wyżej instalacji na zdrowie ludzi.

Reasumując, należy stwierdzić, iż ustalenia Planu są zgodne z obowiązującymi aktami prawa w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania zanieczyszczeń do wód i gleb

Na terenie gminy nie jest prowadzony przez Państwową Inspekcję Ochrony Środowiska monitoring jakości wód powierzchniowych. Jediną rzeką w zlewni, w której znajduje się gmina Wąsewo i która podlega monitoringowi jakości wód jest rzeka Orz. Najbliższy punkt monitoringu tej rzeki, gdzie były prowadzone badania w latach

2017-2018, znajduje się w miejscowości Czarnowo (Orz od dopływu z Wiśniewa do ujścia, kod JCWP - PLRW20001926569 (około 6-7 km od granicy gminy, w miejscu wlotu do Orzu Potoku Czerna), w ujściowym biegu rzeki. W punkcie tym oceniono elementy biotyczne (ocena 5-cio klasowa) - które uzyskały klasę II (zadecydowała o tym zawartość fitobentosu), elementy hydromorfologiczne (ocena 2-u klasowa) - które również uzyskały klasę II oraz elementy fizykochemiczne z grupy: stan fizyczny, warunki tlenowe, zasolenie, zakwaszenie, substancje biogenne (ocena 3 klasowa) - które także uzyskały ocenę >II ze względu na zawartość związków azotu Kjeldahla, azotu azotanowego, azotu azotynowego, azotu ogólnego, fosforu fosforanowego, węgla organicznego i odczynu pH w klasie > II. W wyniku tych ocen stan ekologiczny rzeki Orz oceniono jako umiarkowany (klasa 3), a stan ogólny JCWP jako zły.

W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. dla JCWP Orz (Orz od źródeł do dopływu z Wiśniewa z dopływem z Wiśniewa, PLRW200017265652) jako cel środowiskowy przyjęto osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. Jednocześnie stwierdzono, że osiągnięcie tych celów jest zagrożone.

Jakość wód podziemnych była badana przez Państwowy Instytut Geologiczny w ramach monitoringu w latach 2016 i 2019. Na podstawie tych badań stan chemiczny oraz ilościowy wód podziemnych na terenie JCWPd nr 51 (PLGW200051), w gminie Wąsewo, określono jako dobry tj. II klasy (ppk. w Przedświcie, usytuowany w rejonie terenów łąk i pastwisk). W innych punktach pomiarowych na terenie powiatu ostrowskiego jakość wód tego zbiornika uzyskała klasę III (wody zadawalającej jakości m.in. ze względu na podwyższoną zawartość jonów amonowych). Wg Mapy hydrogeologicznej Polski (ark. Goworowo) obszary Planu charakteryzują się niskim poziomem zagrożenia zanieczyszczeniami wód podziemnych - są to obszary o średniej odporności poziomu głównego, ale bez ognisk zanieczyszczeń. W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły z 2016 r. oceniono, że przyjęte dla JCWPd nr 51 cele osiągnięcia dobrego stanu chemicznego i ilościowego nie są zagrożone. W gminie Wąsewo 98% mieszkańców korzysta z gminnej sieci wodociągowej (GUS, 2020 r.), do której wody pobierane są z ujęć podziemnych. Również wszystkie obszary Planu znajdują się w zasięgu obsługi poprzez sieci wodociągowe zaopatrywane w wodę z gminnych ujęć wody.

Na stan jakościowy wód powierzchniowych i podziemnych w gminie mają wpływ takie czynniki jak: spływy powierzchniowe i wody infiltrujące z pól uprawnych i pastwisk zawierające środki ochrony roślin i nawozy, gospodarka wodno-ściekowa, w tym odprowadzanie ścieków bytowych ze znacznej części gminy do nieszczelnych zbiorników (w gminie funkcjonują aż 574 zbiorniki bezodpływowe na ścieki), a także zrzuty ścieków bytowych bezpośrednio do wód powierzchniowych i gruntu. Wg danych GUS z 2020 r. na terenie gminy zaledwie 34,5% mieszkańców korzystało ze zbiorczej sieci kanalizacyjnej, z której ścieki odprowadzane są bezpośrednio do oczyszczalni ścieków, zaś 98% mieszkańców obejmowała sieć wodociągowa. Istnieje zatem duża dysproporcja pomiędzy korzystaniem z bieżącej wody pochodzącej z wodociągu, a obsługą gospodarstw przez sieć kanalizacji sanitarnej. Ponadto na terenie gminy funkcjonuje umiarkowana ilość gospodarstw posiadających przydomowe oczyszczalnie ścieków - 62 w gminie wg stanu na 2020 r., co oznacza, że w gminie około 4,5% mieszkańców korzysta z przydomowych oczyszczalni. W obszarze Planu większość terenów zabudowy w sołectwach Wąsewo, Wąsewo-Kolonia, Mokrylas Włociański i Zastawie jest obsługiwana przez sieć kanalizacyjną.

W gminie Wąsewo funkcjonuje biologiczna oczyszczalnia ścieków. Wg danych GUS w 2020 r. z tej oczyszczalni korzystało zaledwie 1000 mieszkańców, tj. niecałe 23% ogółu ludności gminy. W latach 2014-2016 oczyszczalnia została zmodernizowana i rozbudowana. Przedsięwzięcie to miało na celu zwiększenia średniej przepustowości istniejącej oczyszczalni ze 120 do 350 m³/d oraz zmianę technologii oczyszczania ścieków opartej na pracy cyklicznej w sekwencjach reaktorowych biologicznych na reaktor biologiczny zespolony z osadnikiem wtórnym o ciągłym odpływie ścieków. Oczyszczalnia ta może obsłużyć ogółem 4145 osób, a zatem większą część mieszkańców gminy. Wody z oczyszczalni kierowane są rowem melioracyjnym do rzeki Czerna, a dalej do rzeki Orz. Obecnie trwają prace nad uruchomieniem lokalnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Trynosy - Osiedle.

Na jakość wód podziemnych w obszarze Planu położonym w sołectwach: Wąsewo, Wąsewo-Kolonia, Mokrylas Szlachecki i Mokrylas Włociański ma wpływ m.in. obecność czynnego cementarza. Obszary Planu położone w tym rejonie znajdują się w zasięgu strefy od 0 do 150 m od czynnego cementarza, w obrębie której obowiązują przepisy Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określania, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cementarze. Wg powyższego rozporządzenia odległość cementarza od zabudowań mieszkalnych, zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowywujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m, przy czym odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w odległości od 50 do 150 m od cementarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone. Obecnie w obszarach

objętych Planem położonych w strefie od 0 do 150 m wszystkie budynki znajdują się w zasięgu obsługi przez sieć wodociągową.

W wyniku realizacji ustaleń Planu na jego terenie zwiększy się ilość powstających ścieków bytowych w związku z realizacją nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej z dopuszczeniem towarzyszących usług oraz zmniejszy się udział terenów pokrytych roślinnością (głównie sezonową). Nie przewiduje się natomiast, w stosunku do obowiązującego prawa miejscowego, zwiększenia powierzchni terenów produkcji, składów, magazynów, a także usług, które mogą być generatorem ścieków technologicznych. Zatem prawdopodobieństwo ich powstawania na nowych terenach zabudowy, wyznaczonych obecnie sporządzanym Planem, jest nieduże. Istnieje również niewielkie prawdopodobieństwo, iż w związku z planowaną zmianą zagospodarowania w stosunku do obowiązującego prawa miejscowego, będą powstawać zanieczyszczone wody opadowe i roztopowe, wymagające oczyszczania zgodnie z przepisami odrębnymi. W związku z przekształceniem części terenów rolnych w tereny zabudowy oraz las nastąpi natomiast lokalnie likwidacja niekontrolowanego spływu zanieczyszczeń wypłukiwanych z obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej takich jak środki ochrony roślin i nawozy (głównie związki azotu), które są szczególnie intensywnie stosowane na występujących w obszarze Planu gruntach średnich i niskich klas bonitacyjnych.

Na etapie sporządzania Planu brak jest dokładnych informacji dotyczących ilości powstających ścieków, jak i ich rodzajów. Z reguły ścieki bytowe stanowią około 95% zużytej wody. W skład ścieków komunalnych wchodzi zanieczyszczenia organiczne, nieorganiczne oraz różnego rodzaju pyły. Do nieorganicznych zanieczyszczeń rozpuszczalnych należą sole mineralne, wpływające na właściwości chemiczne wody, np. kwas siarkowy, który dostaje się na powierzchnię ziemi i do wód w postaci tzw. kwaśnych deszczów, czy toksyczne sole metali ciężkich (np. ołowiu, rtęci), które działają zabójczo na organizmy żywe.

Ustalenia analizowanego Planu, poprzez uregulowanie zasad gospodarki ściekowej, docelowo powinny przyczynić się do neutralizacji zanieczyszczeń bytowych, a także technologicznych oraz wód opadowych i roztopowych wypłukiwanych z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych, o ile takie wody powstaną na obszarze Planu. W Planie ustalono docelowo obowiązek przyłączenia budynków do sieci kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki bytowe do gminnej oczyszczalni ścieków. Na terenach dotychczas nie obsługiwanych przez sieć kanalizacyjną, do czasu wykonania tej sieci, możliwe będzie realizowanie przydomowych oczyszczalni ścieków lub zbiorników bezodpływowych i wywóz ścieków z tych zbiorników do oczyszczalni. Takie ustalenia, biorąc pod uwagę istniejące uwarunkowania, w tym regulacja §26 ust. 1 i 3 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*, prawidłowo zabezpieczają środowisko gruntowo-wodne przed przenikaniem ścieków bytowych.

Planowane powiększenie terenów zabudowy może spowodować zwiększenie ilości ścieków bytowych odprowadzanych do oczyszczalni ścieków. Może zwiększyć się też ilość oczyszczonych ścieków odprowadzanych do rzeki Czerna. Jak wskazano wyżej oczyszczone ścieki odprowadzane przez gminną oczyszczalnię ścieków muszą spełnić normy określone przepisami prawa. Gwarantuje to zatem odprowadzanie ścieków oczyszczonych zgodnie z ustalonymi standardami.

Dla ścieków technologicznych wskazano, że przed zrzutem do odbiornika, wymagają oczyszczenia wstępnego z zanieczyszczeń przemysłowych zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym z §2 *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych*, w którym ustalono, że dostawca ścieków przemysłowych wprowadzając je do urządzeń kanalizacyjnych zapewnia m.in. ograniczenie lub eliminację substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.

W zakresie zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych ustalono w Planie obowiązek ich podczyszczania zgodnie z przepisami *rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych przed odprowadzeniem ich do ziemi lub do wód*. W ww. rozporządzeniu określono rodzaje terenów, z których wody opadowe i roztopowe ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej

wymagają oczyszczenia. Biorąc pod uwagę powyższą listę oraz planowane przeznaczenie terenów i wskaźniki zabudowy, nie przewiduje się, aby na większości nowo planowanych obszarów Planu zaistniał obowiązek oczyszczania wód opadowych i roztopowych.

Ww. rozporządzenie oraz rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych regulują również zasady odprowadzania i oczyszczania ścieków technologicznych, które mogą powstać w obrębie terenów zabudowy, w przypadku realizacji w ich obrębie usług, z działalnością których związana byłaby generacja takich ścieków.

Plan nie reguluje sposobu składowania ciekłych odchodów zwierzęcych, ponieważ te kwestie reguluje prawo powszechne - rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie oraz ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu. Brak więc podstawy prawnej do wprowadzania dodatkowych uregulowań.

Wpływ planowanego powiększenie cmentarza w prawie miejscowym został przeanalizowany w kolejnym podrozdziale.

Podsumowując, zapisy Planu silnie ograniczą możliwość kumulowania się zanieczyszczeń w glebie, wodach gruntowych i powierzchniowych. Tym samym ustalenia Planu uwzględniają wytyczne Planu gospodarowania wodami dorzecza Wisły, aby chronić, poprawiać i przywracać wszystkie części wód powierzchniowych i podziemnych oraz chronić i poprawiać sztuczne i silnie zmienione wody i dążyć do osiągnięcia ich dobrego stanu/potencjału ekologicznego. Nie przewiduje się również przenikania znaczących ilości zanieczyszczeń do głębiej położonych wód podziemnych, które są ujmowane przez wodociągi gminne poza granicami Planu (w Planie ustalono zaopatrzenie w wodę do celów bytowych podstawowo ze źródeł komunalnych). Ponadto omawiane tereny nie znajdują się w strefie ochronnej ujęcia wód dla wodociągów gminnych. W związku z tym nie przewiduje się istotnego negatywnego oddziaływania ustaleń Planu na zdrowie ludzi, a także rośliny i zwierzęta pod względem wprowadzania zanieczyszczeń do wód i ziemi.

Ocena spełniania warunków lokalizacji cmentarza

W dotychczasowym prawie miejscowym cmentarz parafialny w Wąsewie obejmował działkę ewid. 352 i wschodni fragment działki ewid. 351 w Wąsewie oraz działkę ewid. 168 w Mokrymlesie Włociańskim i wschodni fragment działki 221 w Mokrymlesie Szlacheckim. Fragment działki 353/5 w Wąsewie stanowił zaplecze cmentarza czynnego bez możliwości pochówków, a także lokalizacji kolumbariów i katakumb. Obecnie planowane jest powiększenie cmentarza czynnego o teren położony na działce 176/1 w Mokrymlesie Włociańskim o powierzchni 0,56 ha.

W rozporządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie pod cmentarze określono warunki jakie muszą spełniać tereny pod planowane cmentarze. W celu stwierdzenia czy wyznaczony teren jest odpowiedni do lokalizacji cmentarza sporządzono Dokumentację warunków środowiska pod lokalizację cmentarza na działce nr 176/1, obręb Mokrylas Włociański, gmina Wąsewo, powiat ostrowski, woj. mazowieckie (Pracowania Usług Botaniczno-Glebowych, prof. dr hab. Bolesław Bieniek, 2014 r.).

W poniższej tabeli skonfrontowano ustalenia powyższego Rozporządzenia z uwarunkowaniami terenowymi określonymi na podstawie powyższej Dokumentacji i ustaleniami Planu.

Tabela 2. Porównanie ustaleń *Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r., w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie pod cmentarze* oraz warunków terenowych określonych w dokumentacji powiększenia cmentarza na dz. 176/1 w Mokrymlsie Włociańskim i ustaleniami Planu.

Ustalenia rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie pod cmentarze	Warunki terenowe planowanego powiększenia cmentarza na działce ewid. 176/1 w obrębie Mokrylas Włociański oraz ustalenia Planu odpowiadające wymaganiom rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie pod cmentarze
Teren cmentarza powinien znajdować się w miarę możliwości na wzniesieniu i nie podlegać zalewom oraz posiadać ukształtowanie terenu umożliwiające spływ wód deszczowych.	Teren ten położony jest na wzniesieniu (wzgórzu kemowym) oraz jest położony poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią czy obszarami podtopień. Brak jest niecek, które utrudniałyby spływ wód deszczowych.
Na terenie cmentarza zwierciadło wody gruntowej powinno znajdować się na głębokości nie wyższej niż 2,5 m poniżej powierzchni terenu.	Poziom wód gruntowych na terenie planowanego powiększenia cmentarza występuje poniżej 2,5 m p.p.t. (zgodnie z Dokumentacją wody gruntowe w większości nawierconych odwiertów występowały poniżej 4 m p.p.t., jedynie w jednym z punktów wody występowały na poziomie 3,1 m p.p.t.).
Zwierciadło wody gruntowej na terenie cmentarza nie może być nachylone ku zabudowaniom lub ku zbiornikom albo innym ujęciom wody służącym za źródło zaopatrzenia w wodę do picia i potrzeb gospodarczych (sieć wodociągowa lub studnie).	Wody gruntowe z terenu powiększenia cmentarza spływają w kierunku zachodnim, północnym i wschodnim, gdzie w strefie co najmniej 150 m nie znajdują się żadne zabudowania i nie są planowane w prawie miejscowym. W dalszym otoczeniu wszystkie budynki (w tym w terenie 1RM) korzystające z wody podłączone są do wodociągu gminnego, brak jest tam funkcjonujących studni.
Grunt cmentarza powinien być możliwie przepuszczalny i bez zawartości węgla wapnia.	Grunt cmentarza zbudowany jest z utworów przepuszczalnych - dominują piaski gliniaste o zróżnicowanej zawartości węgla wapnia (w części punktów brak jest węgla wapnia, są jednak też punkty w których węgiel wapnia został stwierdzony).
Miejsce na cmentarz powinno być w miarę możliwości tak wybrane, aby najczęściej spotykane w tym miejscu wiatry wiały od terenów mieszkaniowych w kierunku cmentarza.	Dominują wiatry z sektora zachodniego. W najbliższym otoczeniu terenu powiększenia cmentarza brak jest jakiegokolwiek zabudowy.
Odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m; odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociagową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone.	W Planie w strefie 50 m od cmentarza czynnego, w tym jego powiększenia, określono tereny, w obrębie których brak jest możliwości lokalizacji budynków mieszkalnych oraz na wszystkich terenach zabudowy zakazano lokalizacji zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności (również obecnie w tej strefie nie są zlokalizowane tego typu budynki i lokale). W strefie 150 m od granic cmentarza czynnego, w tym jego powiększenia, ustalono obowiązek podłączenia wszystkich budynków (istniejących i projektowanych) korzystających z wody do gminnej sieci wodociagowej (zgodnie ze stanem istniejącym) oraz zakaz lokalizacji studni służących do czerpania wody do picia lub potrzeb gospodarczych.

Ustalenia rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie pod cmentarze	Warunki terenowe planowanego powiększenia cmentarza na działce ewid. 176/1 w obrębie Mokrylas Włociański oraz ustalenia Planu odpowiadające wymaganiom rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie pod cmentarze
Odległość od granicy cmentarza ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych, nie może być mniejsza niż 500 m.	Na terenie gminy brak jest ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych. Najbliższe gminne ujęcie wód w Wąsewie znajduje się w odległości ok. 600 m na południe od planowanego powiększenia terenu cmentarza, pozostałe czynne ujęcia gminne, służące jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych, zlokalizowane są w znacznej odległości. Również wg obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsewo nie jest planowana realizacja bliżej położonego ujęcia.

Jak wynika z powyższego zestawienia teren przeznaczony na powiększenie cmentarza, a także zawarte w sporządzonym akcie prawa miejscowego ustalenia dotyczące lokalizacji budynków i urządzeń infrastruktury technicznej zaopatrzenia w wodę od terenów cmentarza warunkują możliwość lokalizacji w tym terenie cmentarza, spełniając w większości normy określone w ww. rozporządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. W Dokumentacji wskazano na terenie planowanego powiększenia cmentarza zawartość węglanu wapnia. Duża zawartość tego związku w gruncie może wpływać na wydłużenie okresu rozkładu ciał w grobach, ze względu na zachodzący proces mumifikacji. Z uwagi na właściwości chemiczne tego związku może zaistnieć więc konieczność wydłużenia okresu umożliwiającego ponowny pochówek w tym samym miejscu z 20 lat do np. 25 lat. Przy wydłużeniu powyższego okresu, stosunkowo nieduża zawartość węglanu wapnia w tym obszarze nie powinna wykluczać przedmiotowego terenu do przeznaczenia go na teren cmentarza.

Korzystne jest zachowanie wokół planowanego powiększenia cmentarza terenów rolniczych. Tereny te będą stanowiły strefę buforową od cmentarza.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wytwarzania odpadów

Zgodnie ze wskaźnikiem nagromadzenia odpadów komunalnych w gminie Wąsewo wg danych GUS z 2020 r. wytwarzane jest ok. 180 kg odpadów komunalnych przez mieszkańca na rok. W skład tych odpadów wchodzi głównie odpady z gospodarstw domowych. Ponadto w odpadach komunalnych występują odpady z obiektów infrastruktury technicznej, odpady wielkogabarytowe, odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych, odpady z ogrodów i parków, a także odpady niebezpieczne. Na terenach wiejskich mniejszy jest udział odprowadzanych odpadów organicznych, papieru i tektury, ponieważ tego typu odpady są w dużej mierze zagospodarowywane na własne potrzeby gospodarstw domowych. W 2020 r. w gminie Wąsewo selektywnie było zbieranych 34% odpadów, przy czym z gospodarstw domowych 38,6%, jest to wciąż nieduży udział.

Z realizacją nowych, w stosunku do stanu istniejącego i obowiązującego prawa miejscowego, terenów zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej (około 20 gospodarstw, średnio po 3,06 osoby na mieszkanie biorąc pod uwagę statystyki GUS z 2020 r.) będzie związane zwiększenie produkcji odpadów, biorąc pod uwagę obecne dane dotyczące produkcji odpadów na 1 mieszkańca - szacunkowo zwiększy się ilość odpadów powstających w ciągu roku o około 11 ton. Większa ilość odpadów, niż w obiektach mieszkaniowych, może zostać wytworzona w obiektach usługowych dopuszczonych na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej. Na obecnym etapie nie można stwierdzić gdzie i o jakiej powierzchni powstaną obiekty usługowe w zabudowie zagrodowej i mieszkaniowej, a jeśli powstaną to jakiego typu usługi będą oferowały, a zatem nie można przewidzieć jak duża będzie produkcja odpadów z tego sektora. Ponadto zwiększy się również ilość odpadów produkowana na terenie cmentarza, wraz z jego powiększeniem. Pośrednio realizacja ustaleń Planu przyczyni się także do zwiększenia ilości odpadów pochodzących z oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów i stacji uzdatniania wody. W związku z realizacją ustaleń Planu należy niewątpliwie przewidywać zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów.

Na terenach rolnych, w tym w gospodarstwach rolnych, będą powstawały zaliczane do drugiej grupy wg klasyfikacji odpadów określonej w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r.

w sprawie katalogu odpadów - odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności, w tym podstawowo z grup 02 01 i 02 02.

Wytwarzanie większej ilości odpadów może być związane z początkowym etapem realizacji Planu - odpady powstające w trakcie budowy obiektów budowlanych i infrastruktury drogowej.

Szacuje się, że w ogólnej masie wytworzonych w ciągu roku odpadów, ok. 1% stanowią odpady szczególnie niebezpieczne dla zdrowia ludzi i organizmów żywych. Wśród odpadów niebezpiecznych w obszarach Planu mogą powstawać takie odpady niebezpieczne jak odpady z budowy, remontów i demontażu zawierające PCB (szczeliwa, wykładziny podłogowe zawierające żywice, szczelne zespoły okienne), baterie, zużyte urządzenia zawierające freony (np. urządzenia chłodnicze starszej generacji), zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne (np. lampy kineskopowe) zawierające niebezpieczne składniki, odpady z odwadniania olejów w separatorach (na terenach usług i obsługi komunikacji samochodowej), filtry olejowe, płyny hamulcowe, okładziny hamulcowe zawierające azbest, akumulatory, odpady zawierające ropę naftową lub jej produkty (na terenach obsługi komunikacji samochodowej), ponadto zwiększy się ilość odpadów pochodzących z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków, stacji uzdatniania wody, w tym odpadów niebezpiecznych.

Obecnie w gminie Wąsewo nadal znaczna część odpadów jest zbierana jako zmieszana. Ponadlokalne oddziaływanie realizacji ustaleń Planu w zakresie odpadów będzie więc związane z gromadzeniem ich części na zorganizowanym składowisku odpadów, co będzie skutkowało powstawaniem sztucznego wzniesienia (zmianami rzeźby terenu) poza granicami opracowania, a także produkcją gazów wysypiskowych (które potencjalnie mogą powodować lokalny wzrost zanieczyszczeń oraz przyczyniać się do efektu cieplarnianego, obecnie jednak gazy wysypiskowe są najczęściej wykorzystywane jako paliwo energetyczne) i odcieków (podlegających oczyszczeniu). Plan ustala odprowadzanie odpadów stałych zgodnie z obowiązującymi przepisami, a więc ze stosownymi uchwałami Rady Gminy przyjętymi w celu utrzymania czystości i porządku w gminie oraz Planem gospodarki odpadami, które to dokumenty muszą być zgodne z wytycznymi w tym zakresie dokumentów wyższego rzędu.

Przewidywane zagrożenia wynikające z możliwości wystąpienia poważnych awarii

Na terenie gminy Wąsewo nie znajduje się zakład zaliczony do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

W obszarze Planu nie wyznaczono nowych terenów produkcji, składów i magazynów czy terenów, w obrębie których może być prowadzona masowa produkcja rolna, tj. terenów, w obrębie których możliwa jest lokalizacja zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, o czym mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, a także w ustaleniach Planu zakazano lokalizacji takich zakładów na całym jego obszarze. Biorąc pod uwagę powyższe względy, nie przewiduje się oddziaływania ustaleń Planu w ww. zakresie.

10.3. Ocena oddziaływania projektu Planu na różnorodność biologiczną, faunę, florę, w tym rzadkie i chronione gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze

Pod względem szaty roślinnej obszary opracowania nie wyróżniają się dużym stopniem naturalności i bioróżnorodności. Występują tu przede wszystkim zbiorowiska kultywowane lub synantropijne o składzie gatunkowym zdominowanym przez roślinność ściśle zależną od działalności człowieka, zbudowane z gatunków rodzimych i obcych, zajmujące sztuczne siedliska. Znaczną część obszaru pokrywają zbiorowiska roślin uprawnych i towarzyszących im chwastów (zbiorowiska segetalne), pastwiska, a także zbiorowiska towarzyszące zabudowaniom. Terenom zabudowanym towarzyszą zbiorowiska ruderalne i roślin ozdobnych, w tym występują tu podstawowo zbiorowiska murawowe, ewentualnie krzewy i pojedyncze drzewa. Większość obszarów Planu jest pozbawiona roślinności wysokiej. Nieduże zadrzewienia pokrywają lokalnie działki: 354 w Wąsewie (planowany teren RZL), wschodnią część działki 3/2 w Wąsewie-Kolonii (planowany teren 1MNu), zachodnią część działki 113/2 w Ulasku (planowany teren 6MN) i północną część działki 170 w Rząśniku Włociańskim (planowany teren 5MNu). Lokalnie występują również zadrzewienia przydrożne lub związane z zabudową gospodarstw rolnych. Ponadto obszar Planu obejmuje fragment niewielkiego lasu sosnowego w wieku ok. 45 lat

(ok. 0,13 ha), do którego również przylegają zadrzewienia o tym samym charakterze, położonego w sołectwie Ulasek na działce ewid. 2/8. Ww. zadrzewienia na działkach rolnych mają różną strukturę gatunkową. Przeważają w nich sosna zwyczajna oraz brzoza brodawkowata, lokalnie z podrostem dębu szypułkowego i topoli białej lub jej mieszańców. W obniżeniach, tak jak przy rowie w miejscowości Ulasek (planowany teren 5R) występują pojedyncze olsze i wierzby krzewiaste.

Na omawianych obszarach Planu nie zinventaryzowano gatunków roślin podlegających ochronie gatunkowej.

Tereny rolne i leśne w gminie zasiedlane są głównie przez nieduże i stosunkowo pospolite zwierzęta: wiewiórki pospolite (podlegają ochronie gatunkowej), zające, kuny, jeże (wszystkie gatunki jeży podlegają ochronie gatunkowej), myszy (tereny te mogą być obszarem występowania myszy zarosłowej podlegającej ochronie gatunkowej częściowej), ryjówki (wszystkie gatunki ryjówek podlegają ochronie gatunkowej) itp. Licznie też występują pospolite gatunki ptaków związane z krajobrazem rolniczym i obrzeży lasów: zięba, sikorka bogatka, pliszka siwa, kawka, dymówka, wróbel domowy. Na terenach dolin niewielkich cieków z towarzyszącymi im zadrzewieniami, odnotowano występowanie takich chronionych gatunków ptaków jak: kukułka, krętogłówny, dzięcioł zielony, pliszka żółta, pokląskwa, drozd śpiewak, kowalik, zaś na terenach lasów odnotowano miejsca bytowania: jastrzębia, kobuza, grzywacza, świergotka drzewnego, pokrzywnicy, rudzika, pleszki, kosa, kwiczoła, drozda śpiewaka, paszkota, świstunki leśnej, wilgi, sójki i szczygła.

Tereny upraw polowych oraz tereny zabudowy, które dominują w obszarze Planu, nie są korzystnym siedliskiem dla zwierząt. Mechanizacja rolnictwa i stosowanie środków ochrony roślin powoduje, że w związku z prowadzeniem prac rolnych ginie wiele drobnych zwierząt. Rozległe tereny rolne intensywnie użytkowane są również barierą dla przemieszczania się dużych zwierząt. Z kolei z terenami zabudowy związana jest obecność zwierząt domowych – psów i kotów – które skutecznie eliminują wprowadzenie łęgów przez wiele gatunków zwierząt.

W obszarze gminy terenem o szczególnej wartości dla ornitofauny jest obszar podlegający ochronie w postaci Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Puszcza Biała. W 2008 r. została opracowana inwentaryzacja ornitologiczna gminy Wąsewo przez dr M. Wierzbę i W. Krasowskiego. Wg danych powyższej inwentaryzacji na terenie gminy zaobserwowano wówczas 19 gatunków ptaków podlegających ochronie, wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, z czego 9 gatunków (19 stanowisk) występowało w Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Puszcza Biała, a 16 gatunków zaobserwowano w pozostałej części gminy. Większość z gatunków ptaków występujących w obszarze Natura 2000 to ptaki bytujące i żerujące na siedliskach leśnych, ewentualnie łąkach i polach z zadrzewieniami. Zinventaryzowano również ptaki mające swe siedliska na łąkach, polach uprawnych i mokradłach. Opis awifauny rejonów obszaru Planu położonego w Obszarze Specjalnej Ochrony Natura 2000 „Puszcza Biała” został zamieszczony w rozdziale 8.

Przedmiotowe obszary Planu w większości nie wchodzi w skład Systemu Przyrodniczego Gminy wyznaczonego w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Wąsewo, jak również w większości nie tworzą wraz z innymi obszarami korytarzy ekologicznych o znaczeniu regionalnym, krajowym czy europejskim. Niewielki fragment jednego z obszarów Planu położony jest w Systemie Przyrodniczym Gminy obejmującym doliny niewielkiego cieku wodnego. Jest to wschodnia część działki 2/8 w miejscowości Ulasek (planowany teren 5R). Ponadto działki 120/2, 113/2, 210 w sołectwie Ulasek (planowane tereny 6MN i 7MN) leżą na wschodnim skraju szerokiego korytarza ekologicznego wyznaczonego dla migracji dużych zwierząt: Lasy Ostolecki nr KPnC-1C, którego rolą jest zachowanie łączności siedlisk w skali międzynarodowej (Mapa przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce opracowana została przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży, obecnie Instytut Biologii Ssaków, w dwóch etapach - w latach 2005 i 2012). Korytarze ekologiczne odgrywają dużą rolę z punktu widzenia poprawy funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Ich podstawowym celem jest zapewnienie warunków sprzyjających migracji organizmów. W przypadku roślin i małych zwierząt migracja ta może odbywać się na zasadzie powolnego zasiedlania obszarów położonych w korytarzu ekologicznym i stopniowego, z pokolenia na pokolenie, przechodzenia danej populacji na nowe obszary. W przypadku zaś większych zwierząt korytarze są szlakami, przez które pojedyncze osobniki lub ich grupy przechodzą w celu szukania korzystnych dla siebie siedlisk. Korytarze więc mają znaczący wpływ dla ochrony bioróżnorodności. Ich funkcjonowanie zależy jednak od ilości elementów antropogenicznych w krajobrazie, które ograniczają możliwości migracji (tereny zurbanizowane, drogi o dużym natężeniu ruchu, ale także rozległe obszary użytków rolnych (ornych), ograniczają dispersję dużych ssaków).

Analizując wpływ realizacji ustaleń Planu na środowisko wzięto pod uwagę, iż na analizowanym obszarze nie zinventaryzowano gatunków roślin podlegających ochronie gatunkowej, jak i chronionych siedlisk przyrodniczych na podstawie Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Zatem skutki likwidacji części szaty roślinnej i zmiany jej składu gatunkowego będą miały przede wszystkim znaczenie dla występujących tu zwierząt (jako miejsce bytowania, żerowania i migracji), a także dla

wód, gleb, klimatu, w tym klimatu akustycznego i jakości powietrza (o czym jest mowa w rozdziałach 10.1 oraz 10.2).

Na obszarze Planu występują głównie mało wartościowe monokultury rolnicze oraz zieleń towarzysząca zabudowie. Plan stwarza warunki do zachowania niedużego terenu istniejącego gruntu leśnego (stanowiącego 0,3% powierzchni Planu), położonego w miejscowości Ulasek, a także większego kompleksu zadrzewień porastającego działkę położoną po południowej stronie cmentarza w Wąsewie. Na pierwszym z nich ustalono w Planie teren lasu (ZL), na drugim zaś ustalono teren rolniczy z dopuszczeniem zalesień (RZL). Również część obecnie użytkowanych gruntów rolnych pozostanie w dotychczasowy użytkowaniu i nie będzie zabudowywana. Na 43,2% powierzchni Planu wyznaczono tereny rolnicze (R). Powyższe ustalenia będą sprzyjać zachowaniu na ww. terenach gatunków roślin i zwierząt charakterystycznych dla terenów pól i pastwisk z lokalnymi zadrzewieniami oraz lasów.

Realizacja ustaleń Planu na nowych, w stosunku do stanu istniejącego i planowanego w obowiązujących aktach prawa miejscowego, terenach zabudowy i terenie powiększenia cmentarza (stanowiących 12,5% powierzchni Planu) spowoduje na 5,7% powierzchni Planu likwidację głównie mało wartościowych przyrodniczo monokultur rolniczych, na rzecz terenów utwardzonych, zabudowanych. Ponadto mogą częściowo zostać zlikwidowane ww. lokalne zadrzewienia. Zaś na części działek budowlanych, które zgodnie z ustaleniami Planu pozostaną powierzchnią biologicznie czynną, nastąpi zmiana składu gatunkowego w kierunku roślinności kultywowanej. W Planie na większości planowanych terenów zabudowy określono wysoki minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Będzie więc to warunkować zachowanie części występujących na nich zadrzewień, będących miejscem bytowania drobnych zwierząt. Z realizacją nowych obszarów zabudowy związany będzie również wzrost ilości gatunków roślin synantropijnych (należy spodziewać się zmniejszenia ilości gatunków segetalnych na rzecz gatunków obcych dla danego siedliska, w tym roślin ozdobnych) oraz zawęzi się dotychczasowy obszar bytowania fauny drobnej poruszającej się po ziemi. Nie należy się jednak spodziewać, w wyniku realizacji ustaleń Planu, spadku liczebności osobników zwierząt na terenie gminy, ponieważ zachowany zgodnie z obowiązującymi planami miejscowymi areał pól uprawnych, w tym ugorowanych, łąk i pastwisk, a także lasów jest bardzo duży i pozwala na stosunkowo swobodną migrację zwierząt. W wyniku realizacji ustaleń Planu może więc nastąpić dyslokacja osobników na inne tereny stanowiące dogodne siedlisko ich bytowania. Nie przewiduje się natomiast drastycznej utraty siedlisk dla występujących tu gatunków, która mogłaby spowodować spadek ich liczebności.

W wyniku realizacji ustaleń Planu ulegną przekształceniu głównie zbiorowiska roślinne stanowiące miejsca żerowania stosunkowo pospolitych gatunków ptaków (występujące w obszarach Planu grunty rolne, najczęściej pozbawione zadrzewień śródpolnych, intensywnie wykorzystywane rolniczo, nie są korzystnym siedliskiem dla zakładania gniazd i nor). Wraz z pojawieniem się roślinności w ogrodach przydomowych (m.in. z ozdobnymi owocami) ptaki i inne drobne zwierzęta znajdą nowe miejsca żerowania, a także dogodne miejsca do zakładania gniazd i nor.

Realizacja nowej zabudowy, w tym ogrodzeń poszczególnych działek (obecnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, w planie miejscowym brak jest możliwości ustalania zasad sytuowania ogrodzeń) oraz pewne zwiększenie natężenia ruchu samochodów na drogach, będzie wraz z innymi terenami zabudowy i komunikacji w rejonie obszaru Planu, potencjalnie przyczynić się do wzmocnienia barier przestrzennych utrudniających przemieszczanie się zwierząt po ziemi. Tereny zabudowy w tym rejonie gminy zajmują jednak niewielki obszar. Ponadto ruch pojazdów na drogach publicznych będzie zmienny - najintensywniejszy w ciągu dnia, zaś w nocy będzie zamarzał, co umożliwi wielu gatunkom swobodną migrację.

Najbardziej negatywnie oddziałująca na faunę i florę będzie faza realizacji ustaleń Planu w zakresie budowy. Należy jednak podkreślić, iż będzie to faza rozłożona w czasie na wyznaczonych w obszarze Planu terenach zabudowy - długoterminowa, ale zarazem chwilowa w aspekcie jednej budowy. Głównym zagrożeniem będzie fizyczne zlikwidowanie roślinności i warstwy próchnicznej gruntu (o ile istnieje) w obszarze robót budowlanych oraz możliwa zmiana warunków siedliskowych poprzez naruszenie stosunków wodnych i przekształcenie struktury gleby. W tym okresie może miejscowo nastąpić migracja zwierząt na sąsiednie tereny spowodowana uciążliwościami związanymi z funkcjonowaniem sprzętu budowlanego (hałas, spaliny, drgania, zagrożenie fizyczne) i dojazdami na place budowy. W bezpośrednim sąsiedztwie planowanych terenów zabudowy w obszarze Planu

znajdują się liczne tożsame siedliska, z tymi które obecnie występują na obszarach planowanej zabudowy, które mogą być wykorzystywane przez występujące tu zwierzęta jako tereny żerowania (tereny rolne). Opisana faza jest jednak również częściowo odwracalna. Po zakończeniu budowy pewna grupa gatunków małych zwierząt, odpornych na antropopresję, zasiedli na nowo tereny w obrębie zachowanej ustaleniami Planu powierzchni biologicznie czynnej.

Jak wskazano wyżej większość obszarów Planu położona jest poza korytarzami ekologicznymi służącymi wymianie informacji, materii i energii, w związku z powyższym nie przewiduje się zasadniczego oddziaływania zmiany ich zagospodarowania na funkcjonowanie biologiczne tego regionu. Jedynie obszary położone w zachodniej części sołectwa Ulasek usytuowane są w korytarzu ekologicznym wyznaczonym dla migracji dużych zwierząt: „Lasy Ostrołęckie” lub w lokalnym korytarzu ekologicznym Systemu Przyrodniczego Gminy (SPG) wskazanym w Studium gminy Wąsewo. Na obszarach położonych w korytarzu ekologicznym „Lasy Ostrołęcki” w Planie wyznaczono tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, a w SPG teren rolniczy. Wyznaczając teren rolniczy, bez prawa zabudowy, w Planie usankcjonowano funkcjonowanie Systemu Przyrodniczego Gminy, który „opłata” cały obszar gminy i zachowuje ciągłość również na terenach zabudowanych i planowanych do zainwestowania. Zatem regulacje Planu nie spowodują ograniczenia funkcjonowania lokalnych korytarzy ekologicznych (fragmentaryzacji i izolacji siedlisk przyrodniczych), którymi mogą rozprzestrzeniać się gatunki roślin oraz migrować gatunki zwierząt w obrębie SPG.

Planowane tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, z ustalonym minimalnym udziałem powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 60% działki budowlanej, położone w korytarzu ekologicznym „Lasy Ostrołęcki” są usytuowane na jego skraju i stanowią uzupełnienie już istniejącej zabudowy. Nie powodują rozproszenia terenów zabudowy wewnątrz tego korytarza. Zachowane (w obowiązującym prawie miejscowym) na terenie gminy tereny otwarte, w tym lasów, będą nadal spełniały funkcję przestrzeni migracji zwierząt wewnątrz tego ciągu. Ponieważ nie przewiduje się znaczącego wzrostu poziomu hałasu w środowisku związanego z funkcjonowaniem ww. terenów ekstensywnej zabudowy mieszkaniowej, nie przewiduje się również znaczącego oddziaływania w zakresie płoszenia wrażliwych na dźwięki zwierząt.

Istotne dla występujących tu zwierząt są również ustalenia projektowanego Planu z zakresu ochrony stanu sanitarnego wód podziemnych i powierzchniowych, powietrza i klimatu akustycznego. Wpływ Planu na te elementy środowiska został scharakteryzowany w rozdziale 10.2. Podsumowując oceny przedstawione w tym rozdziale należy stwierdzić, iż nie przewiduje się istotnego negatywnego wpływu powyższych czynników na stan populacji występujących tu zwierząt.

Reasumując - ustalenia sporządzanego dokumentu chronią i kształtują, na ile to możliwe (zgodnie z przepisami prawa i wytycznymi dokumentów strategicznych), istniejące walory i funkcjonowanie biologiczne tego obszaru. Prawdopodobnie zmiany wynikające z realizacji ustaleń projektu Planu będą następowały stopniowo, a ich rozłożenie w czasie spowoduje, iż presja na środowisko będzie ciągła lecz o umiarkowanej sile. Nie przewiduje się istotnego negatywnego oddziaływania ustaleń Planu na pospolite, ale podlegające ochronie, gatunki zwierząt obecnie tu występujące.

10.4. Ocena oddziaływania projektu Planu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów – podsumowanie analiz

Jeden z obszarów Planu usytuowany w sołectwie Bagatele jest położony na skraju Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków sieci Natura 2000 (OSO) – „Puszcza Biała” PLB 140007 (utworzony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000). Pozostałe obszary Planu usytuowane są w znacznej odległości od tego OSO – od nieco ponad 1 km (obszary położone w sołectwie Rząśnik Włociański) do ponad 3 km (obszar położony w sołectwach Wąsewo, Wąsewo-Kolonia, Mokrylas Włociański, Mokrylas Szlachecki).

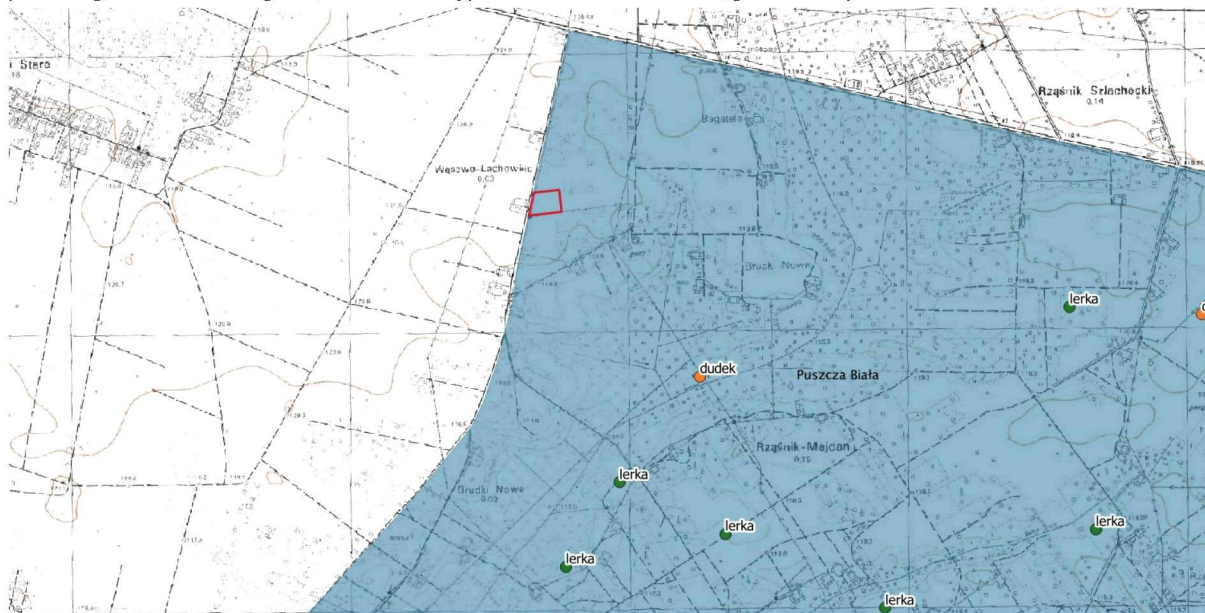
Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011 r. nr 25 poz. 133, z późn. zm.) w obrębie gminy Wąsewo ochroną objęte jest 3843,3 ha, co stanowi około 32,2% powierzchni gminy oraz 4,6% powierzchni całego obszaru Natura 2000 Puszcza Biała. Ochroną został objęty południowy i południowo-wschodni fragment gminy. Znaczną część OSO w gminie Wąsewo zajmuje duży kompleks leśny - leśnictwo Czary oraz kompleks leśny położony w sołectwie Ruda. Są to głównie lasy o charakterze boru świeżego i boru mieszanego świeżego. Ponadto występuje tu mozaika terenów rolniczych oraz niewielkich kompleksów leśnych (głównie borów świeżych),

w średnim i młodym wieku, porastających siedliska suche, najczęściej tereny porolne. W sołectwie Grębki znajduje się dolina rzeki Wymakracz, w sołectwach Ruda, Jarząbka, Choiny i Grądy znajduje się dolina prawego dopływu potoku Wymakracz, natomiast w sołectwach Przedświt, Brudki Nowe i Rząśnik-Majdan dolina potoku Kabot i jego dopływu. Tereny dolin pokrywają zbiorowiska roślinne, w obrębie których występują m.in. gatunki roślin zielnych z kręgu zbiorowisk łąk świeżych i wilgotnych oraz lokalnie zarośla olszowo-wierzbowe. Potoki zostały uregulowane i obecnie mają postać rowów często z trawiastym brzegiem. Oprócz siedlisk o znaczeniu przyrodniczym, w obrębie obszaru ochrony znalazły się zabudowania wsi: Choiny, Grądy, Grębki, Przedświt, Rząśnik Szlachecki, Jarząbka i Ruda oraz pojedyncze zagrody rolnicze rozproszone wśród pól i przy głównych drogach na terenie sołectw: Choiny, Grądy, Grębki, Jarząbka, Ruda, Rząśnik-Majdan, Rząśnik Szlachecki, Bagatele, Brudki Nowe, Przedświt i Majdan Suski.

Na omawianym obszarze Natura 2000 stwierdzono 20 lęgowych gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Wśród 11 gatunków uznanych za przedmioty ochrony aż 9 jest umieszczonych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Do przedmiotów ochrony należą zarówno gatunki leśne (bocian czarny, kobuz, lelek, dzięcioł czarny) jak i zamieszkujące mozaikowy krajobraz rolniczy (błotniak łąkowy, dudek, gąsiorek, jarzębatka) oraz wilgotne łąki (derkacz) i piaszczyste pola oraz ugory (świergotek polny, lerka). W przypadku świergotka polnego obszar stanowi największą ostoję tego gatunku w Polsce (w gminie Wąsewo nie zinventaryzowano jednak osobników tego gatunku), a w przypadku lerk i lelka jedną z największych.

Dla obszaru „Puszczy Białej” ustanowiono Plan zadań ochronnych zarządzeniem nr 15 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie w dniu 31 marca 2014 r. (Dz.Urz.Woj.Maz. z 2014 r. poz. 3828), które zostało zmienione zarządzeniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 29 października 2014 r. (Dz.Urz.Woj.Maz. z 2014 r. poz. 9977) oraz z dnia 4 maja 2016 r. (Dz.Urz.Woj.Maz. z 2016 r. poz. 4446).

Rys. 2. Lokalizacja obszaru Planu położonego w sołectwie Bagatele na fle Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Puszcza Biała oraz lokalizacja przedmiotów ochrony w jego rejonie (czerwoną linią oznaczono granicę obszaru Planu położonego w sołectwie Bagatele, niebieskim wypełnieniem oznaczono zasięg OSO w rejonie obszaru Planu)

źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ o lokalizacji przedmiotów ochrony w OSO Puszcza Biała w gminie Wąsewo, 2019 r.

Wg danych uzyskanych od RDOŚ w Warszawie o lokalizacji przedmiotów ochrony (2019 r.) w rejonie obszaru Planu położonego w sołectwie Bagatele w obszarze Natura 2000 Puszcza Biała występują następujące gatunki ptaków, będące przedmiotem ochrony:

Dudek (*Upupa epops*) – gatunek ten gniazduje w dziuplach, budkach lęgowych, opuszczonych budynkach, stertach gałęzi w mozaikowym krajobrazie obfitującym w suche pastwiska i ugory. Zajmuje skraje starych widnych drzewostanów liściastych i aleje drzew w pobliżu rowów, pól i ugorów w obrębie terenów otwartych, a także niewielkie prześwietlone lasy z rozległymi polanami, przerebami i szerokimi przecinkami, obrzeża dużych lasów sąsiadujące z otwartymi terenami, także sady i obrzeża siedlisk ludzkich. Gatunek wędrowny, przylatuje od marca do początku maja, odlatuje od lipca do listopada. Jego pokarm stanowią głównie owady, chrząszcze, pająki, dżdżownice, a także drobne kregowce jak żaby, jaszczurki.

Na terenie gminy Wąsewo występuje licznie. Najbliższe miejsce bytowania tego gatunku zinventaryzowano w odległości ok. 770 m od obszaru Planu położonego w m. Bagatele.

Zagrożeniami dla tego gatunku są: wycinanie starych dziuplastych drzew, głównie wierzb i topól, usuwanie niewielkich kęp zadrzewień w sąsiedztwie zabudowań wiejskich i łąk. Zanik wypasu – dąbek preferuje tereny z niską roślinnością typu murawy. Zaorywanie ugorów. Zalesianie ugorów i muraw napiaskowych.

Celem działań ochronnych jest zabezpieczenie występowania w krajobrazie odpowiedniej ilości zadrzewień i zakrzewień poprzez stały nadzór nad ich usuwaniem. Utrzymanie w krajobrazie żerowisk odpowiednich dla gatunku (suche pastwiska i murawy na słabych glebach, role V i VI klasy).

Lerka (*Lullula arborea*) – gatunek ten preferuje tereny suche, łąki i pola z zadrzewieniami śródpolnymi, obrzeża suchych borów i sosnowych zagajników, śródleśne polany. Unika terenów intensywnie zagospodarowanych rolniczo. Ptaki przylatują w marcu a odlatują w okresie wrzesień-październik. Gniazdują na ziemi, na polanach i polach uprawnych w pobliżu lasu, składają jaja na przełomie kwietnia i maja i drugi raz do końca lipca. Ich pożywienie stanowią owady, pająki a także nasiona.

Na terenie gminy Wąsewo występuje bardzo licznie. Najbliższe miejsce bytowania tego gatunku zinventaryzowano w odległości ok. 1 km od obszaru Planu położonego w m. Bagatele.

Zagrożeniami dla tego gatunku jest utrata miejsc gniazdowania poprzez zalesianie pól w pobliżu lasów (planowe lub w wyniku sukcesji) lub powstawanie na tych terenach zabudowy, drapieżnictwo (gatunek gniazduje na ziemi), ubytek powierzchni otwartych w kompleksach leśnych w efekcie zakładania zbyt małych powierzchni zrębowych.

Celem działań ochronnych jest utrzymanie liczebności gatunku na co najmniej aktualnym poziomie z uwzględnieniem naturalnych fluktuacji liczebności gatunku oraz utrzymanie w krajobrazie właściwego (na podstawie zaplanowanej inwentaryzacji) udziału siedlisk optymalnych dla lerki w postaci ubogich i piaszczystych gruntów zarastających murawami napiaskowymi i nalotami sosnowymi (udział tych siedlisk, w odniesieniu do zinventaryzowanego arealu, w skali obszaru nie powinien się zmniejszać), a także utrzymanie w granicach obszaru Natura 2000 odpowiedniego udziału siedlisk optymalnych dla lerki w postaci zrębów, upraw i młodników na siedliskach boru świeżego i boru mieszanego świeżego do wieku 15 lat.

W Planie zadań ochronnych dla ww. Obszaru ustalono działania ochronne. Mają one w większości na celu utrzymanie istniejącej populacji ptaków, będących przedmiotem ochrony, poprzez zachowanie i aktywne kształtowanie siedlisk zajmowanych przez te gatunki. W obszarze Planu nie wskazano terenów szczególnych działań.

Obszar Planu położony w sołectwie Bagatele położony w obszarze Natura 2000 obecnie jest częściowo zabudowany w postaci zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, a częściowo jest pokryty przez sezonowe uprawy roślin. Brak na nim jakichkolwiek zadrzewień, w tym starych drzew dziuplastych stanowiących potencjalne miejsce bytowania dudka. Podobny krajobraz znajduje się w jego najbliższym sąsiedztwie, aczkolwiek, w niedużej odległości od niego znajdują się niewielkie kompleksy leśne zbudowane głównie z sosny zwyczajnej, rzadziej brzozy, rozrzucone pośród pól uprawnych. W obszarze Planu położonym w sołectwie Bagatele, jak również w promieniu co najmniej 750 m od niego, nie stwierdzono występowania lęgów lub żerowisk osobników gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony w ww. OSO.

W sporządzanym Planie w ww. obszarze dopuszczono powiększenie istniejącego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, ustalając zabudowę ekstensywną, z minimalnym udziałem powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 60% powierzchni działki budowlanej. Spowoduje to zmianę sposobu zagospodarowania i użytkowania części tego terenu (i adaptację istniejącego zagospodarowania na drugiej części tego terenu), jednak przy zachowaniu znacznego udziału terenów zieleni, które mogą być miejscem rozmnażania i żerowania drobnym zwierząt, takich jak owady, które są jednym ze składników pożywienia ptaków. Planowana w tym rejonie zabudowa będzie uzupełnieniem już istniejącej, a więc jej realizacja nie przyczyni się do wzrostu rozproszenia elementów antropogenicznych w OSO, dodatkowo zaplanowano ją na skraju tego obszaru ochrony przyrody. W obowiązujących planach miejscowych, w otoczeniu obszaru położonego w sołectwie Bagatele, w obszarze Natura 2000 ustalono podstawowo tereny rolnicze i leśne. Nie nastąpi więc zasadnicza redukcja ww. terenów otwartych, będących miejscem bytowania i żerowania występujących w tym rejonie OSO gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony związanych z mozaiką muraw i zadrzewień.

Jednym z istotnych dla zachowania przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 ustaleń Planu jest zakaz prowadzenia działalności m.in. usługowej, która może spowodować przekroczenie standardów

jakości środowiska poza granicami nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny (zakaz ten nie dotyczy inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, jeżeli taka inwestycja jest zgodna z przepisami odrębnymi). W wyniku postępowania w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszarze Natura 2000 organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji określi czy inwestycja ma znaczący negatywny wpływ na siedliska i gatunki ptaków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. W przypadku stwierdzenia możliwego negatywnego wpływu, i przy braku możliwości zastosowania środków kompensujących, taka inwestycja nie zostanie zrealizowana. Ze względu na powyższe ustalenie nie przewiduje się negatywnego oddziaływania planowanego zagospodarowania na chronioną awifaunę i zajmowane przez nią siedliska.

Dla ochrony gatunków ptaków, będących przedmiotem ochrony w OSO, korzystne jest również nie dopuszczenie na wszystkich obszarach Planu możliwości lokalizowania instalacji do wytwarzania energii wykorzystujących w procesie przetwarzania energię wiatru (za wyjątkiem mikroinstalacji lokalizowanych w terenach zabudowy zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym), a więc dużych farm wiatrowych będących zagrożeniem dla przelatujących ptaków.

Znaczna część wymienionych w rozdziale 8 zagrożeń wskazanych w Standardowym Formularzu Danych tego obszaru Natura 2000 to zagrożenia, na które regulacje planu miejscowego nie mają wpływu. Dotyczy to takich ustaleń jak zaniechanie lub brak koszenia, restrukturyzacja gospodarstw domowych, intensywne koszenie lub intensyfikacja koszenia, usuwanie żywopłotów i zagajników lub roślin karłowatych czy intensywne utrzymywanie parków publicznych i czyszczenie plaż. Z pośród wymienionych w SFD zagrożeń zagrożeniami, na które mają wpływ ustalenia planu miejscowego są: urbanizacja – wnikanie zabudowy rozproszonej, budowa dróg oraz zalesianie terenów otwartych. Dopuszczając w Planie w sołectwie Bagatele nieduże powiększenie istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej położonych przy funkcjonującej drodze gminnej realizacja ustaleń Plan nie będzie oddziaływać na rozbudowę układu komunikacyjnego czy wpływać na zalesienie terenów otwartych w OSO. Jak wskazano wyżej również nie przewiduje się rozpraszania zabudowy, a jedynie jej niewielkie powiększenie w rejonie gdzie zabudowa obsługiwana jest przez już istniejącą lokalną drogę. Z tego względu należy uznać, że ustalenia Planu nie będą eskalować istniejących zagrożeń wymienionych w SFD. Analizując również wskazane wyżej zagrożenia dla przedmiotów ochrony bytujących i żerujących w dalszym otoczeniu obszaru Planu położonego w sołectwie Bagatele należy uznać, iż nieduże powiększenie istniejącego terenu zabudowy nie spowoduje utraty siedlisk tych gatunków.

Ustalenia Planu nie generują znaczącego zwiększenia ruchu pojazdów w obrębie ww. OSO, który mógłby stanowić uciążliwość hałasową, w tym płoszyć zwierzęta. Jako istotne dla ochrony ptaków i zajmowanych przez nie siedlisk należy uznać ograniczenie możliwości przedostawania się zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych poprzez wprowadzenie nakazu oczyszczania ścieków bytowych i technologicznych oraz zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych przed zrzutem do odbiornika (patrz podrozdział: Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania zanieczyszczeń do wód i gleb), a także ograniczenie możliwości emisji zanieczyszczeń atmosferycznych – emisji niskiej oraz ze źródeł technologicznych (patrz podrozdział: Przewidywane zagrożenia wynikających z wprowadzania gazów i pyłów do powietrza).

Podsumowując, realizacja ustaleń Planu nie będzie miała wpływu na intensyfikację zagrożeń wymienionych w Standardowym Formularzu Danych tego obszaru.

10.5. Ocena oddziaływania projektu Planu na krajobraz, zabytki i dobra materialne

W obrębie obszaru Planu położonego w sołectwie Wąsewo znajduje się cmentarz parafialny – rzymskokatolicki, którego najstarsza część w 1986 r. została wpisana do rejestru zabytków pod numerem A-538. Cmentarz ten został założony w 1857 r. Znajduje się na nim m.in. cenny grób porucznika Grabczewskiego, organizatora obwodu AK, ponadto znajduje się tu około 10 nagrobków pochodzących z przed II wojny światowej. W sąsiedztwie tej najstarszej części cmentarza znajduje się drewniana kaplica cmentarna z końca XIX w. (dawniej zlokalizowana na terenie cmentarza) ujęta w Gminnej Ewidencji Zabytków.

Ponadto w sołectwie Mokrylas Szlachecki, w obszarze Planu znajduje się fragment stanowiska archeologicznego (średniowieczny ślad osadniczy) również ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków. W stosunku do stanowisk

archeologicznych obowiązują przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, określające zasady wykonywania robót budowlanych na ich terenie.

Ponadto obszary Planu nie przedstawiają istotnych walorów krajobrazu kulturowego, wymagających wprowadzenia w planie miejscowym ustaleń dotyczących ich zasad ochronnych. Tereny te przedstawiają typowy krajobraz rolniczy, głównie z zabudową zagrodową lub mieszkaniową jednorodzinną, niską, w sołectwie Wąsewo również zabudową usługową.

Wszystkie budynki położone w obszarach Planu i w ich sąsiedztwie to budynki niskie od ok. 5 m do maksymalnie 12 m wysokości, najczęściej z dachami pochyłymi. Dominuje tu stonowana kolorystyka elewacji i dachów.

W obrębie przedmiotowego obszaru nie typuje się obiektów, które wymagają szczególnej ochrony planistycznej.

W Planie wskazano ochronę obiektów i obszarów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków, w tym będących w rejestrze zabytków oraz wskazano na obowiązek przestrzegania zasad ochrony ustalonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami lub Prawa budowlanego. Przepisy dotyczące obiektów budowlanych będących w Gminnej Ewidencji Zabytków, w tym w rejestrze zabytków, określają zasady uzgadniania wszelkich prac budowlanych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, zaś przepisy dotyczące stanowisk archeologicznych określają m.in. zasady prowadzenia badań archeologicznych oraz ich dokumentacji w przypadku wykonywania robót ziemnych lub dokonywania zmian charakteru dotychczasowej działalności, na terenie zabytku archeologicznego, która to działalność może doprowadzić do przekształcenia lub zniszczenia zabytku archeologicznego.

W wyniku realizacji ustaleń obecnie sporządzanego Planu na części terenów rolniczych powstanie nowe zagospodarowanie w postaci zabudowy zagrodowej lub mieszkaniowej jednorodzinnej. Sporządzany dokument ma również funkcję porządkującą w stosunku do terenów istniejącej i planowanej w dotychczasowych aktach prawa miejscowego, zabudowy. Plan miejscowy, zgodnie z obowiązującą aktualnie wersją ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie określa zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane. W zakresie więc kształtowania jakości krajobrazu na nowych terenach zabudowy, ustalenia Planu odnoszą się głównie do gabarytów budynków i budowli, a także ich kolorystyki i materiałów z jakich mogą być wykonane.

Aby kształtować krajobraz kulturowy na terenie gminy Wąsewo wprowadzono szereg ustaleń określających parametry i wskaźniki zabudowy oraz zagospodarowania terenów położonych w obszarze Planu:

- maksymalną wysokość budynków:
  - 10 m – dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych i mieszkalnych w zabudowie zagrodowej (w terenach MN, MNu, MU, RM) oraz budynków usług w terenach MNu, budynków infrastruktury technicznej – wodociągów,
  - 12 m – dla budynków gospodarczych w zabudowie zagrodowej (RM), budynków usługowych w terenach MU, U, UPZ,
  - 15 m – dla budynków w terenie PU,
  - 6 m – dla budynków gospodarczych i garażowych w terenach MN, MNu i MU, budynków usługowych w terenach ZCu i ZP, kaplicy cmentarnej na terenie ZC;
- geometrię dachów:
  - dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych i mieszkalnych w zabudowie zagrodowej ustalono dachy pochyłe: dwu lub wielospadowe o jednakowym kącie nachylenia głównych połaci dachowych od 20° do 45°;
  - dla pozostałych budynków ustalono: dachy płaskie lub dachy pochyłe o kącie nachylenia głównych połaci dachowych od 12° do 45°;
- formę i kolorystykę elewacji:
  - naturalne kolory materiałów takich jak kamień, drewno, cegła ceramiczna, aluminium, miedź, stal nierdzewna,
  - tyniki w kolorach pastelowych w odcieniach bieli, szarości, żółci, brązu, a na budynkach usługowych i produkcyjnych dopuszczono dla zaakcentowania elementów ważnych dla budynku ze względów kompozycyjnych, stosowanie innych barw, w tym o kontrastowej kolorystyce, na powierzchni elewacji budynku nie przekraczającej 30% jej powierzchni;

- kolorystykę i pokrycie dachów pochyłych: blachą w kolorze naturalnym lub dachówką ceramiczną, bitumiczną lub materiałem dachówko podobnym w odcieniach: czerwieni, brązu, szarości, grafitu lub ciemnej zieleni.

Jak wynika z zaprezentowanego zestawienia planuje się lokalizację budynków o gabarytach w większości korespondujących z gabarytami istniejących budynków. Zaplanowano nową zabudowę o wyrównanej wysokości, łagodnej kolorystyce elewacji oraz tradycyjnej kolorystyce dachów pochyłych. Korzystne jest ustalenie w Planie strefy zieleni izolacyjnej od zachodniej granicy zaadaptowanego z dotychczasowego prawa miejscowego terenu produkcji, składów, magazynów, usług, tj. od granicy która sąsiaduje z planowanym terenem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Zielen ta, co najmniej w okresie wegetacyjnym, będzie tworzyła kurtynę izolując wizualnie tereny o różnym przeznaczeniu. W rejonie tym wprowadzono również nieprzekraczalną linię zabudowy, dzięki której realizowane budynki produkcji, magazynów bądź usług będą musiały być odsunięte od ww. terenu zabudowy mieszkaniowej.

Dla jakości krajobrazu istotne jest również ustalenie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej na planowanych terenach zabudowy. Zachowanie w obrębie terenów zabudowy części obszaru w postaci terenów zieleni będzie pozytywnie oddziaływać na odbiór wizualny tych terenów.

Krótkoterminowo, podczas realizacji ustaleń Planu może ucierpieć estetyka przedmiotowego terenu (oddziaływania niekorzystne, krótkoterminowe), co będzie związane z procesami budowlanymi. Na etapie funkcjonowania zabudowy, dopuszczone ustaleniami Planu budynki swym charakterem, usytuowaniem i kubaturą nie powinny odbiegać od zabudowy okolicznych terenów.

10.6. Ocena oddziaływania projektu Planu na ludzi – podsumowanie analiz

Podsumowując analizy zawarte w niniejszej prognozie należy stwierdzić, że:

- w obrębie gminy nie występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią;
- w obrębie gminy nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemi zgodnie z ewidencją takich terenów prowadzoną przez Starostę;
- w obszarze Planu lokalnie istnieje niebezpieczeństwo wystąpienia zagrożeń związanych z pożarami - Plan uwzględnia obowiązek przestrzegania przepisów prawnych określonych w *rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* w zakresie sytuowania nowej zabudowy od granicy lasów, rozumianych jako grunt leśny określony na mapie ewidencyjnej lub teren przeznaczony w miejscowym planie jako leśny, w odległości co najmniej 12 m – w tym w obrębie terenów 4MN, 5MN, 7MN, 3RM, 5MNU określono nieprzekraczalne linie zabudowy w odległości co najmniej 12 m od konturu lasu;
- planowane tereny zabudowy przeznaczone na pobyt ludzi w większości sytuacji atmosferycznych będą dobrze przewietrzane, dzięki prądom powietrza napływającym z terenów otwartych, zaplanowana stosunkowo niska i w większości ekstensywna zabudowa zapewnia prawidłowe warunki nasłonecznienia, a położenie planowanych terenów zabudowy poza dnami dolin rzecznych i poza rozległymi obniżeniami terenu zapewnia prawidłowe warunki wilgotności powietrza;
- docelowy nakaz zaopatrzenia w wodę z instalacji gminnej gwarantuje zaopatrzenie ludności w wodę dobrej jakości, większość zaplanowanych nowych terenów zabudowy jest usytuowana wzdłuż istniejącej sieci wodociągowej;
- regulacja gospodarki ściekami oraz odpadami zapobiega przedostawaniu się zanieczyszczeń do gleb i wód, w tym głębiej położonych wód podziemnych, z których czerpią ujęcia gminne, poza obszarem Planu oraz pojedyncze indywidualne gospodarstwa na terenie gminy. Obszary Planu nie znajdują się w strefach pośrednich ochrony ujęć wód czy w obszarach ochrony Głównych Zbiorników Wód Podziemnych;
- ustalenia Planu zapobiegają realizacji na terenach zabudowy przeznaczonych do pobytu ludzi urządzeń i obiektów stanowiących źródło ponadnormatywnych zanieczyszczeń powietrza, hałasu i drgań oraz nie planuje się nowych budynków przeznaczonych na pobyt ludzi narażonych na takie oddziaływania. Ustalenia Planu nie generują powstania nowych źródeł istotnych uciążliwości, co wynika z ustalenia, że oddziaływanie instalacji realizowanych na poszczególnych

terenach nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza granicami nieruchomości, do której eksploatujący instalację posiada tytuł prawny;

- ustalenia Planu nie generują nowych obszarów, gdzie przebywają ludzie, narażonych na niedotrzymanie norm promieniowania elektromagnetycznego w środowisku;
- ustalenia Planu nie generują zagrożenia poważnymi awariami, w tym w obszarze Planu nie przewiduje się lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, o których mowa w *ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*.

Reasumując - nie przewiduje się znaczącego, negatywnego oddziaływania zmiany ustaleń prawa miejscowego w gminie Wąsewo na ludzi. Ponadto w Planie zaadaptowano teren zieleni urządzonej wyznaczony w dotychczasowym prawie miejscowym. Po jego zrealizowaniu może być to teren aktywnego i biernego wypoczynku niezbędnego dla zdrowia fizycznego i psychicznego ludzi.

11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Analizowany obszar Planu znajduje się w znacznej odległości od granic Polski: ok. 150 km od wschodniej granicy kraju, ok. 160 km do północnej granicy, ok. 380 km do południowej granicy i ok. 500 km do zachodniej granicy kraju (podane odległości zostały zmierzone w linii prostej). Z przeprowadzonej w rozdziale 10 niniejszej prognozy oceny przewidywanych znaczących oddziaływań ustaleń Planu wynika, iż ustalenia sporządzanego dokumentu nie będą generowały tak odległych w przestrzeni skutków. Z tego względu należy uznać, że nie wystąpi możliwość oddziaływania transgranicznego na środowisko, o którym mowa w art. 104 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

III. ROZWIĄZANIA ŁAGODZĄCE, ALTERNATYWNE I KOMPENSACYJNE

Prognozuje się, na podstawie przeprowadzonych w niniejszym dokumencie analiz, iż wywołane realizacją ustaleń przedmiotowego Planu zmiany stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego będą ograniczać się przede wszystkim do obszarów gdzie planuje się zmianę sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu. Nie przewiduje się, w skutek realizacji sporządzanego dokumentu planistycznego, wystąpienia znaczących negatywnych zmian na terenach mających najistotniejsze znaczenie dla funkcjonowania przyrodniczego w analizowanych rejonach gminy Wąsewo i w ich sąsiedztwie, w tym w szczególności na Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Puszcza Biała”, w obrębie Systemu Przyrodniczego Gminy określonego w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsewo, a także długookresowo na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych wyznaczonych dla migracji dużych zwierząt przez Zakład Biologii Ssaków PAN w Białowieży.

W związku z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań, mogących być rezultatem realizacji ustaleń Planu na środowisko, w tym w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także ze względu, iż niniejsze opracowanie stanowi integralny element Planu i w związku z tym korekty dotyczące zapobiegania i ograniczania zagrożeń środowiska przyrodniczego i kulturowego były wprowadzane na bieżąco przy współpracy autorów Planu i prognozy, ograniczono więc do minimum negatywne oddziaływanie Planu na środowisko, biorąc pod uwagę dostępne środki oraz uwarunkowania prawne, w tym przyjęte dla tego obszaru Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsewo i inne regionalne, krajowe lub europejskie dokumenty strategiczne. W związku z tym w prognozie **nie przedstawia się rozwiązań łagodzących - zapobiegających lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko**.

Biorąc pod uwagę cele i możliwe do zastosowania regulacje sporządzanego dokumentu określone w prawie powszechnym, a także fakt, iż zastosowane w przedmiotowym Planie rozwiązania, w tym środki łagodzące, nie wywołują lub niwelują istotne negatywne zagrożenia dla celów i przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000, a także dla stanu i funkcjonowania środowiska, **nie proponuje się rozwiązań alternatywnych**. Z tego również względu **nie proponuje się działań kompensacyjnych**.

STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentów obrębów geodezyjnych Bagatele, Mokrylas Szlachecki, Mokrylas Włociański, Rząśnik Włociański, Ulasek, Wąsewo, Wąsewo-Kolonia, Zastawie w gminie Wąsewo, jako element postępowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, została opracowana stosownie do zapisów art. 17 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w zakresie zgodnym z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wytycznych określonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowi Mazowieckiej. Podstawą odniesienia w prognozie była obecna sytuacja scharakteryzowana na podstawie: Opracowania ekofizjograficznego gminy Wąsewo, Programu ochrony środowiska, wizji terenowej, aktualnych danych dotyczących stanu środowiska, wyposażenia w infrastrukturę techniczną oraz danych dotyczących form ochrony przyrody, a także sytuacja planowana w obowiązujących aktach prawa miejscowego i dokumentach planistycznych, której oddziaływanie na środowisko zostało scharakteryzowane w prognozach oddziaływania na środowisko. W trakcie opracowywania prognozy wykorzystano z aktualnych danych znajdujących się na stronach internetowych instytucji monitorujących i udostępniających dane o środowisku, w tym z opracowań dotyczących monitoringu środowiska, a także rejestrów, ewidencji i innych publikacji o środowisku.

Planem zostało objętych 9 obszarów położonych w gminie Wąsewo zajmujących powierzchnię około 42 ha, tj. ok. 0,35% powierzchni całej gminy. Tereny te są obecnie zajęte przede wszystkim przez uprawy rolne położone głównie na gruntach niskich i średnich klas bonitacyjnych, a także stanowią tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej. Położone są w obrębie wysoczyzny moreny dennej, wzgórz kemowych i moreny czołowej, równiny sandrowej i dolin niewielkich cieków wodnych. Wierzchnią warstwę utworów powierzchniach w tych obszarach stanowią głównie gliny zwałowe piaszczyste oraz piaski ze żwirem o pochodzeniu wodnolodowcowym i lodowcowym. Lokalnie występują również piaski humusowe i namuły torfiaste. Na terenie opracowania nie występują naturalne zbiorniki wód powierzchniowych, natomiast w jednym z obszarów usytuowany jest rów melioracyjny stanowiący urządzenie wodne. Wody gruntowe występują w przeważającej części terenu na głębokości od 2 do 4 m p.p.t. Głębiej są zlokalizowane jedynie na terenach wzgórz kemowych (poniżej 4 m p.p.t.), zaś płycej na terenach położonych w dolinach cieków (od 1 m do 2 m p.p.t.). Obszary opracowania są pokryte przez monokulturowe uprawy oraz zbiorowiska roślin towarzyszących uprawom rolniczym, zbiorowiska trawiaste pastwisk oraz zbiorowiska towarzyszące zabudowie, a także lokalnie przez zadrzewienia oraz niewielki las (o powierzchni 0,13 ha). Opisane biocenozy są miejscem bytowania pospolitych gatunków zwierząt.

Obszary Planu odznaczają się w dużej części niskimi walorami przyrodniczymi. Większość z nich, za wyjątkiem obszaru położonego w sołectwie Bagatele, znajduje się poza obszarami ochrony przyrody wyznaczanymi na podstawie przepisów o ochronie przyrody. Również znaczna część z nich, poza jednym fragmentem terenu usytuowanym w zachodniej części sołectwa Ulasek, jest położona poza Systemem Przyrodniczym Gminy wyznaczonym w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsewo. Obszar Planu zlokalizowany w sołectwie Bagatele znajduje się na skraju Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków sieci Natura 2000 „Puszcza Biała” PLB 140007.

Większość występujących na analizowanym obszarze problemów środowiska należy zaliczyć do mało lub umiarkowanie znaczących. W rejonach opracowania wskazano następujące problemy:

- lokalne, nieduże przekształcenie gleby i rzeźby terenu związane z użytkowaniem gruntu na cele sezonowych upraw, z realizacją i funkcjonowaniem zabudowy, cmentarza i układu komunikacyjnego. Do istotnej zmiany ukształtowania terenu doszło w sołectwie Wąsewo-Kolonia, gdzie nielegalnie wydobywano kruszywo naturalne. Na terenie opracowania brak jest wyróżniających się form rzeźby terenu, a przekształcenia są stosunkowo nieduże;
- zmiany bilansu wodnego wynikające z położenia tych obszarów w terenach pokrytych najczęściej niską roślinnością lub pozbawionym stałej roślinności - stale uprawianych, zmeliorowanych lub

pokrytych materiałami nieprzepuszczalnymi. Powoduje to zwiększenie odpływu wód opadowych do wód powierzchniowych. Wg opracowanego w 2020 r. *Planu przeciwdziałania skutkom suszy* podstawowym zagrożeniem dla gminy jest susza hydrogeologiczna związana ze zmniejszeniem zasobności wód podziemnych, a w nieco mniejszym stopniu susza rolnicza związana z niedoborem wody dla roślin, spowodowana nadmiernym przesuszaniem gleby;

- zagrożenie przedostawaniem się zanieczyszczeń do wód i gleb w związku z brakiem, na znacznej części obszarów Planu, kanalizacji sanitarnej, a także w związku z wykorzystaniem na tych terenach gruntów rolnych. Szczególne zagrożenie stanowią obszary intensywnego stosowania nawozów i środków ochrony roślin, których nadmiar spłukiwany jest z pól uprawnych i przedostaje się do układu hydrologicznego (głównie związki azotu i fosforu). Dotyczy to przede wszystkim terenów o małej przydatności dla rolnictwa, które dominują na terenie Planu. Ponadto w sołectwach Wąsewo, Wąsewo-Kolonia, Mokrylas Szlachecki i Mokrylas Włościański potencjalnym zagrożeniem dla jakości wód gruntowych jest użytkowanie cmentarza;
- zagrożenie zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego związane z emisją niską zanieczyszczeń pochodzącą ze spalania paliw stałych w indywidualnych piecach, w większości których wykorzystywane są paliwa zawierające duże ładunki zanieczyszczeń (węgiel kamienny i pochodne, w tym ekogroszek, a także drewno, odpady);
- występowanie obszarów narażonych na promieniowanie elektromagnetyczne związane z przebiegiem linii elektroenergetycznych średniego napięcia;
- występowanie obszarów potencjalnie narażonych na hałas komunikacyjny związany z ruchem pojazdów na drodze krajowej nr 60.

Dla omawianych obszarów ustanowiono prawo miejscowe w zakresie planowania przestrzennego. W obowiązujących dla tych obszarów planach miejscowych wyznaczono tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej, w tym usług publicznych, produkcji, składów, magazynów, cmentarza wraz z jego zapleczem, zieleni urządzonej, tereny rolnicze, leśne oraz komunikacji, w tym zaplecza komunikacji samochodowej. Sporządzany aktualnie projekt Planu adaptuje część ustaleń obowiązujących planów miejscowych w zakresie wytyczonych terenów zabudowy i terenów komunikacji. Zaplanowano natomiast przekształcenie części gruntów użytkowanych rolniczo w tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej oraz powiększenie cmentarza. W Planie ustalono następujące tereny funkcjonalne, adaptując wcześniejsze ustalenia planów i wprowadzając tereny o nowym przeznaczeniu:

MN - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

MNu - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług,

MU - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej,

RM - zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych,

U - zabudowy usługowej,

UPZ - zabudowy usług publicznych (usługi oświaty i opieki nad dziećmi, kultury, administracji, zdrowia, opieki społecznej, pocztowe, bezpieczeństwa publicznego, w tym straży pożarnej) z zielenią urządzonej. Przeznaczeniem dopuszczalnym terenu, za wyjątkiem strefy 50 m od cmentarza czynnego określonej na rysunku Planu, są usługi gastronomii,

PU - zabudowy produkcji, składów, magazynów, usług,

ZCu - zaplecza cmentarza czynnego z zakazem pochówków, katakumb i kolumbarium,

ZC - cmentarza czynnego. Przeznaczeniem dopuszczalnym terenu jest zabudowa służąca obsłudze terenu,

ZP - zieleni urządzonej, sportu i rekreacji. Przeznaczeniem dopuszczalnym terenu są usługi służące obsłudze terenu z zakresu usług gastronomii, kultury i edukacji,

R - rolnicze,

RZL - rolnicze z dopuszczeniem zalesień,

ZL - lasu,

WR - urządzeń wodnych - rowu,

KS - parkingu,

KDZ - drogi publicznej klasy zbiorczej,

KDL - drogi publicznej klasy lokalnej,

KDD - drogi publicznej klasy dojazdowej,

KD - stanowiące fragmenty dróg publicznych (klasy zbiorczej, lokalnej i dojazdowej).

W celu ochrony wartości środowiska i kształtowania dobrych warunków życia mieszkańców w Planie zostały określone m.in. zasady lokalizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony stanu sanitarnego powietrza, klimatu akustycznego, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, gospodarki odpadami stałymi, ochrony wartości krajobrazu, a także minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych. Prawidłowo określono zasady obowiązujące w strefach od czynnego cmentarza zgodnie z przepisami ogólnymi z tego zakresu.

Skutki oddziaływania realizacji ustaleń Planu są związane z powiększeniem obszarów zabudowy w krajobrazie wiejskim. Ustalenia Planu są zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi gminy określonymi w „Opracowaniu ekofizjograficznym” oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsewo.

Ustalenia Planu uwzględniają obowiązujące akty prawne dotyczące ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego, co będzie sprzyjać zachowaniu odpowiedniej jakości środowiska i życia mieszkańców tych terenów. Realizacja ustaleń Planu przyczyni się do uregulowania gospodarki wodno-ściekowej i zaopatrzenia w energię, w tym energię cieplną. W sposób prawidłowy ograniczono źródła emisji zanieczyszczeń wód, gleb oraz powietrza, a także hałasu i pól elektromagnetycznych. W projekcie Planu nie przewiduje się sytuowania obiektów i urządzeń, których oddziaływanie mogłoby powodować przekroczenie standardów jakości poszczególnych komponentów środowiska.

Realizacja ustaleń Planu może przyczynić się lokalnie do:

- ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej na terenach obecnie niezagospodarowanych i nie planowanych do zabudowy w obowiązujących aktach prawa miejscowego o ok. 5,7% powierzchni opracowania i degradacji na tych obszarach pokrywy glebowej i szaty roślinnej (oddziaływanie stałe),
- niewielkiej zmiany ukształtowania terenu na planowanych nowych terenach zabudowy i powiększenia cmentarza (oddziaływanie stałe),
- wprowadzenia nasadzeń zieleni urządzonej na planowanych terenach zabudowy, z możliwością introdukcji gatunków obcych (oddziaływanie stałe),
- długoterminowego lub stałego niewielkiego pogorszenia warunków klimatu akustycznego głównie wzdłuż dróg, związanego z obsługą komunikacyjną wyznaczonych, nowych terenów zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej (oddziaływanie ma znaczenie skumulowane razem z innymi terenami zabudowy w gminie),
- długoterminowego lub stałego niewielkiego zwiększenia emisji zanieczyszczeń atmosferycznych spowodowanej obsługą komunikacyjną nowo planowanego zagospodarowania i użytkowania terenów, a także zasilaniem budynków w ciepło (oddziaływanie ma znaczenie skumulowane razem z innymi terenami zabudowy w gminie),
- długoterminowego lub stałego zwiększenia leja depresyjnego wokół ujęć wód gminnych znajdujących się poza obszarem Planu w związku z poborem wód na potrzeby planowanych terenów zabudowy (oddziaływanie ma znaczenie skumulowane razem z innymi terenami zabudowy w gminie),
- długoterminowego lub stałego zwiększenia ilości odprowadzanych ścieków sanitarnych do oczyszczalni ścieków (co oddziałuje pośrednio na jakość wód w rzece Czerna) lub do gruntu z przydomowych oczyszczalni ścieków oraz odpadów stałych, w tym zbieranych nieselektywnie (co oddziałuje pośrednio na powstanie wzniesienia na terenie składowiska odpadów) (oddziaływanie ma znaczenie skumulowane razem z innymi terenami zabudowy w gminie),
- niedużej stałej zmiany walorów krajobrazowych terenu przy zachowaniu zasad ładu przestrzennego w związku z powstaniem nowych terenów zabudowy.

Wywołane realizacją ustaleń Planu przekształcenia środowiska przyrodniczego ograniczają się przede wszystkim do obszarów gdzie planuje się zmianę sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu (za wyjątkiem poboru wody, odprowadzania ścieków i odpadów). Nie będą wpływały w sposób istotny negatywnie na funkcjonowanie przyrodnicze na otaczających terenach - w tym na funkcjonowanie i spójność systemu obszarów podlegających ochronie przyrody, w tym na obszar Natura 2000 „Puszcza Biała”, a także inne obszary, w obrębie których występują gatunki podlegające

ochronie. W Planie usankcjonowano ochronę Systemu Przyrodniczego Gminy wyznaczonego w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsewo, zachowując teren położony w tym Systemie w istniejącym użytkowaniu. Nie przewiduje się ponadto wpływu planowanych inwestycji na środowisko poza granicami kraju, a także negatywnego wpływu Planu na zdrowie ludzi.

Plan wprowadza również szereg korzystnych dla środowiska i zdrowia ludzi ustaleń, w tym wymaganych przepisami odrębnymi. Do ustaleń oddziałujących pozytywnie w sposób stały lub długookresowy należy zaliczyć:

- określenie zasad zagospodarowania terenów zabudowy, w tym zachowanie części terenów rolniczych, lasu i dopuszczenie na jednym z terenów rolniczych zalesień, ustalenie minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej na terenach zabudowy (od 10 do 70% w zależności od terenu) oraz zaplanowanie, na dominującej części tych terenów, niskiej zabudowy - umożliwi zachowanie, na wysokim poziomie, funkcjonowania hydrologicznego (infiltrację wód opadowych do gruntu i ich retencję), klimatycznego (wymianę i regenerację powietrza - przy założeniu, że przy obiektach budowlanych powstanie zieleń urządzona) oraz na umiarkowanym poziomie funkcjonowania biologicznego (zachowanie i kształtowanie nowych miejsc bytowania drobnej fauny z założeniem j.w.),
- wprowadzenie zasad służących ochronie powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniami (w tym obowiązek stosowania w indywidualnych systemach grzewczych niskoemisyjnych czynników ciepła, takich jak prąd lub gaz, energii ze źródeł odnawialnych, a także innych czynników ciepła możliwych do wykorzystania zgodnie z aktualnymi regulacjami prawnymi z tego zakresu),
- wprowadzenie zasad służących ochronie jakości wód podziemnych i powierzchniowych (określenie zasad odprowadzania i oczyszczania ścieków bytowych, technologicznych oraz zanieczyszczonych wód deszczowych i roztopowych),
- wprowadzenie zasad służących ochronie przed hałasem (określenie norm akustycznych dla terenów podlegających ochronie),
- wprowadzenie zasad służących ochronie przed promieniowaniem elektromagnetycznym (poprzez nie dopuszczenie do lokalizowania budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w obrębie stref oddziaływania linii elektroenergetycznych średniego napięcia).

Podsumowując, w związku z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań, mogących być rezultatem realizacji ustaleń Planu na środowisko, w tym w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów - w niniejszym opracowaniu **nie przedstawia się rozwiązań łagodzących mających na celu ochronę środowiska, w tym obszarów Natura 2000.**

Ponieważ zastosowane w Planie rozwiązania, w tym środki łagodzące, nie wywołują lub niwelują istotne negatywne zagrożenia na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony występujących w otoczeniu terenów opracowania obszarów sieci Natura 2000, z tego względu **nie proponuje się rozwiązań alternatywnych.** Z tego również względu **nie proponuje się działań kompensacyjnych.**

Załącznik nr 1

Oświadczenie autora Prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Ja niżej podpisana, Małgorzata Hoser, oświadczam, że jako autor Prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentów obrębów geodezyjnych Bagatele, Mokrylas Szlachecki, Mokrylas Włociański, Rząśnik Włociański, Ulasek, Wąsewo, Wąsewo-Kolonia, Zastawie w gminy Wąsewo spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.) – ukończyłam studia magisterskie na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu SGGW na kierunku Architektura Krajobrazu, posiadam ponad 3-letnie doświadczenie w pracy w zespołach autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz byłam ponad pięciokrotnie członkiem zespołów autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Warszawa, dn. 2 marca 2022 r.

.....

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
 - MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
 FRAGMENTÓW OBRĘBÓW GEODEZYJNYCH BAGATELE, MOKRYLAS SZLACHECKI, MOKRYLAS
 WŁOŚCIAŃSKI, RZAŚNIK WŁOŚCIAŃSKI, ULASEK, WĄSEWO, WĄSEWO-KOLONIA, ZASTAWIE
 W GMINIE WĄSEWO**

OZNACZENIA PROGNOZY:

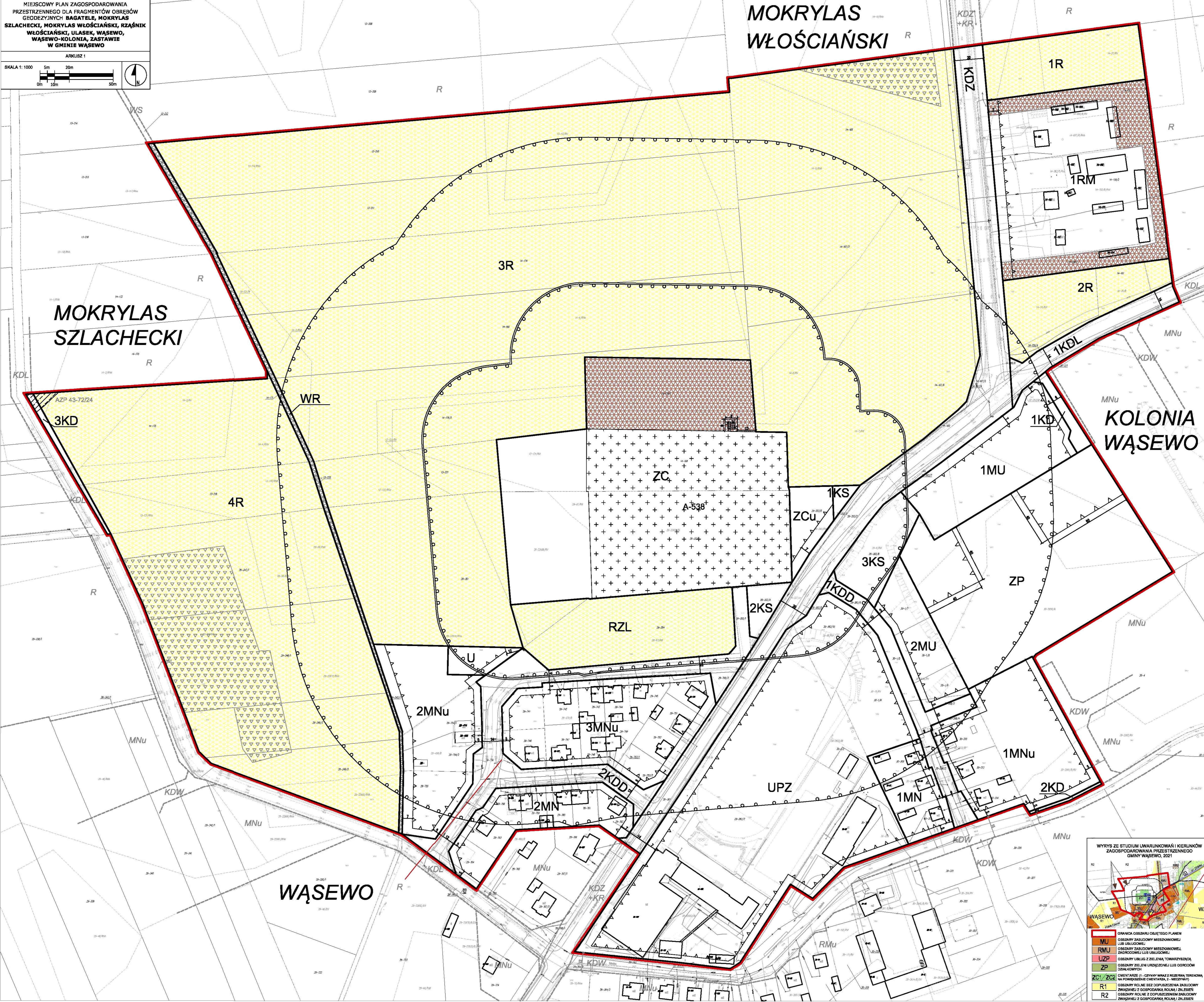
TERENY, KTÓRYCH ISTNIEJĄCY LUB ZAPLANOWANY W OBOWIĄZUJĄCYM PRAWIE MIEJSCOWYM SPOSÓB UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA NIE ULEGNIE ISTOTNEJ ZMIANIE W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	
brak oznaczenia	PRZEWIDYWANY BRAK ISTOTNYCH NEGATYWNYCH LUB POZYTYWNYCH ZMIAN ŚRODOWISKA: TERENY ISTNIEJĄCEJ ZABUDOWY I PLANOWANEJ W PRAWIE MIEJSCOWYM DO ZABUDOWY TERENY OTWARTE, W TYM GRUNTY ROLNE I LEŚNE - zachowanie istniejącego, umiarkowanego funkcjonowania przyrodniczego tj. biologicznego, hydrologicznego i klimatycznego
TERENY, KTÓRYCH ISTNIEJĄCY LUB PLANOWANY W OBOWIĄZUJĄCYM PRAWIE MIEJSCOWYM SPOSÓB UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA ULEGNIE ZMIANIE W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU W KIERUNKU ZGODNYM Z USTALENIAMI PLANU:	
	PRZEWIDYWANE ZMIANY STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA O CHARAKTERZE POZYTYWNYM - w obrębie tych terenów nastąpi zmiana przeznaczenia w prawie miejscowym z terenów otwartych na tereny rolnicze z dopuszczeniem zalesień. Przewiduje się dalszą poprawę funkcjonowania przyrodniczego: zwiększenie retencji wód przez rośliny i glebę, regenerację jakości powietrza, poprawę warunków funkcjonowania biologicznego
	PRZEWIDYWANE UMIARKOWANE ZMIANY STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA O CHARAKTERZE NEGATYWNYM - w obrębie tych terenów nastąpi zmiana przeznaczenia w prawie miejscowym z terenów otwartych na tereny ekstensywnej zabudowy. Przewiduje się nieduże ograniczenie funkcjonowania przyrodniczego, w zakresie funkcjonowania hydrologicznego, klimatycznego i biologicznego
	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ZMIANY STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA O CHARAKTERZE NEGATYWNYM - w obrębie tych terenów nastąpi zmiana przeznaczenia w prawie miejscowym z terenów otwartych na tereny umiarkowanej intensywnej zabudowy. Przewiduje się znaczące ograniczenie funkcjonowania przyrodniczego: ograniczenie swobodnej infiltracji wód opadowych w głąb profilu glebowego, ograniczenie funkcjonowania biologicznego w wyniku redukcji znacznej części powierzchni biologicznie czynnej

MOKRYLAS WŁOŚCIAŃSKI

MOKRYLAS SZLACHECKI

KOLONIA WĄSEWO

WĄSEWO

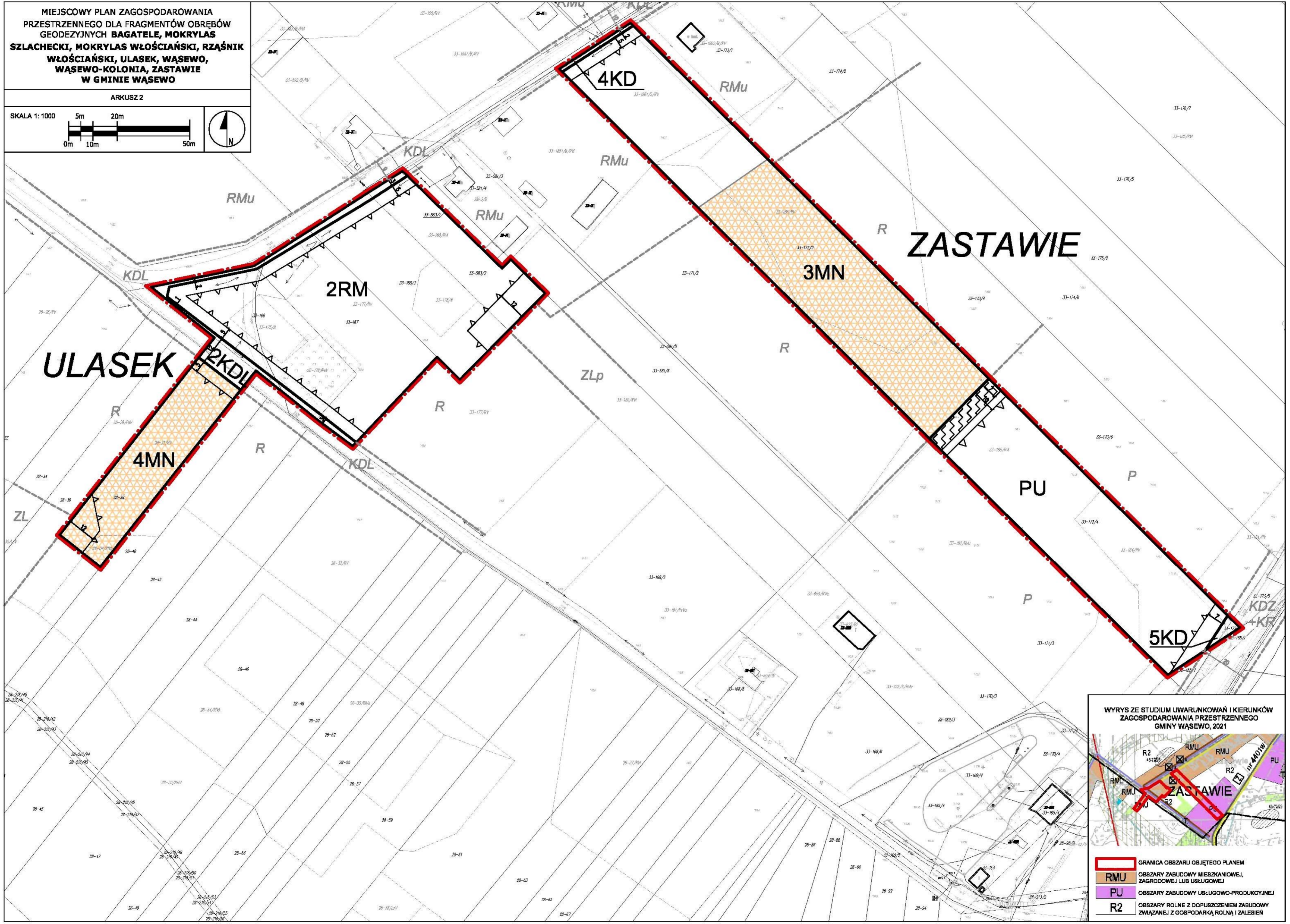
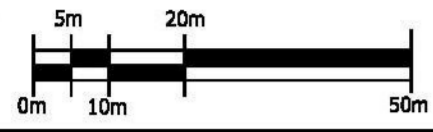
WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WĄSEWO, 2021

- GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM
- MU - OBSZARY ZABUDOWY MIESZKANOWEJ LUB USŁUGOWEJ
- RMU - OBSZARY ZABUDOWY MIESZKANOWEJ ZAGRODOWEJ LUB USŁUGOWEJ
- UZP - OBSZARY USŁUG Z ZIELENIĄ TOWARZYSZĄCĄ
- ZP - OBSZARY ZIELENI URZĄDOWEJ LUB OGRÓDÓW OSOBNYCH
- ZC1, ZC2 - CMENTARZE I - CZYNNY WNIAZ I REZERWA TERENOWA NA POWIERSZENIE CMENTARZA, I REZERWA
- R1 - OBSZARY ROLNE BEZ DOPUSZCZANIA ZABUDOWY ZWIĄZANEJ Z GOSPODARKĄ ROLNĄ I ZALĘSIEŃ
- R2 - OBSZARY ROLNE Z DOPUSZCZANIEM ZABUDOWY ZWIĄZANEJ Z GOSPODARKĄ ROLNĄ I ZALĘSIEŃ

MIEJSKOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA FRAGMENTÓW OBRĘBÓW GEODEZYJNYCH BAGATELE, MOKRYLAS SZLACHECKI, MOKRYLAS WŁOŚCIAŃSKI, RZAŃNIK WŁOŚCIAŃSKI, ULASEK, WĄSEWO, WĄSEWO-KOLONIA, ZASTAWIE W GMINIE WĄSEWO

ARKUSZ 2

SKALA 1: 1000

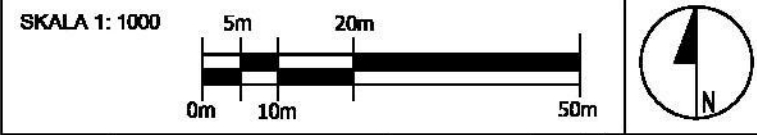
WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WĄSEWO, 2021

	GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM
	RMU OBSZARY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ, ZAGRODOWEJ LUB USŁUGOWEJ
	PU OBSZARY ZABUDOWY USŁUGOWO-PRODUKCYJNEJ
	R2 OBSZARY ROLNE Z DOPUSZCZENIEM ZABUDOWY ZWIĄZANEJ Z GOSPODARKĄ ROLNĄ I ZALEŚIEN

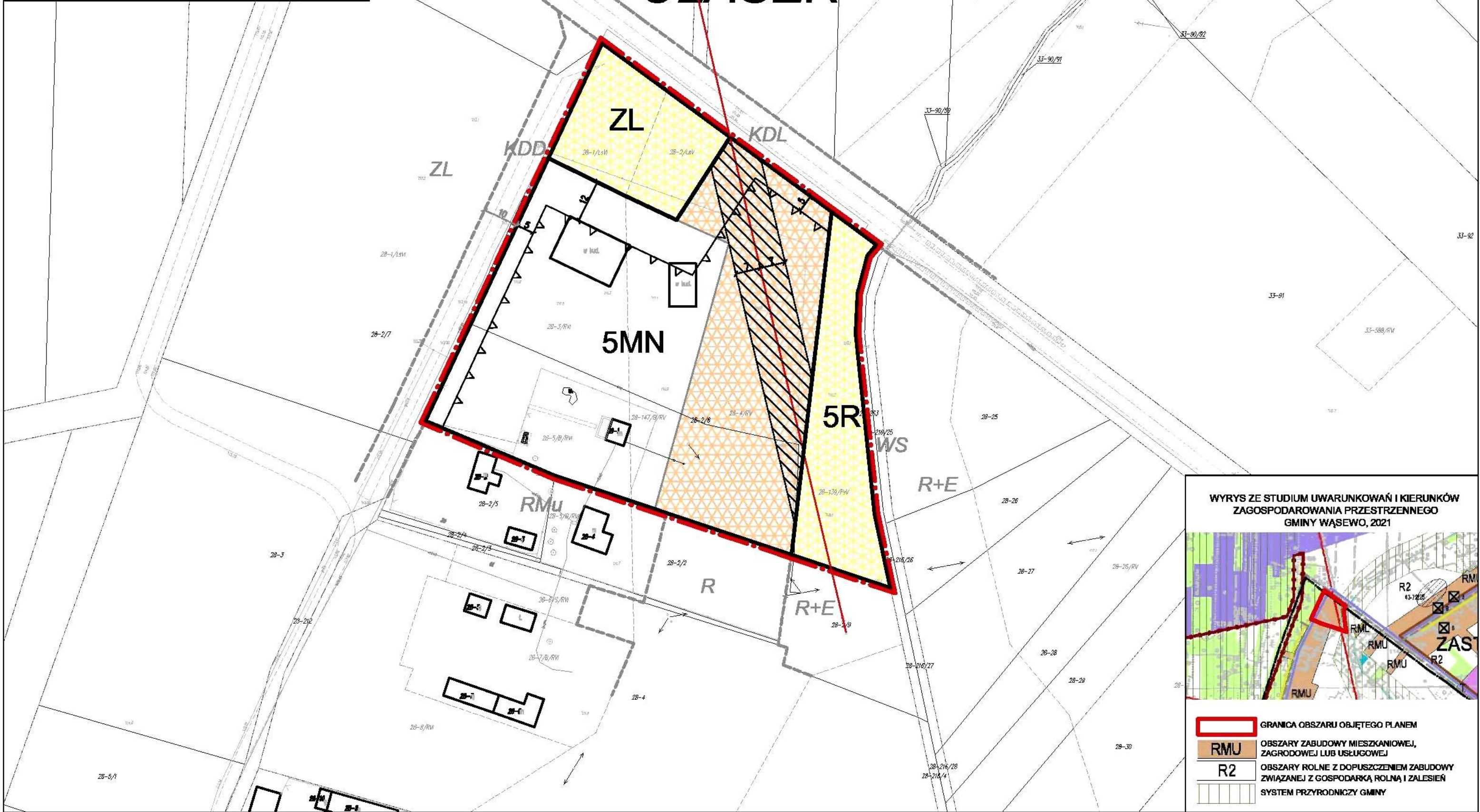

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA FRAGMENTÓW OBRĘBÓW GEODEZYJNYCH BAGATELE, MOKRYLAS SZLACHECKI, MOKRYLAS WŁOŚCIAŃSKI, RZAŚNIK WŁOŚCIAŃSKI, ULASEK, WĄSEWO, WĄSEWO-KOLONIA, ZASTAWIE W GMINIE WĄSEWO

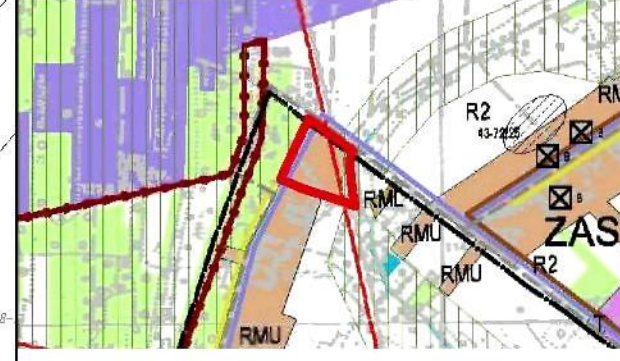
ARKUSZ 3

ULASEK

WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WĄSEWO, 2021

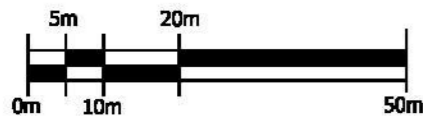

- GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM
- RMU OBSZARY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ, ZAGRODOWEJ LUB USŁUGOWEJ
- R2 OBSZARY ROLNE Z DOPUSZCZENIEM ZABUDOWY ZWIĄZANEJ Z GOSPODARKĄ ROLNĄ I ZALESIEŃ
- SYSTEM PRZYRODNICZY GMINY

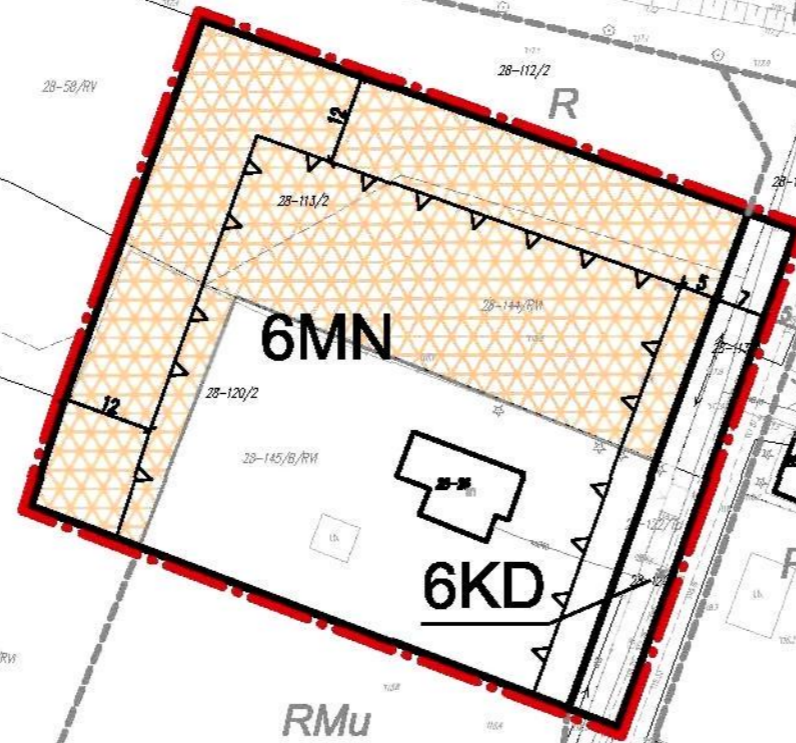
MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA FRAGMENTÓW OBREBÓW GEODEZYJNYCH BAGATELE, MOKRYLAS SZLACHECKI, MOKRYLAS WŁOŚCIAŃSKI, RZAŚNIK WŁOŚCIAŃSKI, ULASEK, WĄSEWO, WĄSEWO-KOLONIA, ZASTAWIE W GMINIE WĄSEWO

ARKUSZ 4

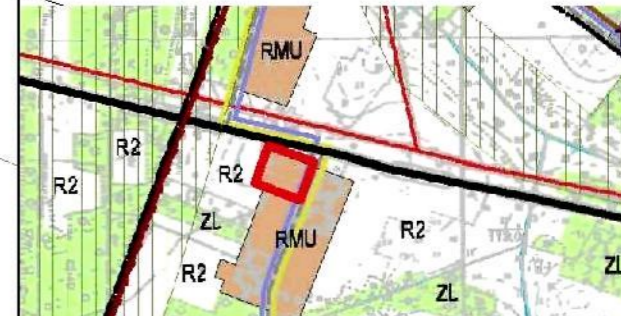
SKALA 1: 1000

ULASEK

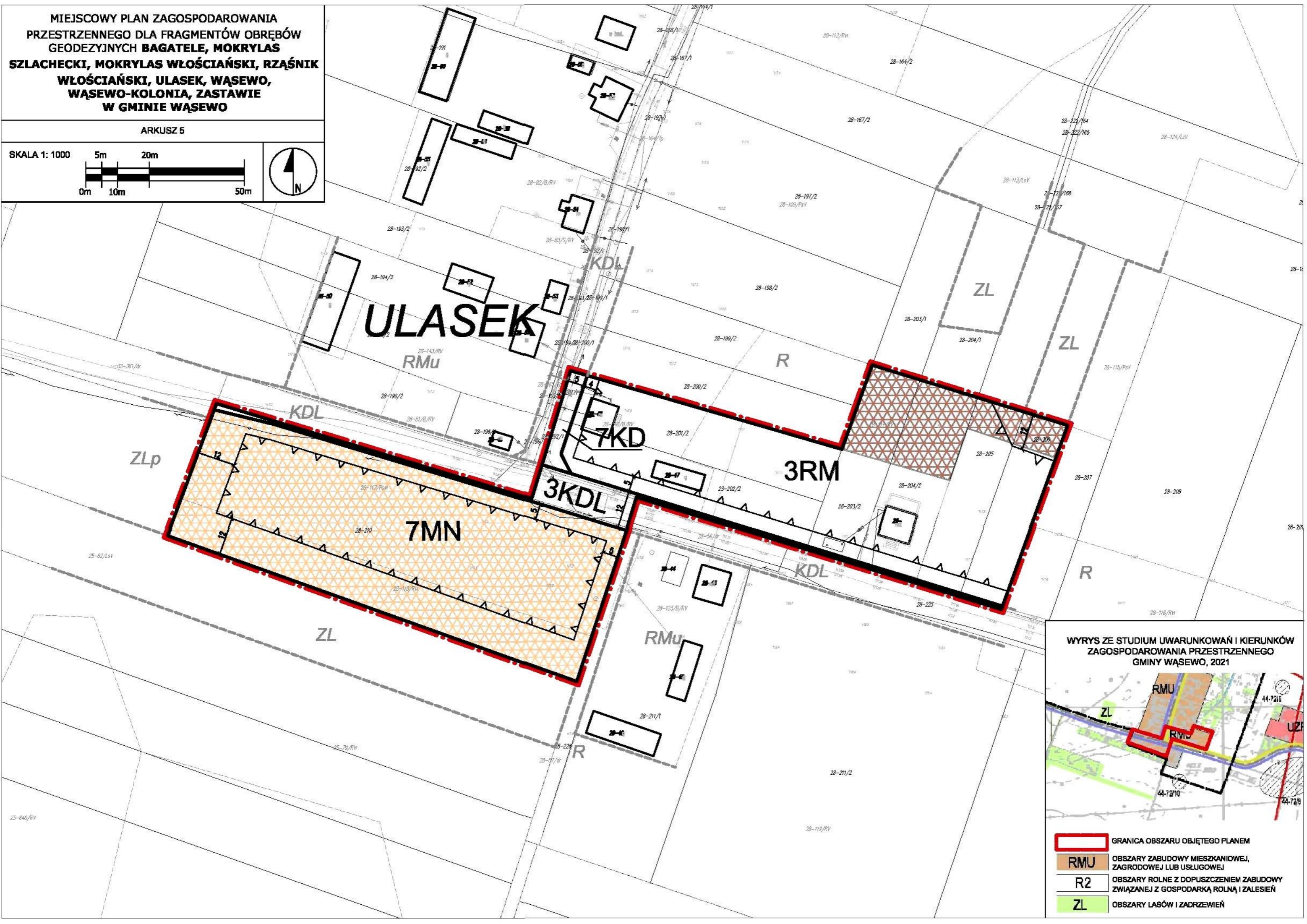
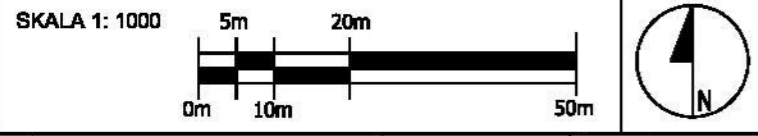
WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WĄSEWO, 2021

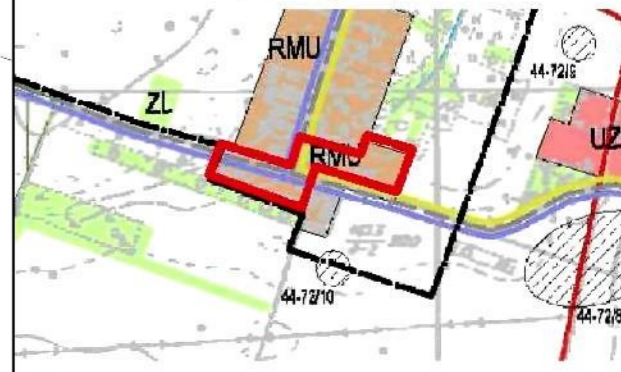
- GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM
- RMU OBSZARY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ, ZAGRODOWEJ LUB USŁUGOWEJ
- R2 OBSZARY ROLNE Z DOPUSZCZENIEM ZABUDOWY ZWIĄZANEJ Z GOSPODARKĄ ROLNĄ I ZALESIEN

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA FRAGMENTÓW OBRĘBÓW GEODEZYJNYCH BAGATELE, MOKRYLAS SZLACHECKI, MOKRYLAS WŁOŚCIAŃSKI, RZAŚNIK WŁOŚCIAŃSKI, ULASEK, WĄSEWO, WĄSEWO-KOLONIA, ZASTAWIE W GMINIE WĄSEWO

ARKUSZ 5

WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WĄSEWO, 2021

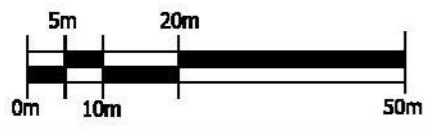

- GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM
- RMU OBSZARY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ, ZAGRODOWEJ LUB USŁUGOWEJ
- R2 OBSZARY ROLNE Z DOPUSZCZENIEM ZABUDOWY ZWIĄZANEJ Z GOSPODARKĄ ROLNĄ I ZALESIENIEM
- ZL OBSZARY LASÓW I ZADRZEWIEŃ

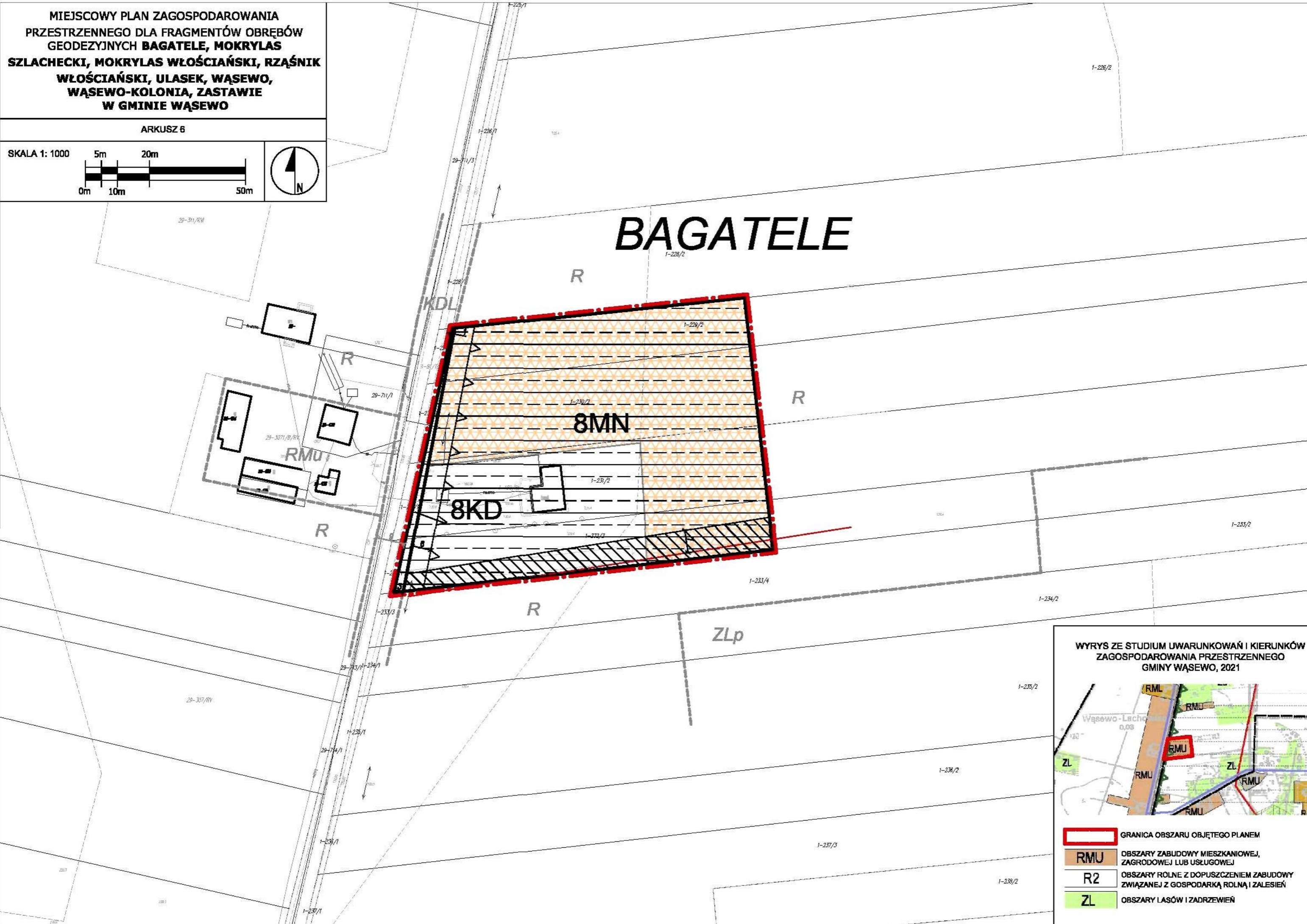
MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA FRAGMENTÓW OBREBÓW GEODEZYJNYCH BAGATELE, MOKRYLAS SZLACHECKI, MOKRYLAS WŁOŚCIAŃSKI, RZAŚNIK WŁOŚCIAŃSKI, ULASEK, WĄSEWO, WĄSEWO-KOLONIA, ZASTAWIE W GMINIE WĄSEWO

ARKUSZ 6

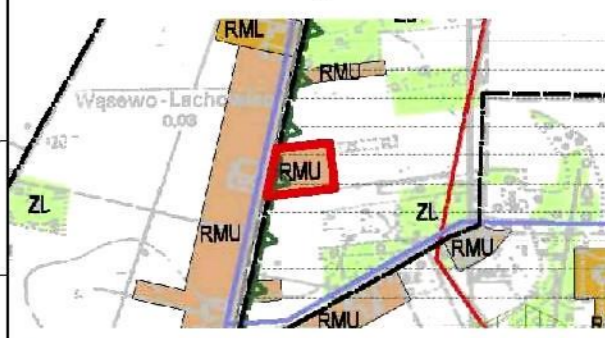
SKALA 1: 1000

BAGATELE

WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WĄSEWO, 2021

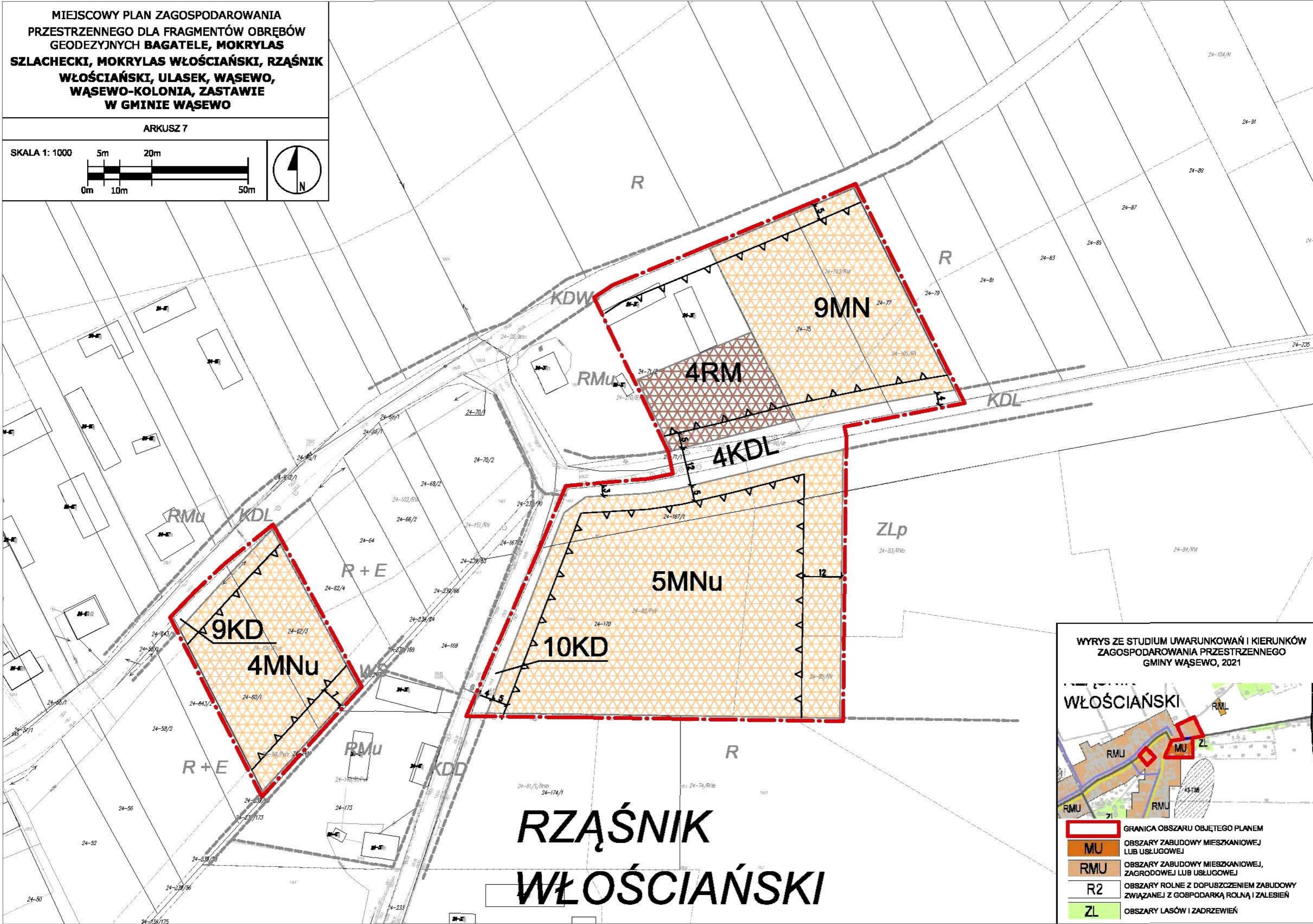
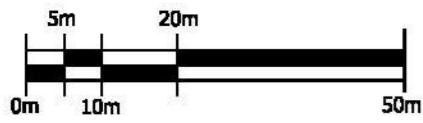

- GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM
- RMU OBSZARY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ, ZAGRODOWEJ LUB USŁUGOWEJ
- R2 OBSZARY ROLNE Z DOPUSZCZENIEM ZABUDOWY ZWIĄZANEJ Z GOSPODARKĄ ROLNĄ I ZALESIEŃ
- ZL OBSZARY LASÓW I ZADRZEWIEŃ

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA FRAGMENTÓW OBRĘBÓW GEODEZYJNYCH BAGATELE, MOKRYLAS SZLACHECKI, MOKRYLAS WŁOŚCIAŃSKI, RZAŚNIK WŁOŚCIAŃSKI, ULASEK, WĄSEWO, WĄSEWO-KOLONIA, ZASTAWIE W GMINIE WĄSEWO

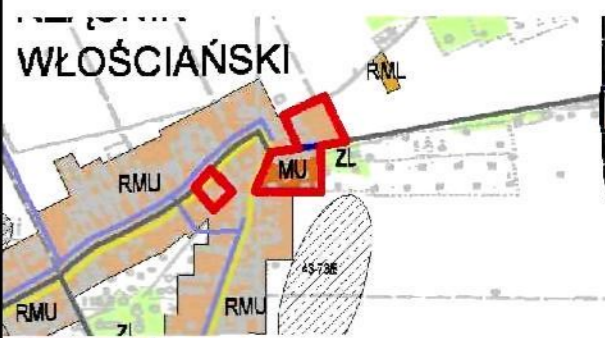
ARKUSZ 7

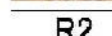

SKALA 1: 1000

**RZAŚNIK
WŁOŚCIAŃSKI**

WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WĄSEWO, 2021

- GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM
- MU OBSZARY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ LUB USŁUGOWEJ
- RMU OBSZARY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ, ZAGRODOWEJ LUB USŁUGOWEJ
- R2 OBSZARY ROLNE Z DOPUSZCZENIEM ZABUDOWY ZWIĄZANEJ Z GOSPODARKĄ ROLNĄ I ZALESIEŃ
- ZL OBSZARY LASÓW I ZADRZEWIEŃ